

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PÉSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 2.287 - Dissabte, 14 d'octubre de 1922

Edició del vespre

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

Telèfons números...
(4530 A.
4531 A.
4532 A.)

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

El Dr. Bosch Ucelay

ha reprès la seva consulta. Malalties
GOLA, NAS I ORELLES
Consell de Cent, núm. 344, principal.

DOS PRODUCTOS QUE HAN CONQUISTADO EL MUNDO

FEBROXIL CERA

El antiséptico gastro-
intestinal de verdadera
eficacia

QUE RECETAN TODOS LOS MÉDICOS

Para el
tratamiento fundamental
de la

FIEBRE TIFOIDEA

y de todos los tipos de
fiebres infecciosas gastro-
intestinales

Con el FEBROXIL CERA y sólo con
éste, logran los Médicos dominar
en su comienzo a la que ha de lle-
gar a ser una infección grave.

TÓNICO NERVIOSO CERA

El verdadero alimento de
la célula nerviosa
agotada

para el tratamiento eficaz
de todas las enfermedades
nerviosas y debilitantes

NEURASTENIA : ENFER-
MEDADES DEL CEREBRO,
DE LA MÉDULA Y DE LOS
NERVIOS : IMPOTENCIA
: DEBILIDAD GENERAL :
ANEMIAS : AGOTAMIENTO
FÍSICO : CONVALECEN-
CIAS, etc., etc.

Hoy, lo mismo que 40 años atrás,
ocupa el TÓNICO NERVIOSO
CERA el primer lugar en la medi-
cina tónico reconstituyente.

PROCEDA V. SIEMPRE CON LÓGICA MÉDICA

Acepte tan sólo los medicamentos que hayan sido
sancionados por la experiencia médica.

Reclame cuanto antes el auxilio de su médico para
no exponerse V. a ser víctima de su
propia inconsecuencia.

OFICINAS Y LABORATORIOS: Vico, 18 y Negrevernís, 15, 17 y 19 - BARCELONA

Banc de Barcelona

Aquest Banc, a la seva Casa Central i a la Su-
cursal número 1, continua realitzant les opera-
cions de compra i venda de Valors, Renovacions,
Conversions, Canvis, Agregació de fulles de cu-
pons, Subscripcions, Cobrament i Negociació
de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions.
Admet en dipòsit tota classe de valors

Esta es la
Casa Ramos

Vende por mayor y detalle

paños que visen y duran,
que cuestan a Vd. poco
y que valen mucho

Grandes existencias de pañería y forrería del
país y extranjero. Inmensa variedad de clases
colores y dibujos. Calidades garantizadas

Barcelona
PELAYO 10

Sucursal:
HOSPITAL 27, 29

Madrid:
CAVA ALTA 44

LLENCERIA EN LIQUIDACIO

de CAMPAÑA, TORRENT I ROCA

Fontanella, 21 :: Telèfon 3475 A.

Per dissolució de la Societat

EPILEPSIA

O ACCIDENTS NERVIOSOS

us curen radicalment, per molt antic i rebel·l
que arriba a ser el sofriment, prenent l'acreditat
Xarop antiepilèptic URGELL
(Fórmula del doctor Bayés)

G. ALOMAR Curació ràpida infeccions uretra, les recents
2 o 3 cures mitjançant aparell especial seu.
ARIBAU, 5; de 11 a 1 i 3 a 5. Festius: 10 a 12. Econòmica: UNIO, 20, de 7 a 9

ELS TAN ANOMENATS **CARAMELS I BOMBONS** MARCA "SOL"
REGISTRADA
Es venen a les principals confiteries i colmados de Barcelona, Madrid
a provincies. - **J. BERNABÉ, BARCELONA**. Proveïdor de la Reial Casa.

Gelatina decarn i de ga-
llina Aliment poderós. E. Martignole.
Flascó decristall, Escudellers, 10

Sabó "La Oca"
Fabricant: J. ALERMI - MATARO
qualitat superior

Fàbrica de panyos i novetats de Valenti Soler

Immens assortit en gèneres per a vestits i abrics de senyora i senyor. Vendes al major i al detall. Avinyó, 7 (cantonada Fernando).

Soler i Torra Germans

BANQUERS

Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuocés, 1

Admetem subscripcions a la nova emissió de **Obligacions del Tresor 5 %**

Lliure de comissió

Negociem el cupó D'ente Amortitzable 5 %

venciment 15 de novembre pròxim

Des del 17 del corrent pagarem el cupó núm. 38 de les Accions

Foment d'Obres i Construccions

a raó de 20 pessetes

Banca Arnús

Successora d'Evarist Arnús

Fundada en 1848

CASA MARIU

Passatge del Relloger

Telèfons A. 1912 - 1913 i 4020

CASA CENTRAL

Plaça de Catalunya

Telèfons A. 631 - 1776 i 1777

Apartat de Correus 425

SUCURSALES a Manresa, Vich, Berga, Cervera i Solsona

Emissió

de 500 milions de pessetes en Obligacions del Tresor

5 per 100

que tindrà lloc el dia 16 del corrent

Admetem subscripcions, lliure de comissió

Dr. GALLEGO

Especialista Vies Urinàries, Comte de l'Asalto, 18. — De 9 a 1 i de 7 a 8 nit.

MARQUES, PATENTS
INFORMES COMERCIALS
COBRAMENT DE CREDITOS

Per mediació de l'antiga casa UN-GRIA (Encarnación, 2, Madrid) es poden registrar, amb totes les garanties de la Llei, les marques de fàbrica, comerç, ramaderia, etc., els noms comercials, els marxams i els productes farmacèutics; obtenir patents d'invenció, cobrar crèdits contra deutors morosos, entaular i obtenir informes i llistes de comerciants compradors, i per a prosperar en els negocis i guanyar diner convé subscriure's a EL FOMENTO INDUSTRIAL Y MERCANTIL i llegir el llibre «Arte de Vender», en les publicacions del qual es donen a conèixer els mitjans de fer fortuna, com s'han enriquit els majors comerciants del món, com els negocis petits es fan grans, i com s'augmenten les vendes i les ganàncies en poc temps.

Representants per a Barcelona: Francesc Rodríguez, Trafalgar, 17, segon, segona.

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicants, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

EL DOCTOR OLLER

ha retornat i s'ha encarregat de la seva visita de

GOLA, NAS I ORELLES

pel carrer CONSELL DE CENT, 302, primer.

Telèfon 2403 A

SENSE MOLESTOSOS VAPORS

i sense perill d'explosió, sense viciar l'aire, podeu escalfar el necessari per al malalt, ràpidament i econòmicament amb el combustible sòlid

META

que s'encen no més amb un misto.

Bisbat

EL NOU GENERAL DELS MISIONISTES DEL COS DE MARIA

Ha estat elegit superior general dels Misionistes del Cos de Maria el P. Nicolau García i Cuesta que actualment era provincial d'Andalusia.

D'una biografia que signa el doctor don Jaume Collet treiem les següents dades referents a la vida d'aquest religiós que ha de dirigir durant dotze anys el florixent Institut del P. Claret.

Nasqué el P. García en el lloc de Hormicó, de la província de Bur-

SI LOS PIES OS

NO PATIU MÉS!

Un tractament senzill us lliurará de les diverses dolències dels peus

Peus inflats, irritats i magullats per la fatiga, la pressió del calçat, una transpiració abundant, ulls de poll, durícies i altres callositats endolorides: tots aquests mals són ràpidament alleujats i curats amb un sol pedil·luc calent addicionat d'un grapat de Saltrats Rodell. Aquest bany, que resulta medicinal i oxigenat, fa desaparèixer com per encant els pitjors sofriments, i deixa els peus en perfecte estat: estoven els ulls de poll i durícies de tal manera que es poden treure sense auxili de navaja, operació sempre perillosa.

Si aquest tractament tan senzill i de poc cost no aconseguís curar els vostres mals de peus, teniu la garantia absoluta que el preu us serà reemborsat sota simple demanda.

EN TODAS LAS FARMACIAS
SALTRATOS RODELL
RECHACE V LAS IMITACIONES

gos, el dia 23 de desembre de 1869; i a la tendra elat dels 14 anys ingressà com a postulant al Col·legi que la Congregació té a Segovia, i passant després al Noviciat d'Alagón (Saragossa), en la seva professió religiosa el dia 16 de setembre de 1886. La carrera escolar la féu de manera brillantíssima, cursant la Teologia al Col·legi del Convent de la Mercè de Vich, ordenant-se de prevere el 13 de maig de 1894.

Ha exercit amb lluitament i amb satisfacció dels seus superiors molts càrrecs i ministeris, distingint-se especialment en la predicació, havent sembrat a mans plenes la sement de la divina paraula en diverses diòcesis del regne, donant Missions profitoses en molts pobles i Exercicis a la clerecia i religiosos. Al Col·legi de Cervera ensenya Filosofia, i essent molt jove, a l'edat de 27 anys, fou enviat de superior a una de les primeres fundacions que l'Institut tingué a Itàlia.

En l'any 1904 pasà de superior a la Casa de Zamora; i en setembre de 1912 fou elegit provincial d'Andalusia, essent reelegit per al mateix càrrec en 1918. En la Casa Provincial de Zafra, el dia 2 de març d'aquest any moria santament el P. Martí Alsina i Sevarroja, i en assistir-lo en sos darrers moments el P. Nicolau García, es pot dir que amb les pregaries de l'agonitzant, rebia la predestinació al generalat.

—Ha estat viciat el consiliari de la Joventut Catòlica de Sant Pere de Torelló Mn. Molas, que es troba greument malalt.

—Ha mort el beneficiat de la Seu d'Urgell Mn. Armengol Domínguez.

—La Ll. E. de N. S. de M. de la parròquia de Sant Gervasi, que realitza una tasca ben profitosa en aquella parròquia, ha circulat unes invitacions als veïns de la barriada perquè s'apleguin al voltant de la Lliga per a fer així una més intensa obra de Fe i Patria, tal com va ensenyar-los el seu gran fundador, doctor Torras i Bages.

—A la Casa Convent de les Adora-

trius d'aquesta ciutat, s'hi ha celebrat un funeral en sufragi de la Mare Maria Guadalupe de Jesús, superiora general de l'Institut.

La difunta religiosa havia fundat algunes cases de les que actualment tenen les Adoratrices, entre elles les de Badalona i Palma de Mallorca, i deixa escrits alguns llibres de gran mèrit.

—El degà d'aquesta Catedral, doctor Lloper, ha estat elegit president d'un certamen literari que se celebrarà aviat en honor de la Sagrada Família.

—Es a Lleyda, practicant-hi la visita canònica el provincial dels Franciscans a Catalunya P. Josep Gabriel.

—«Catalunya Social». Corresponsent a la present setmana. Dona l'acabament de la pastoral del doctor Guillemet contra els mals del joc.

—El doctor Guillemet ha delegat, perquè el representin en els actes que celebraran demà, diumenge, el Cos d'Intendència de l'Exèrcit i el Congrés nacional d'Higiene i sanejament de l'habitatge, als doctors Bruguera i Lloper, respectivament.

—El dia 22 d'aquest mes, començarà una santa missió a les parròquies d'Avinyonet i Sant Antoni de Vilamajor, a càrrec dels PP. Doroteu, de Barcelona, i Salvador, de Solsona, O. M. C., i Vicens Queralt i Roc Bosch, C. M.

—En aquesta Secretaria de Cambra s'han rebut d'un devot del Sagrat Cor de Jesús 100 pessetes per als nois famolencs russos.

—També s'ha rebut un edicte de Cartagena convocant a oposicions de rectories vacants en aquella diòcesi. Es pot consultar en el lloc de costurn.

—Ha marxat a Girona el canonge d'aquella Catedral, doctor don Esteve Canadell, que feia dies era a Barcelona.

De Societat

Demà, amb motiu de celebrar-se la festivitat de Santa Teresa, són els dies de les distingides dames següents:

Senyores del Castillo-Villanueva de Sierra, Fabregas de Garcias, de Sagarra de Delas, de Ferrater de Ros, i d'Albert-Despujol de Pérez-Olaguer Feliu.

I senyores de Churruca, de Sarriestegui, Martínez-Ardo, d'Alos i Huelin, Rosales i María.

FIVE

INFORMACIONS DEL MAJESTIO HOTEL INGLATERRA

Dels actes de societat que se celebren sovint en l'elegant hotel del nostre peculiar Passeig de Gràcia, en treiem una quantes notes relatives a aquesta setmana.

Amb gran esplendidesa tingué lloc la boda de la formosa senyoreta Na Amèlia Arbolea Oria, amb don Jordi Aused Salló, oferint-se un banquet exquisit als invitats.

També fou una festa brillant la que motivà l'enllaç de la bella senyoreta Enriqueta León Lerdo amb don Vicens Girbau Arguelles.

Un esdeveniment resultà, aixímateix, el lluminós banquet amb què es festejà la boda de la gentil senyoreta Pepeta Salichs Burgos amb don Joan Gómez Furnelles.

Una altra formosa festa reuní les nombroses amistats que assistiren a la nyoreta Francisca Rebolitós Bonheñi distingida boda de la bellíssima senyora don Jaume Canudas Vives.

Els Pomells de Joventut

La companyia de ferrocarrils de M. S. A. ha dispostat un servei extraordinari de trens de Sant Feliu de Barcelona per tal d'evitar les aglomeracions que són de preveure, amb motiu de la festa pomellista de Sant Feliu de Llobregat.

A les 725 sortirà del Baixador del Passeig de Gràcia el tren que portarà els de la Lliga Espiritual de Nostra Dona del Montserrat; a les 945 sortirà el que ha de portar l'Orfeó Català i els assistents a la festa de benedicció de la bandera apadrinada per la senyoreta Núria Guarro i el senyor baró de Güell.

El P. de J. Nostra Dona de la Mercè fa arribar a tots els Pomells que la festa anunciada per al dia 15 d'aquest mes s'ha suspès.

El P. de J. Nostra Dona de la Mercè, juntament amb el P. de J. Boña Germanor, estan preparant una excursió per al diumenge, dia 12 de novembre, en qual dia faran una visita als Pomells de Badalona.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

EL PLET MILITAR

Madrid, 13, 6/15 tarda.

Donant compte de la situació en què es troba actualment plantejat el plet militar, diu «La Correspondencia de España»:

«Quan foren reorganitzades últimament les Juntes Informatives, hi ha gué un nombre determinat de caps i oficials (nosaltres tenim entès que són un xic més de 100) que es negaren a formar-ne part, recaptant des d'aquell mateix instant, llur llibertat d'acció.

Els tals caps i oficials eren, gairebé tots, els que tenien comandament a l'Àfrica, a les unitats de Regulars i del Terç estranger.

D'ençà d'aquell instant, aquests 100 caps i oficials van quedar desalligats de tot compromís.

En aquesta situació transcorregueren alguns mesos i s'arribà al dia en què en una població propera a Madrid, fou pronunciat un discurs per un dels caps que es considerava desalligat de tot compromís, en el qual fou entonat un cant a la disciplina.

D'ençà d'aquell moment, es pot dir que començà el període d'efervescència entre els elements que es consideren molestats per les esmentades paraules, les quals van produir una gran contrarietat nascuda de la situació que creava a la immensa majoria aquesta invocació a una disciplina que no havia estat trencada.

Com a conseqüència d'això, sembla que foren requerits els caps i oficials del Terç i de Regulars perquè prestessin llur adhesió a les Juntes Informatives, ja que tot infant ha d'acceptar la voluntat col·lectiva. Se'ls assenyalà un termini que ahir va acabar.

Segons les nostres notícies, els caps i oficials de Regulars i del Terç, no han accedit a aquest requeriment, provocant-se amb tal motiu una situació insostenible.

En tal estat les coses, arriba fins a nosaltres la notícia que ha estat concedit un nou termini als esmentats caps i oficials, de cinc dies; termini que finalitza, per tant, el pròxim dia 17. Acabat aquest, sembla que hi ha el propòsit d'adoptar amb ells una determinació de caràcter semblant a la que es féu efectiva contra els alumnes de l'Escola de Guerra que es negaren al reconeixement de les Juntes.

EL PAGAMENT DE QUOTES MILITARS

Per R. O. del Ministeri de la Guerra, s'ha ampliat en un mes el termini perquè els reclutes acollits al Capítol XX de la llei de Reclutament puguin abonar els segons i tercers terminis ja vençuts de la quota militar.

NOTA BURSATIL

Madrid, 13, 9/15 nit

La Borsa acusa en general, bona situació.

Els fons públics es negocien en alça d'uns quants cèntims, tancant la partida de l'Interior a 70/115, amb avantatge de cinc cèntims.

En valors de crèdit i industrials, poc negoci. El Banc d'Espanya cedeix tres punts, i els Nords 0/75 pessetes. Els Alacants no es cotitzen oficialment, però al grup lliure es concerten a 24 i a fi de mes. El Rio de la Plata i els Tabacs, pugen dos punts.

Els francs no varien. Les lliures guanyen tres cèntims; les llires, 5; els dòlars, 2 i mig; els marcs, 15; i els escudos portuguesos, 2. Només acusen retrocés els suïssos, que baixen 30 cèntims.

A XAUEN

El general de brigada don Alfred Martínez Peralta, novellament destinat al Marroc, sortirà de Madrid el vinent dissabte en l'express d'Andalusia.

L'acompanyaran els seus ajudants els comandants d'infanteria, don Rafael Novoa i don Manuel de Villena.

Es treballarà a Xauen on l'Alt Comissari ha disposat que presti servei.

LES ESCOLES NORMALS

La Directiva de l'Associació del professorat de les Escoles Normals, ha visitat el ministre d'Instrucció pública per a insistir sobre la necessitat de reformar l'organització de les esmentades Escoles en el sentit de concedir més garanties econòmiques i professionals als alumnes normalistes; car, de no procedir així, no s'obtiniran bons mestres, base essencial de tota reforma d'ensenyament. Tam-

bé han demanat la resolució de diferents assumptes.

El ministre ha promès atendre les seves justes aspiracions.

ELS MESTRES

DE SANT JOAN DESPI

A propòsit de la commemoració de la «Fiesta de la Raza», l'«Heraldo» dedica un llarg solt encomiàstic a la tasca que fan els mestres de Sant Joan Despi, i de la forma com aquest any han commemorat el descobriment d'Amèrica.

Fa un extracte del discurs pronunciat pel mestre oficial, senyor Perich i Vallis.

EL CONFLICTE

DEL RAM DE LA FUSTA

Diu un diari que al «Merendero de La Huerta», celebraren els patrons i els obrers del Ram de la Fusta, llur primera entrevista, encaminada a cercar una fórmula d'harmonia que posi fi a l'actual conflicte.

EL CONFLICTE TEATRAL

S'ha reunit la Junta Directiva de la Societat Espanyola d'Empresaris de Espectacles.

En la reunió s'ha nomenat una comissió que s'ha d'entrevistar amb les comissions d'autors i actors per a pactar amistosament sobre les divergències que existeixen entre ells. La comissió d'empresaris ha quedat formada pels senyors don Isaac Praga, president de la Societat; don Miquel Gómez, empresari d'Almeria; don Miquel González Gómez, empresari de Granada; don Josep Gómez, empresari de Sevilla; don Josep Díez, empresari de Bilbao; i don Manuel Gomila, empresari de Barcelona.

També s'han concretat en la reunió els punts que cal plantejar per a la més prompta i favorable solució del conflicte.

Sembla probable que demà s'entrarà en aquest punt.

La comissió d'autors la formen els senyors Arriach, Ramos Martín i Manera i la d'actors, els senyors Muñoz Galiano i Brufas.

A L'AJUNTAMENT DE MADRID

En la sessió celebrada avui per l'Ajuntament de Madrid, s'ha donat compte de la comunicació del Govern, cedint al senyor Echevarrieta l'execució de les obres de la Granvia.

Després s'ha discutit el dictamen, proposant el canó que ha de satisfer la Companyia del Metropolità per la ocupació de la via pública.

Rebutjats els dos vots particulars, s'ha aprovat el dictamen posant un canó d'11 per 100 del valor del lloc ocupat permanentment i del 5 per 100 per a aquells que s'ocupen temporalment en les obres.

EL DIRECTOR DE SEURETAT

Madrid, 13, 10/30 nit

«El Socialista», en un solt que té per títol «Cosses que se dicen o don Millán todo lo complica», diu que el fet d'esser convidat don Millán a l'apat de gala que va donar-se al Xa de Pèrsia al Palau, va produir astorament, quasi estupefacció; que, passada la paral·lisi produïda per l'estupefacció, els senyors comte de Romanones i marquès d'Alhucemas, si bé guardant tots els requisits protocolaris que secretaris dels ministeris, considerant l'etiqueta exigeix en aquests casos, feren constar llur disgust al senyor marquès de la Torreclilla; que els sots-secretaris dels ministeris, considerant-se preterits, ja que el senyor Millán de Priego és de categoria inferior a la d'ells, pensen exterioritzar llur disgust davant del senyor Sánchez Guerra; que el comte de Romanones, el dia següent deia, amb llenguatge madrileny i pintoresc, que «en la primera ocasió que tingui, la primera condició que hagi d'imposar és la que no continui ni un minut més en el seu càrrec don Millán».

MEXIC I ESPANYA

L'alcalde de Madrid ha rebut el següent cablegrama:

«Representant totalitat Ajuntaments mexicans, fraternitzem data memorable amb el vostre compatriota poble espanyol. — Unió Ajuntaments: secretari, Jesús Guffman; president, Roc González Garza.»

EN MAURA I EL PLET DELS ENGINYERS

La comissió d'alumnes d'enginyers

industrials ha visitat el senyor Maura al seu domicili particular.

El senyor Maura ha manifestat la favorable impressió que li mereix l'assumpte i ha promès comunicar-ho aviat la seva detallada opinió.

La Junta Superior d'Estudians ha fet pública una nota, oficiosa, fent constar que només l'anima el propòsit de defensar els drets dels enginyers industrials civils, i declarant que creu que s'ha d'escoltar igualment la Junta consultiva dels diversos cossos d'enginyers civils a la comissió informativa d'enginyers militars.

NOTARIS

Han estat nomenats notaris: De Reus (per defunció de don Antoni de Solà i Cabestany), el núm. 3, don Rafael Ballester i Llambías, excedent.

De Girona (per defunció de don Bonaventura Roquetes), el núm. 9, don Jesús Ruiz Martínez, notari de Monfondo.

LES PRIMES AL CARBO ESPANYOL

La «Gaceta» d'avui publica una Reial ordre sobre concessió de primes als carbons espanyols que s'embarquin pels ports peninsulars, les dos primers capítols del qual disposen el següent:

Primer. — Que per a substituir les guies de circulació des del moment que els carbons minerals han estat exceptuats de l'impost del 3 per 100 sobre el producte brut, hauran de presentar els interessats les certificacions de duanes una còpia jurada del llibre registre d'itineraris del ferrocarril, en la qual es detallin els assentaments, número i foli del llibre on constin corresponents a les partides per a les quals se sol·licitin les primes.

Segon. — Les mines en explotació queden obligades a registrar en els llibres esmentats totes les expedicions de carbons, havent de consignar-se en cada solt el número de l'expedició, la seva data, el punt de destinació, nom del consignatari, nombre de tones, classe de carbó, número del taló del ferrocarril, número del vagó i les observacions que siguin necessàries.

Els restants capítols determinen els requisits que s'han de complir per a facilitar la comprovació de les expedicions amb dret a primes, per a les quals es portarà un llibre registre independent del de les restants facturacions, i igualment s'exposin les declaracions que per aquest motiu s'han de consignar.

La Reial ordre porta data 7 d'octubre i entén en tot el disposat per la Direcció de Mines.

EL TEMPS

La temperatura màxima d'ahir a Madrid fou de 22° i la mínima d'avui 10/5 graus. Temps probable per a demà: Cantàbria, Galícia i centre d'Espanya, insegur, amb tendència a amplificar; resta de la Península, bon temps.

ELS JUTOES DE MADRID

Aquesta tarda s'han reunit al despatx oficial del President de l'Audiència Territorial, senyor Rus, aquest i els jutges municipals i el de primera instància del districte de Palau, per a veure de donar una solució a l'incident sorgit entre aquests funcionaris judicials i el Director General d'Ordre Públic.

A la sortida d'aquesta reunió els funcionaris s'han abstingut de fer cap manifestació.

PARLA EL MINISTRE DE GRACIA I JUSTICIA

Madrid, 14, 12/30 matinal.

Un redactor de l'«Heraldo» ha celebrat un interviu amb el ministre de Gracia i Justicia.

El senyor Ordóñez, parlant del discurs que pronunciarà amb ocasió de l'obertura dels Tribunals, diu:

«Si jo vaig ocupar-me d'una col·lectivitat en la qual ni tots són savis ni tots són purs, com passa amb les altres col·lectivitats, rau per a sortir al pas de les exigències econòmiques en què ells viuen i de les pressions que han suportat. Intentaré, doncs, una reforma. Si no, jo no hauria parlat genèricament: escollint un altre tema, hauria estat llest».

El sedueix la idea d'elevat la condició jurídica de la dona casada. Destruir aquesta esclavitud legal que s'anomena el matrimoni tal com està

avui constituït, és tasca que em prometo portar a cap.

Hi ha altres problemes molt interessants — diu —, com són, per exemple, els que se susciten en ordre a la propietat i al treball, que sol·liciten la meua atenció, ocupada aquests dies per reformes substancials.

Considera un obstacle insuperable suportar més l'escalaró. Vaig a deslligar el sou de la categoria. Al funcionari cal augmentar-li periòdicament, en plaços preestablerts, la seva remuneració.

El nombre de funcionaris serà sols el necessari, i es podran crear places sense oferir vacants per a adaptar els serveis a les necessitats del servei.

El personal quedarà organitzat en la forma següent:

En la carrera judicial, tres categories: jutges, magistrats d'audiència, magistrats del suprem.

En la carrera fiscal, tres categories també: promotores fiscals, fiscals d'audiència, fiscals del Suprem.

Destacig la classificació actual en jutjats d'entrada, ascens i terme.

En els ascensos no es passarà d'una categoria a una altra sense haver complert un nombre determinat d'anys de serveis efectius.

Per designació dels companys més antics de la seva categoria i els més moderns de la superior, es formarà d'un any per a un altre la llista dels que reunixin merèxims per a l'ascens.

Vaig també contra el trasllat forçós als vuit anys i porto els principis per a tot això: sobre l'antiguitat, hi ha l'aptitud.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El comunicat oficial d'aquesta nit, diu:

«L'Alt Comissari comunica a aquest ministeri:

Als territoris de Ceuta, Tetuan i Melilla, sense novetat.

Al de Larraix, comencen de repoblar-se els duars de Beni-Aros, dedicant-se molts indígenes a la reconstrucció de llurs cases.»

ELS REIS A SEVILLA

Com s'havia anunciat, aquesta nit han sortit en tren especial, cap a Sevilla, els Reis Don Alfons i Donya Victòria.

Amb els Reis han marxat el president del Consell de ministres, les dames de la Reina, duquessa de San Carlos i senyoreta Heredia; el cap superior del Palau, marquès de la Torreclilla, el marquès de Bendaña, el cap del Quartó militar del Rei, general Milans del Bosch, els ajudants del Rei, senyors Elizalde, Sarco i Rodríguez Pascual, el cavalleris major senyor Dorado i el coronel de l'Escorta reial, senyor Benítez.

A l'estació han acudit a acomiadar els sobirans, la infanta donya Isabel, els infants don Alfons i don Ferran, tots els ministres, llevat els senyors Bergamín i Montejó, les autoritats civils i militars i molts palatins.

Per desig exprés del Rei no se li han fet honors militars.

TEATRAL

Amb el mateix exit que quon va estrenar-se, s'ha representat aquesta nit al Teatre Espanyol, per la companyia de Margarida Xirgu, la comèdia «Carmen», arranjament de Montaner i Vilaregut.

«LA EPOCA» I EL PLET DELS ENGINYERS

«La Epoca», sortint al pas als comentaris d'alguns diaris, sobre el Reial Decret autoritzant els artillers per a ocupar càrrecs que podien ocupar abans només que els enginyers industrials, diu:

«Els artillers, en sortir de l'Acadèmia de Segòvia, reben, com és sabut, el títol d'enginyers industrials, sense que aqueix títol sigui d'inferior categoria als de les altres escoles d'aqueixa especialitat. Privadament, no ho eren, perquè la capacitat la jutgen l'empresa o el particular que funden una indústria, i en les funcions públiques, els artillers han ocupat càrrecs dels fidels contrastos, verificadors, comissions d'estudi, pensionats a l'estranger, etc. I quan algú porta l'afar als tribunals contenciosos, aqueix fallaren a favor de la capacitat legal i professional dels oficials artillers.

Pot optar-se que els artillers no vo-

len ésser enginyers industrials, sinó solament artillers, però no és l'lic que un departament ministerial estengui un títol amb la mateixa categoria que l'expedit per un altre departament, i després el mateix Estat declari que l'un és or de llei i l'altre de simil or. Això no pot ésser, perquè se'n ressent l'amor propi, i a l'encontre d'això ha sortit el Decret de la Presidència del Consell, restablint la igualtat que estava a les lleis, tant que els tribunals l'havien reconeguda i respectada.»

Sobre els articles d'En Cambó

Gairebé tots els diaris de la nit reproduïren l'article del senyor Cambó sobre el Marroc.

Com és natural, «La Epoca», donat el seu caràcter, considera injustos els judicis del cap dels regionalistes, puix el Govern actual — diu — ha concedit atenció preferent i ha posat en pràctica la expressió del protectorat civil.

Fa notar «La Epoca» que els arguments del senyor Cambó poden ésser comentats pels que creuen que el senyor Cambó té dues maneres d'opinar: una a Madrid, regentant un departament, i una altra, a Barcelona, extorsionant aquells Governos en l'acció dels quals intervé; i acaba dient:

«La política que se segueix al Marroc és obra d'un disseny espanyol. Tots els partits hi han col·laborat, i el senyor Cambó de la mateixa fa-só hi ha participat.

Es una veritat fonamental que voldríem no haver d'adul·lar novament, en comentar els articles que estan pendents de publicació. Així siguin ells o que no ha pogut ésser aquest: una il·lustració serena i objectiva de problema de tan vital interès per al país.»

A propòsit de l'article del senyor Cambó, diu «La Acció»:

«L'illustre ex-ministre don Francesc Cambó, líder del catalanisme, i home que tan grans serveis té prestat al país, com a governant de sòlids prestis, de capacitat sorprenent de rectitud i d'energia, ha començat a publicar a LA VEU els articles que s'havien anunciat sobre el problema del Marroc.

Anit passada sortí el primer, que a continuació reproduïm íntegrament.

Al·ludeix, l'insigne home públic, la campanya que en aquestes columnes s'ha vingut fent sobre les deficiències de l'administració militar, i el senyor Cambó atribueix com nosaltres, gran importància a l'actitud que adopti la Intendencia, en tots els casos que no signifiquin escrupolós compliment del deure. Celebrem molt aquesta coincidència amb un home de tan altes qualitats com el senyor Cambó, que assenyalava a la Intendencia espanyola un camí pel qual ella pot arribar al remei d'un mal de que tots ens planyem.

En el que es refereix al contingut dels articles, no hem de fer ara cap comentari, però tampoc podem guardar silenci sobre aquelles injustes censures com les que «El Imparcial» dirigeix avui al senyor Cambó, acusant-lo de falta de fermesa en les seves conviccions i suposant que ara combat allò mateix que accepta essent ministre.

Tot hom sap que el senyor Cambó discrepava d'alguns dels seus companys de Gabinet en aquest punt concret de la política marroquina.

Aquests articles d'ara seran el desenvolupament del pensament que el senyor Cambó exposa al Congrés i del que abans havia dit en les deliberacions ministerials.

Es podrà, doncs, combatre l'ortodoxia, però seria injust acusar-lo d'inconseqüència, perquè ara està dient el mateix que va dir abans i sobre tot des de que les nostres tropes arribaren a Dar Drius.

EL MINISTRE D'INSTRUCCIO

El ministre d'Instrucció pública ha sortit avui de Cadix.

El senyor Montejó s'aturarà a Córdoba, on en unió del director d'ensenyança assistirà al repartiment de premis en l'Institut.

El ministre tornarà a Madrid el vinent diumenge.

DE MELILLA

Melilla. — Demà se celebrarà a la caserna del regiment de Melilla un Consell de guerra d'oficials generals per a fallar la causa seguida contra el coronel que manava el regiment d'Àfrica, durant tals successos de juliol, Francesc Jiménez Arroyo.

El president el general García Alvarado, actuant de fiscal el coronel Camil Valdés i de defensor el coronel Angel Morales.

Han començat els treballs de fortificació permanent d'Alhucemas amb l'objecte que les forces es preservin del foc enemic.

Avui comença la repatriació, embarcant en els vapors «Sister» i «Villarreal» el batalló de Córdova, la companyia del regiment de Pàvia.

Continuarà el diumenge la repatriació de forces.

A bord del vapor «Romeu» arribarà avui, procedent de Ceuta, el segon batalló del regiment de Ceuta i la companyia d'ametralladores del mateix.

També ha arribat el coronel que manarà la columna expedicionària. El dissabte arribaran més tropes.

Amb motiu de les forces que es repatrien i les que arriben procedents de Ceuta, la plaça presenta un animat aspecte.

S'ha disposat que el batalló d'Alcàntara rellevi al de Sant Marcial, de guarnició al campament d'aviació de Nador.

Al campament de Dar Quebdani va caure del cavall l'artiller Valeriu Fernández Expósito, resultant greument ferit al cap.

Ha arribat per a prestar servei de combats el guàrdia-costes «Arulla».

S'ha disposat que els combats al Penyal s'efectuïn pel moll habilitat prop del cementiri, amb l'objecte d'evitar agressions.

DE LARRAIX

Larraix. — Les gentes de Sumata venen demostrar al Raisu que no hi té cap autoritat ni ascendent.

Per a demostrar-li ho estan organitzant partides amb objecte d'atacar les seves posicions.

S'assegura que moros de la nostra confiança han observat els disgustos que regnen entre els cablleys perquè el xerif pretén alenjar d'un ascendent que no té.

L'Estat Major ha projectat un nou servei d'estafetes que vagin a les posicions d'aquest territori i per a procedir al canvi de correspondència amb el camp.

Faran aquests serveis peatons moros pagats a prorrata pels cosos destacats.

S'aplaudeix aquesta iniciativa, que permetrà una normal comunicació i establirà aquest servei a la tropa, economitzant-se la sang que es vessa per les emboscades de l'enemic.

BAIXA DEL BLAT

Valladolid. — Al mercat local blader s'ha produït avui veritable pànic.

La fanega de blat que es cotitzava a 71 i 72 rals, tot plegat ha baixat a 69 i les classes inferiors a 68.

Molts agricultors, en observar la baixa, se'n tornaren als pobles amb el blat que havien dut al mercat.

També les farines han baixat, pagant-se, segons classe, des de 52 a 57 els cents quilos.

En vista d'aquest fenomen s'espera que baixi el pa.

ACCIDENT FERROVIARI

Bilbao. — A l'estació d'Arrigorriaga, ha descarrilat un cotxe de tercera de l'express procedent de Madrid.

No hi hagué desgràcies, i tot es limità al retard del servei i al trasbals dels passatgers.

DE SEVILLA

Sevilla. — En l'express d'aquest matí arribà el sots-secretari de Guerra, general Barrera, acompanyat dels seus ajudants.

També arribaren alguns oficials de l'escorta reial.

L'esperaven tots els oficials de regulars de Larraix, inclos els oficials moros, amb el seu cap senyor González Carrasco.

No han acudí a l'estació els caps ni els oficials dels Cosos de la guarnició.

També han arribat en l'express la duquessa de Guisa i les seves filles, a les quals esperaven la infantesa donya Lluïsa, els ducs de la Victòria i persones de l'aristocràcia.

Aquest matí ha estat l'infant don Carlos a la plaça d'Espanya, on s'efectuà el diumenge la donació de la bandera als regulars de Larraix, dictant disposicions i presenciant un assaig de la desfilada de les forces de la guarnició.

No es confirma oficialment, però es diu que en l'acte de la donació de la bandera, parlaren l'alcalde, la Reina, i acte seguit el Rei.

El discurs de don Alfons és esperat amb gran expectació.

Aquest matí ha ancorat el canoner «Maria de Molina», conduint el comandant general del departament de Cádiz.

En el mateix vaixell ha vingut la banda d'infanteria de Marina de guarnició a San Fernando.

Han arribat també el canoner «Vasco Núñez de Balboa» i «Laya», i la gasolinera número 3, comandada pel tinent de navili don Pasqual Cervera, al qual s'imposarà la medalla naval per la seva lluita actual en la presa de Nador.

Aquesta tarda han visitat els infants el campament dels regulars a Tablada.

Aquest matí ha arribat de Larraix una esquadra de nou aparells manada pel capità Matances.

Se n'espera una altra procedent de Melilla.

A bord d'un dels aparells de Larraix, ha vingut el general Sanjurjo. Els Reis arribaran demà, dissabte, en tren especial, a les 9.40, acompanyats del president del Consell i comitiva reial.

De l'estació estant aniran a l'alcaçer, i, després de descansar una mica, visitaran la Casa Bressol, edifici en el qual la Reina posà la primera pedra.

A la tarda visitaran el campament de regulars instal·lat a Tablada.

A la nit, aniran al teatre de San Fernando, on se celebrarà una funció en honor dels regulars.

Després aniran a la residència dels senyors de Sánchez Dulp, on se celebrarà una festa andalusa en honor dels reis.

El diumenge al matí, amb tota solennitat, es farà la donació de la bandera als regulars i imposició de la medalla militar.

Aquesta tindrà lloc a la plaça d'Espanya de l'Exposició Hispano-Americana.

A la tarda assistiran els reis a una cursa de braus organitzada a benefici de la Creu Roja.

A la nit, a la plaça d'Àfrica, de l'Exposició Hispano-Americana, plaça que estarà convenientment il·luminada, se celebrarà en honor de SS. MM. un ball i una banyolada.

Els reis seran atesos al Palau d'Art Antic de l'Exposició.

ELS REIS A BARCELONA

Oficialment sabem que el viatge del Rei a Barcelona, acompanyant-lo el president del Consell, s'és ajornat fins a la segona quinzena de novembre.

El viatge obedià al desig de la Reina Victòria d'accedir a requeriments que li van fer les dames de la Creu Roja.

EL XA

Sant Sebastià. — En el sudexpres ha continuat el seu viatge cap a París, el Xa de Pèrsia.

Ha descansat unes poques hores a l'Ambaixada de França.

En pendre novament el sudexpres, ha conferenciat amb el governador civil, al qual ha dit que és molt probable que l'any vinent vingui a aquesta capital a passar una temporada.

L'august passatger, en traspassar la frontera, ha enviat un cordial telegrama al Rei d'Espanya, acompanyant-se i repetint les merces per l'afectuosa acollida de què ha estat objecte durant la seva estada a Espanya.

DE HUELVA

Huelva. — A dos quarts de deu del matí d'avui, han sortit el senyor Burgos Mazo, el president de la Diputació, el cònsol de Portugal i altres personalitats, a visitar els llocs colombians.

A Moger foren rebuts per l'alcalde. Els expedicionaris es dirigiren a la

casa del senyor Burgos Mazo on el portuguès senyor Marques pronuncià un discurs en termes de gran cordialitat castellano-portuguesa.

Li contestà el senyor Burgos Mazo el qual digué que la seva casa estava sempre oberta per als portuguesos, fent vots perquè es fonguin en un intens intercanvi Portugal i Castella.

Els expedicionaris visitaren després el famós convent de Santa Clara i el port de Palos.

Tornaren a dos quarts de dues a Huelva.

A la Diputació es va servir un àpat, al qual assistiren els alcaldes de la «provincia».

El senyor Burgos Mazo pronuncià un discurs de caràcter polític, tractant les normes del que ha d'ésser la política social d'Espanya, essent molt aplaudit.

EL FUTBOL OBLIGATORI

Bilbao. — La Federació regional del futbol, ha dirigit un escrit a l'Ajuntament, demanant que es declari obligatori a les escoles públiques l'ensenyament del futbol, i que a l'efecte s'instal·lin camps on es pugui exercitar en aquest esport.

ESTRENA

Madrid, 14, 2 matinalada. Aquesta nit, al Teatre del Rei Alfons s'ha celebrat l'estrena de la comèdia en dos actes de Fernández Lepina titulada «Agapito se aburre».

L'obra ha obtingut un bon èxit de broma.

MALALT

L'inspector general de Seguretat, senyor Garrido, segueix en el mateix estat de gravetat.

Interinament s'ha encarregat del despatx de la Inspecció, el comissari general senyor Montero.

MINISTERIS DISSOLTS A PORTUGAL

Lisboa. — Probablement el dia 15 sortirà un decret dissolent els ministeris d'Agricultura, Comerç, Treball i Colònies. — Havas.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.

Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Montanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la vetlla.

D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.

Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc.

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 10.

— Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Pàblic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a vuit també es pot visitar els dies festius.

— Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pàblic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis del a tarda, els diumenges.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

De la Corona d'Aragó: Carter dels Comtes de Barcelona.

De Protocols: Notariat, 4.

De la Universitat: Edifici de la Universitat.

Centre Excursionista de Catalunya (Carrer del Paradís). — Oberta de sis de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

Provincial Universitaria. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 11 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circular.

Episcopal: Palau Episcopal. D'onze a una del matí.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

Deis Museus Artístics (especial de Art): Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

Biblioteca pública de Sant Andreu de Palomar (Santa Maria, 18 i 20). — Oberta de les vuit a les deu del vespre.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

De l'Associació de la Premsa Diària (Canuda, 13): De sis a vuit del vespre.

Biblioteca de la Cambra de Comerç i Navegació. — Oberta els dies feiners de dos quarts de deu a una, i de dos quarts de quatre a vuit; els diumenges, de deu a una.

Biblioteca pública per a cecs. Passatge de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu a una i (lleuat els dissabtes).

Biblioteca de l'Institut de Fisiologia (Facultat de Medicina), especialitzada en Fisiologia, Biologia i Bioquímica, tots els dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Biblioteca especialitzada en matèries tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze, servei de préstec.

Arus. — Oberta de deu a una del matí, i de set a nou del vespre. Passeig de Sant Joan, 26, principal.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Biblioteca del Poble. — Sotsguda per l'Associació de la Premsa Diària, Canuda, 13, primer. — Oberta al públic tots els dies feiners, e sis a nou de la nit, i els festius, no diumenges, de deu a dotze del matí.

Folletó de LA VEU DE CATALUNYA

14 OCTUBRE 1922

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

PER

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

Brar el Nadal amb els germans? Te n'has dat tu?

— Jo no; però el pobre va vestit d'obrer encara i...

— I què? Entre la germanor no hi ha pobres ni rics. Jo també l'he portada la brusa d'obrer; per consegüent, sé el que val, quan es diu, com l'hem duta nosaltres, amb honradesa, amb honor! Jo, doncs, la respectaré sempre la brusa d'obrer, i En Peret no té de suposar el contrari. Ah! el mòbil secret d'En Peret, no ho dubtis, és l'orgull, l'orgull del pobre, sempre a punt de mortificar el ric. Creu-me, Bernat, m'ha clavat una espasa al cor, que encara la sento. Encara hi ha, per desgràcia, molts que no saben apreciar els meus sentiments

generosos, lleials, honrats. — Però havien arribat al menjador, on ja esperaven els altres, i era qüestió de seotar-se.

— Ah! aquí un es revé una mica! — exclamà En Jordi, fregant-se les mans, abocat a la xemeneia.

— A veure, mare: vostè a cap de taula — cridà En Gil, dirigint-se a la sogra, que estava encara contemplat els més petits detalls d'aquell menjador luxós.

Però precis, amoroses empenyes i fins una illatinada de l'ex-seminarista, qui prius est tempore, prius est iure, al·ludint al costum dels anys passats, foren inútils. La senyora Mònica tenia una voluntat més forta i estiraganyosa que sos tendons reïsses.

— Bé, doncs, — féu En Foix, per a acabar i ben satisfet de l'obsequi que ja esperava, — vostè seirà a la meua dreta; la Pauleta a l'esquerra; al costat seu En Bernat; després la Catarina; l'Eudalà a la dreta; ara tu, Delina, entremig d'En Francesc i de l'Eladi, i tu, Jordi, al costat de la mare. Està bé? Doncs, som-hi.

Tots s'assegueren; però En Gil s'aixecà de seguida i, apojant els punys a la taula, començà:

— Ara, si visqués el senyor oncle, el pobre mossèn Pere, ell benediria la taula. I deixeu-m'ho dir, — continuà, prenent l'accent oratori a què tant tendia, — dues absències lamentos: l'una, la d'ell, disposada per Déu, l'altre amb resignació; l'altra arrenca de mon cor una protesta que no vaçillo en fer aquí, davant de tots, encara que sense ranúncia. Ja ho sabeu: el meu deliri és la família; no en tinc prou, amb els que porten sang de la meua sang, que us vull també

a aquells amb qui sols llaços d'affinitat em lliguen. A tots us estimo, per tots treballa. Si Déu no em trenca la protecció que m'ha portat de senzill fuster a ésser amo de la casa de banca que estrenarem per cap d'any i que vull fer-me la il·lusió que avui inaugurarem amb benediccions i goigs de tots, tots en tocareu els resultats. Perquè, ho vull tornar a dir, aquesta família va tenir un protector, un protector que és al cel, mossèn Pere. La seva protecció va arribar fins a tots, encara que principalment als d'aquesta casa. Per això jo el considero com a fundador de la mateixa; jo no vull ésser sinó son continuador.

Sobre el meu cap, allí al despatx, tindrà el seu retrat, una bona fotografia que em fan ja. Mirant-lo a ell, tindrà un faro, un guia que... que m'assenyalarà sempre el camí del deure, del treball, de l'honor, de l'honradesa. Jo treballaré amb lleialtat, amb aquells principis gravats al seny, i, no ho dubteu, farem... si, perquè som tots... farem de casa nostra una casa important, una casa forta i... cal dir-ho amb remarcada gravetat, perquè n'hi ha poques... una casa intaxable. Com diu l'aforisme: ajudeu-me, i us ajudaré.

— Molt bé, molt bé, — cridaren En Jordi i l'Eladi, picant de mans amb el menut, mentre En Francesc treia gairebé sang del llabi inferior.

L'orador s'aixugà una llàgrima i s'assegué; però, de sobte, tornà a aixecar-se, ple d'emoció, per a dir només a l'esbatlada: «Si, el meu cor és vostre, i ara dinem». El cap del burleta Francesc desaparegué sota la taula, com qui busca el tovalló, per a reapareixer arreu més roig que el

foc, l'esguard perdut, tota la seva fèsonia contrita per forçada sèrietat.

Bona estona restà la concurrència sense dir un mot, comentant cadascú a sa manera aquell discurs entre l'esquerdat clic-clic que felen les oïdres en passar de les plàteres, sostingudes per les criades, al plat.

— No, — digué la senyora Mònica, — no en menjo jo d'això.

— Ah, té raó! — saltà la Catarina. — Roseta: porti aquella picada d'avellanès. Ja he pensat en vostè, mare.

I s'armà, llavors, una discussió sobre la bopda de les oïdres i l'utilitat de menjar-les. La vetlla i la Catarina en felen escarafalls; no podien entendre com arribava ningú a empassar-se una cosa tan llefiscosa, salabrosa i crua. «Si no fos moda, tothom ho faria córrer amb el peu».

— O se n'apartaria, per no trepitjar-ho, — afegí En Francesc, xarrupant-ne una amb fruïció i observant de cua d'ull l'efecte que causaria la seva indirecta.

— Calla, pore!

— El, brui!

— No siguis guafol!

— Doncs, són sumament pectorals!

— objectà En Bernat.

— Si, un similitud dels cargols, — féu l'ex-modista, abaixant el cap i posant papada.

— Dels cargols bovès, oi? Si fa no fa... Una mescla de cargol bovè i de sepià crua, sap? — replicà En Francesc.

— Deixint-lo dir! Molt bé que se les menja, — exclamà, plena de fàstic, la Delina, sa veïna. I encarrant-se amb l'Eladi: — No és veritat que són excel·lents?

— Un menjar molt exquisit. El que és — afegí l'Eladi, abaixant la veu, — que haurien de tenir forquilles especials. Amb aquestes no es pot arregar el millor, veus? això blanc, que té mil gustos.

— Què diu la polia? Què li agrada?... Ah, ets de les meves, noia. Jo trobo que és un menjar delicat, que no pot faltar en cap taula bona. — tornà l'ex-modista tot fent l'ullet.

— Suposo, — preguntà, encara en veu baixa, l'Eladi, — que, per a darrera les oïdres, tindrà vi de Sauterne?

— Al, no ho sabiat — exclamà ingenuament la noia.

— Mirau: el marrec també les deixa.

— Ex! ex! — féu l'al·ludit, torcant-se amb un pany del tovalló. — Quina cosa me buta!

— Tu ets el més franc, fill meu! — exclamà la mare.

I quasi tots rigueren, fins que En Gil Foix resumí el debat:

— Les oïdres són com totes les coses: bones per a qui agraden, dolentes per a qui no agraden; però és indiscutible que quan se'n fan tan gran comerç i tant es paguen, algo tindràn.

— Panxito, donem-li, — i veient venir l'ampolla, no pogué otegar un sospir. «Pobra tassa, tirada a recó; ni al tiell era!».

— I ara! de quin vi beus? — saltà la Pauleta, retirant la copa. — Això havia d'ésser un vi blanc... D'aquell... com se'n diu, noi? Sàtrone o Lantenne.

— O un Valdepeñas clarete, — interposà En Jordi.

— Nois, no hi hem pensat! — exclamà l'amo, naturalment i amb l'am-

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 13 d'octubre de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 766'3, 766'1, 765'2.

Termòmetre sec: 17'2, 20'0, 18'7.

Termòmetre humit: 15'9, 17'6, 17'2.

Humitat (centèsimes de saturació): 86, 76, 84.

Direcció del vent: E., SE., E.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 4, 1.

Estat del cel: Tapat, Nuvols, Tapat.

Classe de núvols: St.K., C.K., St.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 20'8; mínima, 16'4; mínima prop del sol: 15'8.

Oscil·lació termomètrica: 4'4.

Temperatura mitja: 13'6.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període de 93 km.

Observacions particulars: Boira.

El director, E. Alcobé.

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Al carrer de Sant Andreu, davant l'Estateta de Correus, un gos va mossegat a Vicenç Pla Forné, de 52 anys, casat, jornalier, produint-li una ferida a la cuixa esquerra.

— La fàbrica Sibèria, de Vich, elabora una classe extra de **LLONGANISSA** que, per haver-ne contractat una important partida, l'ofereixen a 5 ptes. els 400 grams (12'50 pessetes quilo, V. Ferrer i C., Plaça Catalunya, 12. Simó, S. en C., Salmeron, 54. Simó, S. en C., Avinyó, 16.

L'auto camió núm. 7614, agafat al carrer de Claris, cantonada al de València, a Francisco Martínez Barrera, de 21 anys, solter, aixafant-li el peu dret. Fou conduïda a la Casa de Socorsos de la Ronda de Sant Pere, on la van curar, qualificant la ferida de pronostic reservat.

L'auto va fugir.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30.

Orfebreria Grifó & Escoda, Fernando, 36.

Al Govern civil van donar compte que ahir a les set del matí va morir a la Casa de Socorsos del Carrer de Barba, un home anomenat Joan García, domiciliat al carrer de Sant Pau, 52, primer, primera.

Afegiren que la mort era natural, i que havia estat portat a l'Hospital Clínic.

HOTEL RITZ

Diumenge, 15 d'octubre primer TE DE MODA DE LA TEMPORADA

Un pintor anomenat Joan Arias, que treballava al Palau d'Art Modern de Montjuïc, va tenir la desgràcia de caure de la bastida, produint-se una ferida lleu a la regió lumbar, que li fou curada al dispensari d'Hostafranchs.

-Coberts i ganivets

d'alpacas i platejats

Grifó & Escoda - Fernando, 36

A la plaça del Sol, de Gràcia, mentre la travessava muntat d'una moto Joan Martíell Baró, de 24 anys, i volent evitar agafar el vianant Pere Santamaría Pineda, de 46 anys, frenà ràpidament, calent i produint-se una lesió lleu a la mà dreta, i no podent evitar que el vianant resultés amb una ferida a la cuixa esquerra, també de pronostic lleu.

La Secció d'Esports i Excursions de la Joventut Nacionalista Pau Claris, farà demà una visita a la Generalitat i Institut d'Estudis Catalans.

Lloc de reunió, al local social, a les deu del matí.

Ahir al matí, en un tren militar, va sortir de l'estació del Nord cap a Calaf

i Cervera, el batalló de caçadors de Barcelona.

Per jornades ordinàries també ahir matí van sortir de Granollers i Vich, respectivament, els batallons de caçadors d'Estella i Reus, el primer dels quals feu nit a Centelles i el segon a Moyà, per a reunir-se a Seva amb el d'Alfons XII, que sortirà de Vich, començant a desenrotllar les seves escoles pràctiques sota la inspecció del coronel de la segona mitja brigada de caçadors En Ferran Berenguer, el qual, amb el capità ajudant de la dita mitja brigada, En Carles Capdevila, va sortir cap a Seva.

JABONES ROCAMORA

"EL LEON"

"LA PAJARITA"

PARA TODOS LOS USOS

El Cos d'Intendència de l'Exèrcit d'aquesta regió, celebrerà demà la festa de la seva patrona Santa Teresa de Jesús, amb una missa que es celebrarà a les deu del matí a l'església dels PP. Carmelites descalços (Diagonal), estrenant-se una imatge de la santa.

Les forces de l'esmentat Cos vestiran de gala, essent obsequiada la tropa amb un menjar extraordinari.

Al dia següent, a la mateixa hora i al mateix temple, es celebrarà una missa de Requiem en sufragi de les ànimes del personal del dit Cos que han mort durant l'any.

ACADÈMIA PRÁCTICA

Comerç i Idiomes

BILBAO, 199, pral.

(davant de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi)

El Centre Excursionista "Rodamon", farà demà, diumenge, una visita a la Seu de la nostra ciutat.

Bomboneres per a bodes i bateigs

Grifó & Escoda - Fernando, 36

- EL CENTRO

Ronda de Sant Pere, 5

Novetats per a senyora

Rebudes les novetats per a la present temporada.

Preus sense competència

Al dispensari de Gràcia han curat el nen de 9 anys Francesc Fabra Palau, el qual tenia una ferida de pronostic reservat al cap, produïda amb un cop de pedra que li tirà un nen, al qual no coneix, trobant-se al carrer de Nàpols, cantonada al d'Indústria.

L'auto núm. 1123 va atropellar a Pere Amills Vinyals, de 44 anys, el qual passava per la Plaça de Catalunya, davant del núm. 6, produint-li una ferida a la cama esquerra, amb probable fractura.

-Serveis de te Grifó & Escoda, Fernando, 36

-DEPILATORI BELLESA treu d'arrel el pel moixí, pel de la cara i braços. Resultats pràctics. Venda en perfuma.

Amb motiu de l'Exposició Internacional de Periodistes, que tindrà lloc a Praga (Txeco-Eslòvaquia), el vinent mes de desembre, l'Associació de Periodistes de Barcelona fa arribar als associats que desitgin exhibir llurs publicacions a l'esmentada exposició, que a la Secretaria de la dita entitat (Rambla d'Estudis, 12, principal), es recolliran dos exemplars de cada periòdic fins al 15 de novembre, en la qual data seran enviats tots al Comitè organitzador de l'esmentat certamen.

L'Associació de Periodistes de Barcelona, prega als senyors associats que no hagin recollit el carnet de l'entitat, que ho facin com mes aviat millor.

-Objectes per a presents

Grifó & Escoda - Fernando, 36

Demà, a les onze del matí, se cele-

brarà al Teatre Goya la «Fiesta de la Raza», organitzada pel Centre Aragones.

Hi assistiran les autoritats locals i els consols ibero-americans, amb llurs banderes i colònies.

-USEU Sabó LA TOJA

EL MILLOR SABÓ DEL MÓN

Demaneu en colmadors café La Garza. Té sabor deliciós. Aroma exquisit.

A la visita efectuada al Saló de l'Automòbil de París pel president de la República, tingué M. Millerand una delicada atenció per a la Indústria Nacional, aturant-se amb els seus acompanyants al Stand de la casa Elizalde, examinant detalladament els magnífics i ben presentats xassís exposats a la Nau Central del Grand Palais.

Complimentat a tan il·lustre visitant, el mateix constructor, don Artur Elizalde, el qual escoltà, en acompanyament de M. Millerand, paraules de felicitació, tant per la bona impressió rebuda en contemplar els seus automòbils, com per veure-hi encarnada la genuïna representació de la indústria Automòbil Espanyola.

-Coberts de metall blanc i platejats per a taula en elegants estojos. Llorens Germans. Rambla de les Flors, 30.

El Grup Excursionista de l'Orto Gracienc, amb motiu del primer aniversari de la seva fundació, ha organitzat els següents actes.

Demà, diumenge, dia 15, al matí, excursió pels voltants del Tibidabo i aprofit de germanor a Vallvidrera. A la dita excursió serà estrenat el formós banderí del grup.

A les deu de la nit, tindrà lloc a l'estatge de l'Orto Gracienc, una extraordinària audició de sardanes a càrrec de la còpia Els Montgrins, de Torroella de Montgrí.

Dimecres, dia 18, a les deu de la nit, conferència per N. Aristides Cot, el qual versarà sobre el tema: «Impressions d'un viatge per la Geranya», col·laborant-hi l'Esbart Folklore de Catalunya, dirigit per En J. Rigall, ballant el veritable Ball Cerdà, no conegut encara a Barcelona.

També té en preparació l'esmentat grup, per als dies 21 i 22 del corrent, una atractiva excursió a Santes Creus.

-Cristalleries Grifó & Escoda, Fernando, 36

A l'estació de M. S. i A. de Sant Andreu, el passatger Francesc Macipe Madurga, de 28 anys, jornalier, es va produir una ferida incisa i probable fractura de la falange del dit pulgar dret, en ésser enclos en tancar una porta d'un vagó.

El lesionat fou curat al dispensari.

-Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior

Es ven a tot arreu

Al carrer de Sant Miquel de la Barceloneta, Joan Pujolà Bellver, de 35 anys, casat, pescador, trobant la porta tancada, va donar un cop de puny a un vidre de les portes de la botiga del número 61 de l'esmentat carrer, en la qual viu la seva germana, produint-se una ferida a la part anterior de la munyeca dreta, de pronostic reservat.

Després d'ésser curat al dispensari fou traslladat a l'Hospital Clínic.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Dins del domicili del carrer de l'Aliga renyiren l'amo del pis Francesc Fernández Sirola, de 31 anys, casat, calderer, i el rellotger Antoni Blas Estrellamur, de 29 anys, casat, emplegat de ferrocarrils, resultant aquest amb erosions a la cara i el Fernández una ferida contusa a la regió parietal esquerra.

Tots dos foren curats al dispensari d'Hostafranchs.

-Joieria, Plateria i Rellotgeria

"La Isla de Cuba"

Plaça Reial, 12

Gran varietat en joies d'estil modern a tots els preus i articles de plata per a col·legials.—Rellotges de marca garantitzada.—PREU FIXE.

A la carretera de Madrid, davant del cementiri de Sans, Zacarías Fuster Zuita, de 28 anys, que guiava un carro, fou agafat pel mateix produint-li una contusió a la regió inginal

esquerra i contusions a l'espatlla i braç esquerre, que li foren curades al dispensari d'Hostafranchs.

- EL CENTRO

Ronda de Sant Pere, 5

Camusses per a abrics qualitat superior 140 cm., a 5'50 pessetes metre.

Ha estat detingut i posat a disposició del jutjat un subjecte anomenat Rafel Suñer, sorprès en el moment que volia pendre la cartera a Joan Armengol al passeig del Cementiri.

— Banyeres, Waters, Lavabos, etc. S. Verdader. Ronda Universitat, 9.

-Vaixelles Grifó & Escoda, Fernando, 36

El gerent de la societat «Chesa i Allué» ha presentat una denúncia en la qual fa constar que anit passada s'ha comés un important robatori de teixits als seus magatzems del carrer de Bailén.

A requeriment d'Antonia Pueyo ha estat detingut i ha ingressat a la presó Josep Cano acusat d'haver-li sostret alguns objectes del seu domicili del carrer de Castillejos.

-Jocs de café Grifó & Escoda, Fernando, 36

Al carrer de Tarragona, al taller de cerralleria i teles metal·liques del número 111, s'inicià un incendi cremant-se una quantitat de fustes que hi havia per assecar-se.

Acudiren al lloc de l'incendi l'autobomba del Parc amb l'oficial senyor Torres i personal a les seves ordres, com també el cap accidental, aconseguint sofocar l'incendi fàcilment.

L'edifici no sofri cap desperfecte i no hi hagué cap desgràcia personal.

AVIS:

CALÇATS SUBUR

30, Boqueria, 30

vendrà els seus articles amb

Grans rebaixes

des d'avui, dissabte

dia 14, fins el 31 d'aquest mes

Rebaixes veritat - Única ocasió

Al carrer de Sans un tramvia atropellà a Nicasi Martínez Tomás, de 74 anys, vidu, carreter, resultant amb una contusió de primer grau a la cadra esquerra que li fou curada al dispensari d'Hostafranchs.

La Junta Directiva del Sindicat de Metges de Catalunya, ha acordat cridar l'atenció al governador civil d'aquesta província, boi protestant-ne de la munició d'anuncis de remeis per a malalties vergonyoses, els quals suposen una panacea, boi excitant a la improvisació, així com el recrudeixement d'un temps ensa de propagandes de textos, el sol anunci dels quals s'aparta de la moral; tot el qual les lleis vigents prohibeixen i sancionen.

— S'expenen en les sucursals TUPINAMBA participacions dels 20 entes de Nadal que aquesta Casa juga amb els seus clients.

— Una llar refinada resulta incompleta sense les elegants creacions en mobles de medulla i de jonc esmaltat del Passeig de Gràcia, 115.

La Junta de Dames de la Caritat Cristiana de Gràcia ha socorregut durant els mesos de juliol, agost i setembre, 21 malalts de la parròquia de Santa Maria de Jesús, 31 de la de Sant Joan i 12 de la de Sant Josep, havent-los distribuït 658 quilos de pa, 609 de carbó, 45 bons de carn i 45 de gallina, 231 litres de llet, 24 peces de roba, 6 envoltalls per a nou nats i 70 quilos de palla per a maresques. També s'han proporcionat Germanes de Vella a les famílies més necessitades.

La Cooperativa de Funcionaris públics «La Reguladora» celebrarà demà Junta general ordinària a les deu del matí de primera convocatória; a un quart d'onze de segona i a dos quarts d'onze de tercera, al local de l'Acadèmia Cervantes, Consell de Cent, núm. 264, baixos.

Al dispensari mèdic gratuït per a pobres del Centre Social de Betlem, Tallers, 45, primer, des de dilluns, tots els dies de dotze a una, hi haurà

consulta de medicina general a càrrec dels doctors don Eduard i don Enric Peres Casañas.

Dilluns, a les set del vespre, tindrà lloc al Círcol Artístic de Sant Lluc una reunió per a enllestir la constitució del «Amics de l'Art Llúrgic».

La Junta de Govern de la Quinta de Salut «La Alianza» posa en coneixement de tots els seus socis que el dilluns s'obrirà al servei en el seu Consultori, (Rosselló, 264, xamfrà Bruc). Tinguin present per a utilitzar els dits serveis els socis col·lectius han de presentar el seu títol de soci, i els del Montepio l'últim rebut. Preuen la puntual assistència a les hores de consulta que donem a continuació.

Dr. Girona: Cirurgia general i estomac, tots els dies feiners, a les 11'30 del matí. — Dr. S. Sansalvador: Ginecologia, dimarts, dijous i dissabtes, a les 7'30 de la nit. — Dr. J. Clara i Camps: Medicina general, dimarts, dijous i dissabtes, a les 7'30 de la nit. Dr. C. Costa, gola, nas i orelles, dimarts i divendres, a les vuit del matí. — Dr. S. Soler i Farnés: Malalties de la infància, dimarts, dijous i dissabtes, a les sis de la tarda. — Dr. J. Catasús: Odontòleg, dilluns, dimecres i divendres, a les deu del matí. — Dr. A. Montia: Dentista, dimarts, dijous i dissabtes, a les nou del matí. — Dr. J. Bossoms Vies: urinàries, venère i afilts, dilluns, dimecres i divendres, a les 7'30 de la nit. — Doctor Xercavins Romeu: Malalties nervioses i mentals, dilluns i divendres, a les 7'30 de la nit. — Dr. S. Soler Ambrós: Cirurgia general, tots els dies feiners, a les 10'30 del matí. — Dr. Francesc Ferrando: Gola, nas i orelles, dijous i dissabte, a les vuit del matí. — Dr. M. Casanovas Camps: Embaràs i part, dilluns, dimecres i divendres, a les 5'30 de la tarda. — Dr. J. Pla i Basart: Medicina general, dilluns, dimecres i divendres, a les set de la nit. — Dr. J. M. Simón: Malalties dels ulls, tots els dies feiners a les 9'15 del matí. — Dr. A. Vilaró: Medicina general i pell, tots els dies feiners a les dotze del matí. — Doctor J. de Riba: Cirurgia ortopèdica, dijous, a les dotze del matí.

— Bols de pisa per a café amb llet a Ptes. 8'70 dotzena, sols a les cristalleries de Lluís INGLADA de la Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

— Per a joguines i bebés. Bisbe, 3.

AMB FORTES EXISTÈNCIES

oferim als nostres bons clients i al públic en general totes les novetats en Llenceria, Llaneria, Sederia, Panes, Velluts i As-trakans

Preus reduïts i aventatjosos

10 - CARME - 10

LA FILOSOFIA

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggerències dels nostres amics i lectors, encara que vinguin inclosos a les cartes els segells per a les respostes.

Tots els compendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggerències que siguin útils i factibles.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La Conferència de Mudània

La signatura del protocol

S'havia comunicat que la signatura del protocol dels aliats a la Conferència de Mudània havia tingut lloc la nit del dimarts, dia 10, però, després, s'ha posat en clar que no fou fins el dimecres, a dos quarts de set del matí, i, per tant, la convenció no començà de regir fins el 15.

El retard en la signatura fou degut a les moltes dificultats i endarreriments originats per la transcripció dactilogràfica del document, tunc.

La Conferència ha estat laboriosa i, finalment, s'arribà a un acord, cedint els turcs en la qüestió de la zona neutral i en la de la limitació de la gendarmeria.

La sessió del dimarts

En començar la sessió del dimarts a la tarda, el general Harrington, que havia arribat a Mudània a bord del creuer ràpid «Caryfort», pronuncia un discurs en el qual exposà novament les condicions ofertes la vigília, que són les condicions finals dels aliats.

«L'Anglaterra — digué el general — disposa de molts soldats, de vaixells, de canons, d'avions i seria un adversari perillós.» En conseqüència, expressa l'esperança que es rebria d'Angora una resposta favorable.

Ismet paixà va respondre que desitjava fer concertat tot seguit un acord complet. Afegí que la resposta d'Angora havia arribat i demanà que el protocol fos llegit novament. Quan el coronel Heywood l'hagué llegit, Ismet paixà comentà diversos punts, responnent el general Harrington a mesura que aquestes aclaracions eren demanades.

Respecte a la qüestió de les zones neutrals (fou observat el general Harrington que al seu entendre co que importava era l'esperit i no pas la forma de l'acord i es mostrà disposat a donar la mà a Ismet paixà com a compromís de bona fe recíproca existent).

Ismet paixà s'aixecà tot seguit i esmentà la mà del general Harrington.

Després d'aquest gest semblaren esvaïr-se les darreres objeccions i temors turcs.

Quan els generals aliats proposaren reduir els efectius màxims de la gendarmeria turca a la Tràcia de 10.000 a 8.000 homes, els turcs no vacil·laren pas, i a les nou del vespre fou ajornada la reunió per a permetre la redacció del text definitiu.

Aplanant dificultats

Suspega que fou la reunió, els generals aliats anaren a bord del creuer britànic «Caryfort», acompanyats del general grec. Com que llur entrevista es perllongava, els oficials i els periodistes, així com les altres persones que esperaven a les sales central, començaren d'ingrietar-se, preguntant-se mutuament si havien sortit noves dificultats.

Al cap de tres hores arribaren els generals aliats i així s'esvaïren els temors, i, després d'una breu sessió, fou anunciat que s'havia arribat a un acord i que es posaria tot seguit la signatura així que fossin fetes les còpies clares del text final del protocol.

Sembla que els taquígrafs no eren gaire experts i per això hi hagué una llarga espera. La dactilògrafa turca no solament fou calmosa, sinó que el seu treball hagué d'ésser torçat a començar. Els delegats se n'anaren amb els que esperaven a l'exterior de la sala de la conferència i explicaren la situació. El general Harrington tingué una conversa privada amb Ismet paixà, el qual acceptà completar l'establiment de les zones neutrals per a diumenge al vespre.

Tal vegada correspongui a aquest moment la versió que dona el corresponent del «Morning Post», dient que a la matinada hagué d'adoptar novament una actitud enèrgica per aconseguir la signatura del protocol.

L'esmentat corresponent posa en boca del general Harrington les següents paraules, dites a Ismet paixà a dos quarts de quatre de la matinada.

«Heu aquí tot acabat. Tot seguit seran dactilografades cinc còpies del

protocol. Aleshores seran signades i essent convenient que els polítics no esperessin els turcs amb nous retardaments, tenim el dret d'esperar la pau. Convé molt que els polítics no perdin temps i que fixin tot seguit el lloc i la data de la Conferència de la pau.

Afegeix el corresponent del «Morning Post» que, en fer observar al general Harrington que les negociacions havien estat molt vivants, li va respondre:

«Fins dimarts al vespre (deia això el matí del dimecres) no veia cap esperança. Un retard després d'un altre, empenyia la situació vers una ruptura. Era tan dolenta ahir la situació que vaig anar a la conferència amb dos ultimàtums, un a cada butxaca, i encara hi són. Durant la conferència, quan semblà inevitable una ruptura, vaig declarar a Ismet paixà que havia dit la darrera paraula. Em vaig aixecar, vaig travessar la cambra i vaig examinar un mapa penjat a la paret, mentre regnava un silenci absolut.

Ismet paixà es girà i em va dir: «Es això veritablement la vostra darrera paraula?» Vaig posar la mà a la butxaca per agafar un ultimàtum i tri mirant-lo li vaig respondre:

— Si.

Cinc minuts després vaig confiar per primera vegada després d'alguns dies. Solament els que es troben a Txanac saben com s'ha estat a prop del primer tret que hauria precipitat el conflicte.

Prop de les cinc de la matinada va aparèixer un batalló turc amb la seva música i executà una singular barreja de música i cors als quals van pendre part tots els músics.

Finalment, a les sis, totes les còpies estaven llestes i tothom va poder assistir a la sessió final.

El final de la Conferència

Els generals ocuparen novament lloc a la taula rectangular, tenint el general Harrington al seu costat el general Monbelli. El general Charpy estava assegut davant d'Ismet paixà.

Fou decidit que era inútil donar lectura al text de la convenció, puix era suficient llegir la declaració del general Mazarakis que hi està adjuntada i que fa referència les objeccions dels grecs sobre la qüestió de la frontera real de la Tràcia.

Els turcs semblaven no voler atimir-se a l'actitud dels grecs i en aquest sentit Ismet paixà va demanar:

— Si el govern grec refusa signar, les potències veurà perquè la convenció sigui aplicada?

El general Harrington va respondre que creia saber que les potències s'havien posat d'acord sobre aquest punt quan es reuniren a París.

— Molt bé — va respondre Ismet paixà —; estic disposat a signar.

Després que Ismet paixà hagué examinat minuciosament totes les còpies de la convenció, el general Harrington li dirigí les següents paraules:

— Desitjo declarar com els meus col·legues i jo, apreciem la conciliació i la paciència de la qual ha donat prova la vostra excel·lència en el curs d'aquesta conferència, que serà històrica. Serà conegut de tot el món com una conferència que porta a la pau, que tots desitgem. En nom de les potències aliades, formulem vots per l'èxit de la vostra administració.

Nosaltres, els tres generals, pensarem sempre amb aquests dies durant els quals hem treballat arduament amb vos i seguirem el vostre esdevenidor amb interès. Formulem els millors vots pel vostre país i us demanem que quan aquest hagi esdevingut novament prosper, us recordeu dels tres generals aliats que vreu trobar a Mudània.

Volguem presentar el nostre remerciament a Mustafa Kemal paixà.

Aprofitarem una propera ocasió per a fer conèixer a l'Assemblea com nosaltres estimem la Vostra excel·lència, que sou el seu noble representant.

Ismet paixà va respondre que aquella hora seria el record millor de la seva vida.

Deixant la conferència el general

Harrington passà revista al batalló turc, i després s'embarcà al creuer «Caryfort» en direcció de Constantinoble.

En el moment que el creuer deixava el golf de Goudak hom podia veure com les flames devoraven tres pobles situats sobre el promontori del golf. Hom ignora les causes d'aquesta incendis.

Declaracions de Franklin Bouillon

El representant del govern francès M. Franklin Bouillon, fou les següents declaracions al corresponent de l'«Agence Reuter»:

«Les dificultats i els endarreriments de la Conferència de Mudània són deguts totalment al fet que els governs no s'han adherit a l'acord fet el 28 de setembre a Esmirna entre Mustafa Kemal i jo.»

Per a posar de relleu l'esperit de conciliació dels kemalistes, ha recordat que aquests han acceptat menys del que s'havia consentit en concedir-los-hi.

Afegí que se n'anava a París per a obtenir de les autoritats que la conferència de la pau es reunís en un lloc en el qual pogui anar-hi personalment Mustafa Kemal, i que no sigui massa lluny de l'Assemblea d'Angora.

Creu que Esmirna és la ciutat que sembla haver de provocar menys objeccions que la generalitat dels altres llocs.

Les condicions dels grecs

Els delegats de Grècia a Mudània han estat autoritzats a signar el protocol en les següents condicions:

Primera. Els grecs ocuparan la línia que seguia la frontera turco-bulgàrica de Tràcia, l'any 1915, guardant així sota llur control la regió de Demotika. Aquesta línia no era altra que el ferrocarril que segueix el costat occidental de Maritza, passant per Karagach, Demotika i Mudra. Fins a la conclusió del tractat de Nevilly, aquestes poblacions i el ferrocarril pertanyen a Bulgària, que les havia rebut dels turcs. El tractat de Nevilly les cedí a Grècia, que les conservà i constituïren la seva frontera de Tràcia.

Segona. Les autoritats civils turques seran les úniques admeses a Tràcia abans de l'evacuació de les autoritats civils gregues.

També ha encarregat el Govern als seus delegats que s'esforcin en obtenir amnisties per als grecs de Tràcia i d'Àsia Menor, comprenent-hi aquells que han servit a l'exèrcit grec, i el canvi de presoners.

El protocol definitiu

El protocol definitiu signat a Mudània està redactat com segueix:

Havent decidit els governs aliats fer remesa al govern de la Gran Assemblea Nacional de Turquia de la Tràcia oriental, comprenent-hi Andrianópolis, l'objectiu de la Conferència era:

Primer. Precisar la línia darrera de la qual les forces gregues seran invitades a retirar-se de la Tràcia oriental.

Segon. Establir les modalitats de l'evacuació de les tropes i de l'administració hel·lènica i de la instal·lació dels funcionaris i de la gendarmeria del govern de la gran Assemblea en aquest territori.

Assagurar el control d'aquesta regió durant el període transitori amb vistes a mantenir l'ordre i la seguretat pública.

Els delegats s'han posat d'acord sobre els següents punts:

I. Les hostilitats cessaran entre les forces turques i hel·lèniques a la data de l'entrada en vigor de la present convenció.

II. La línia darrera la qual les tropes hel·lèniques de la Tràcia seran invitades a retirar-se, des de la vigència de la present convenció, està constituïda per la banda esquerra de Maritza, des de l'embocadura dins el mar Egeu fins al punt en que travessa la frontera de la Tràcia amb Bulgària.

III. A l'objecte d'evitar totes les complicacions possibles fins a la conclusió de la pau, el costat dret del

Maritza (inclos Karagach), serà ocupat per contingents aliats instal·lats en punts a determinar pels aliats.

IV. La porció del ferrocarril que segueix el riu Maritza de Killegrad (Yess Mustafa paixà) a Kuleli-Burgas, serà objecte d'una vigilància (a regular per convenció especial), per una comissió mixta composta d'un delegat de les tres potències aliades, de la gran Assemblea i de Grècia, a l'objecte de mantenir íntegrament llibre el recorregut d'aquesta secció de via que permet l'accés de la regió d'Andrianópolis.

V. L'evacuació de la Tràcia oriental per les tropes gregues començarà tan aviat com sigui possible i comprendrà les tropes, els serveis i les diverses formacions militars i llurs mitjans de transport, així com els proveïments, stocks, en material de guerra, municions i dipòsits de cotxes. Aquesta evacuació serà efectuada en un termini de prop de quinze dies.

VI. Les autoritats civils hel·lèniques, comprenent-hi la gendarmeria, seran retirades tan aviat com sigui possible. A mesura que les autoritats hel·lèniques es retiraran de cada regió administrativa, els poders civils seran remesos a les autoritats aliades que les transmetran, si és possible, el mateix dia a les autoritats turques. Pel conjunt de la regió de Tràcia, aquesta remesa haurà d'ésser acabada dins un termini màxim de trenta dies després de la fi de l'evacuació per les tropes gregues.

VII. Els funcionaris del govern de la gran Assemblea seran acompanyats de forces de gendarmeria nacionalista, d'efectiu estrictament necessari al manteniment de l'ordre i de la seguretat locals. L'efectiu de la gendarmeria està fixat en 8.000 homes, comprenent-hi els oficials.

VIII. Les operacions de retirades de les tropes gregues i de transferència de l'administració civil s'efectuaran sota la direcció de missions interaliades que seran instal·lades als principals centres. L'acció d'aquestes missions és facilitar les operacions de retirada i transferència. S'esforçaran en impedir els excessos de tota mena.

IX. Ultra aquestes missions, contingents aliats ocuparan la Tràcia oriental. Aquests contingents, composts de prop de set batallons, asseguraran el manteniment de l'ordre i serviràn de sosteniment a les minories interaliades esmentades.

X. La retirada de les missions i dels contingents aliats tindrà lloc trenta dies després que l'evacuació de les tropes gregues serà acabada. Aquesta retirada podrà efectuar-se a una data més pròxima, en el cas que els governs aliats estiguin d'acord en considerar que han estat preses mesures suficients per al manteniment de l'ordre i per a la protecció de les poblacions no turques. Així, doncs, des de que l'administració i la gendarmeria del govern de la gran Assemblea funcionaran regularment dins una divisió administrativa, les minories i els contingents aliats podran ésser retirats d'aquesta divisió abans d'expirar els trenta dies previstos.

XI. A l'Àsia, les tropes del govern de la gran Assemblea es retiraran a les següents línies que no hauran d'ésser traspasades fins a l'obertura i durant la Conferència de la pau:

Regió de Txanac. — Una línia a una distància de prop de 15 quilòmetres de la costa asiàtica dels Dardànels, tenint per origen Kum-Burnu al Sud i unint-se a Boz-Burnu (al Nord de Lampsaki) al Nord.

Península d'Ismid. — Una línia que va de Daridje, sobre el golf d'Ismid, a Xilè, sobre el mar Negre, passant per Guebeze, havent d'ésser remeses aquestes localitats al govern de la gran Assemblea. La carretera que va de Daridje a Xilè podrà ésser utilitzada en comú per les tropes aliades i per les del govern de la gran Assemblea.

Les línies esmentades seran delimitades per comissions mixtes compostes d'un oficial de cada un dels exercits aliats i d'un oficial del govern de la gran Assemblea.

Els governs aliats i el govern de la gran Assemblea, tot prenent les precaucions necessàries per a prevenir els incidents, es comprometen a no augmentar els efectius dels llurs tropes i a no emprendre fortificacions o treballs militars a les regions següents:

Península d'Ismid. — A partir del Bosfor fins a una distància de 15 quilòmetres a l'Est de la línia Boz-Burnu a Kum-Burnu.

Península d'Ismid. — A partir del

Bosfor, fins a una distància de 40 quilòmetres a l'Est de la línia Daridje-Xilè.

El govern de la gran Assemblea es compromet a no col·locar artilleria a menys de 15 quilòmetres de la costa, entre Boz-Burnu i Kara-Burnu (al Nord de Karabigha), inclosiu.

XII. — La presència de tropes aliades serà mantinguda als territoris en els quals es troben actualment estacionades, territoris que el govern de la gran Assemblea es compromet a respectar fins a la decisió de la Conferència de la pau i que són:

A la península de Constantinoble la zona d'ocupació aliada és tota la part de la península situada a l'Est de la línia marcada per un punt de la costa del mar Negre, a 7 quilòmetres nord-oest de Podiura, i que comprén Istrandja, Mukelli, Kitzaghi, Sinekli, Kazanira-Taxilik, Kadi-Keul, Yenidje, Flasiura-Taxilik, Kalkratia, tots inclosius.

A la península de Gallipoli la zona d'ocupació aliada és tota la part de la península al Sud de la línia Be-kian-Burnu (cap Xeros) Bulair, embocadura del Sogluoh, tots inclosius.

Fins a la retirada de les tropes aliades i fins a la cessació de l'ocupació de cada una d'aquestes zones, el govern de la gran Assemblea es compromet a respectar-les.

XIII. — El govern de la gran Assemblea es compromet a no transportar tropes ni a muntar ni entretenir un exèrcit a la Tràcia oriental fins a la ratificació del tractat de pau.

XIV. — La present convenció entrarà en vigor tres dies després de la seva signatura, és a dir, el 15 d'octubre de 1922, a mitja nit.

ELS GRECS FUGITIUS

Londres, 14. — Telegrafien d'Atenes que uns 24.000 homes, dones i nens grecs, que foren expulsats pels kemalistes, estan esperant en Adàlia que se'ls facilitin mitjans de transport per abandonar aquell territori.

S'assegura que els kemalistes els han donat un termini d'una setmana.

L'EVACUACIO DE TRACIA

Constantinoble, 14. — Els caps de l'Estat Major aliat marxaran ahir a Robosto amb el fi de posar-se d'acord amb el general grec Nider sobre els detalls per a la immediata evacuació de Tràcia. — Havas.

RESIGNACIO DELS GRECS

Atenes, 14. — En el Consell de ministres celebrat ahir decidí el Govern acceptar el protocol redactat en la Conferència de Mudània, que li fou tramès pels aliats.

El Govern grec fa constar que l'accepte obligat per les circumstàncies i amb el fi d'acabar la situació actual. — Havas.

UN DISCURS DE LORD CHURCHILL

Londres, 14. — Lord Churchill pronunciarà el dimarts un important discurs a Bristol, ocupant-se dels conflictes d'Irlanda i Orient i de la política interior britànica. — Havas.

ELS ESTATS UNITS

I EL CENTRE D'EUROPA

Londres, 14. — Telegrafien de Viena a la «Daily Chronicle» que els ministres americans a Viena, Budapest, Praga i Bucarest, sortiran aviat cap a Berlín amb l'objecte de continuar els treballs de la Conferència convocada pel departament d'Estat de Washington. — Havas.

LES FORCES KEMALISTES

Constantinoble, 14. — Les forces kemalistes han tornat a ésser agrupades en dos grans exèrcits, un sota el comandament de Neuhredine Paixà que ocuparà la regió de Txanac, i el segon sota el comandament de Yakoub Cadri Paixà que ocuparà la regió d'Ismid. — Havas.

LES ILLES GREGUES

París, 14. — Comuniquen de Roma al «Petit Parisien» que el Govern britànic ha informat al d'Itàlia que Anglaterra entenia que havia de tenir caràcter internacional la solució de la qüestió del Dodecanès. — Havas.

FRANÇA I RUSSIA

París, 14. — Al «Matin» li telegrafien de Moscou que Lenin ha preannunciat en un interviu la necessitat que existeixin les millors relacions entre França i Rússia, i ha afegit que quedaria profundament descontent si la missió francesa que actualment es troba a Rússia no donés

bons resultats per aquell fi.

En quant a la política dels Estats, declara que el Govern dels soviets s'oposaria formalment que es deixés a Anglaterra dictar el reglament dels dits Estats. — Havas.

La Comissió de Reparacions

París, 14. La Comissió de Reparacions ha continuat l'examen de la situació actual d'Alemanya, renovant l'estudi del Memorandum presentat pel senyor Bradbury.

El senyor Barthou anuncia que tenia intenció de presentar als seus col·legues, la pròxima setmana, una proposició expressant el punt de mira de la Delegació francesa. — Havas.

Les eleccions a Anglaterra

Londres, 14. — Segons el «Daily News», s'assegura per personalitats ben informades que les eleccions generals tindran lloc el dia 4 de novembre. — Havas.

L'actitud de Lloyd George

Londres, 14. — Segons l'«Herald», corre el rumor que Lloyd George ha promès abandonar la presidència del Consell, encarregant-se, en canvi, de la cartera de Finances.

Això — afegeix el dit periòdic — implicaria la seva presència, en data pròxima, a Washington, per a discutir la qüestió dels deutes. — Havas.

Els assassins de Rathenau

París, 14. — Telegrafien de Leipzig al «New York Herald» que la mare de Rathenau ha cursat una carta a la del principal acusat per l'assassinat del seu fill, dient-li que el perdonava, com Déu, sens dubte, el perdonaria, si confessava el seu delicte i mostrava complet penediment pel dany fet.

«Si el vostre pobre fill — afegeix la mare de Rathenau en la seva carta a la de l'acusat Tschow — hagués sabut que matava a l'home més bo d'Alemanya, tinc la seguretat que no hauria dubtat a dirigir-se a si mateix el canó del seu revòlver abans de cometre el crim.» — Havas.

La copa Michelin

Roma, 14. — La Conferència Aeronàutica Internacional ha resolt concedir la copa Michelin, corresponent a l'any 1921, a l'aviador italià Martinelli.

Aquesta decisió, s'ha adoptat amb el vot en contra d'Espanya. — Havas.

França i el Vaticà

Roma, 14. — L'«Osservatore Romano» diu que el Papa no ha decidit res encara en l'assumpte de les Associacions diocesanes franceses.

El Papa ajornà prendre cap decisió amb l'objecte de poder estudiar si la legislació civil francesa ofereix altres mitjans per a subvenir a les necessitats de l'Església a França.

En cas afirmatiu, hauria desaparegut la causa i raó de tot dissentiment, regnant la concòrdia, i seria un fet la pacificació dels esperits, donant lloc a examinar amb tota atenció la causa de les Associacions diocesanes franceses. — Havas.

La coronació del rei de Romania

Bucarest, 14. — Ha arribat a Sinaia, acompanyat de la seva muller i la infanta Beatriu, l'infant Ferran, amb l'objecte d'assistir a la coronació del rei de Romania. — Havas.

Bucarest, 14. — Les delegacions que han d'assistir a la cerimònia de la coronació del rei han estat rebudes per aquest i tota la família reial. — Havas.

El pa a Itàlia

Roma, 14. — El «Giornale de Italia» anuncia que el ministre del Tresor pensa restablir provisionalment el consum del pa del tipus fabricat durant la guerra.

Aquesta mesura l'adoptarà el ministre amb l'objecte de limitar, tant com sigui possible, la compra de blat candí a l'estranger. — Havas.

Una sentència del Tribunal Arbitral

La Haia, 14. — El Tribunal arbitral, en resoldre la qüestió plantejada per la reclamació formulada per Noruega contra els Estats Units, ha acordat que aquests paguin a Noruega una suma de dotze milions de dòlars aproximadament.

Es de recordar que Noruega reclamava uns tretze milions de dòlars, sense comptar els interessos compostos a partir del 1912. — Havas.

La guerra civil a Xina

Xang-Hai, 14. — El general Tschungohi, partidari de Sunyatsen, ha aconseguit apoderar-se de Fuchou després de sostenir un violent combat. — Havas.

El Xa de Pèrsia a París

París, 14. — Procedent de Madrid ha arribat el Xa de Pèrsia, essent rebut per les autoritats. — Havas.

Dipòsit d'armes a Baviera

París, 14. — Telegrafien de Munich a la premsa d'aquesta capital donant compte d'haver-se descobert un important dipòsit clandestí d'armes, en el qual figuraven milers de fusells, en una localitat situada vora el llac Ghien (Baviera). — Havas.

Els francesos al Marroc

Rabat, 14. — El grup mòbil comandat pel coronel Nogués, reforçat per diverses hordes amigues, s'ha apoderat, malgrat la viva resistència oposada per l'enemic, d'una posició situada al mateix cor del territori d'Aït-gudid.

Contribuirien eficaçment a l'èxit de l'operació les esquadres d'aeroplans de Marrakesh.

Les tropes dominen amb la seva artilleria alguns llocs estratègics. — Havas.

El protocol de Mudània

ANGLATERRA I FRANÇA

Londres, 14. — L'ambaixador de França ha estat al ministeri de Negocis estrangers conferenciant amb Lord Curzon sobre la manera com s'hagi de portar a la pràctica el protocol de Mudània. — Havas.

L'Oficina Internacional del treball

Ginebra, 13. — La Comissió administradora de l'Oficina Internacional del Treball ha designat el comte d'Altea, d'Espanya, com a membre efectiu de la Comissió consultiva agrícola.

El comte d'Altea, sots-secretari del Ministeri del Treball d'Espanya, representa els Govers que han plantejat la qüestió de reconèixer els dimosos alemanys i castellans com a oficials, apart del francès i l'anglès, per a les comunicacions internacionals relacionades amb les qüestions del Treball. La Comissió administradora ha acordat no modificar el règim actual. — Havas.

Fi de la vaga de Marsella

Marsella, 13. — Avui ha finalitzat la vaga dels carregadors del moll i del carbó. El treball ha estat reprès al migdia. — Havas.

Intel·ligència russo-persa

Londres, 13. — Segons notícies dels diaris, ha estat concertat un tractat russo-persa, pel qual Pèrsia, en el cas d'una guerra soferta per Rússia, permetrà a les tropes soviètiques travessar els territoris perses, per a atacar Mesopotàmia. — Havas.

La «Fiesta de la Raza» a Londres

Londres, 13. — La «Fiesta de la Raza», que, com anys anteriors, s'ha celebrat al Centre Espanyol de Londres, ha obtingut aquest any més llusos que en ocasions precedents. — Havas.

Londres, 13. — La recepció organitzada pel Centre Espanyol de Londres, amb motiu de la «Fiesta de la Raza», resultà concorreguda i fou presidida per l'ambaixador d'Espanya a Anglaterra, senyor Merry del Val i pel president del Centre Espanyol, En Josep Tauler.

Després de la recepció s'organitzà un banquet, revestit dels caràcters d'un acte oficial.

Assistiren al banquet tots dos senyors i els membres del cos diplomàtic i consular ibero-americà, alguns aristòcrates madrilenys que actualment es troben a Londres, i altres personalitats.

S'organitzà també un concert, en el qual prengueren part artistes castellans, i després hi hagué ball fins les dues de la matinada.

Es comentava, tant entre els elements castellans com ibero-americans, la major afluència de socs que hi ha hagut aquest any i l'entusiasme que ha imperat a la festa.

L'acte es distingí en particular per constituir una festa metament castellana al cor de Londres. Es van sentir discursos en llengua de Castella i es va tocar música del mateix país.

En resum, resultà un nou i interessant acte d'aproximació ibero-americà. — Havas.

Les idees econòmiques d'Huc Stinnes

Detallàvem dies enrera la potència econòmica d'Huc Stinnes. Avui ens proposem assenyalar les seves idees econòmiques, tan interessants com influents dins dels actuals moments a Alemanya.

No és conèixer bé a Huc Stinnes dir que posseeix un «sistema» social econòmic. Això escriu l'articulista que ens serveix la documentació d'aquesta crònica. Stinnes detesta les fórmules buides i el xlixés d'economistes. És un «productor» que no es perd dins les teories, però que de la seva experiència n'ha tret multitud de preceptes, el conjunt dels quals constitueix una concepció bastant homogenia.

Stinnes professa un menyspreu profund per tot el que no afecti a l'activitat productora. El seu odi contra les careres burocràtiques el demostra amb què els seus tres fills treballen al seu costat, cada un en un aspecte diferent. Però si sobre aquest punt coincideix amb els antics industrials germànics, en canvi en molts d'altres sosté opinions ben contràries.

En primer terme, és un adversari resolt de la disciplina, apoiada a ultrança pels industrials alemanys d'avantguerra. Contra els partidaris de la «cartellització» ell representa l'«individualisme». Declara que per a viure i prosperar, Alemanya, ha d'abandonar els seus antics mètodes d'expansió col·lectiva. Els sindicats industrials, l'organització col·lectiva, tot això estava bé abans de la guerra, però avui la situació ha canviat.

«En la vida humana — deia a la comissió de la socialització — única ment té valor la iniciativa individual. La guerra ha demostrat que no tenim pas gaires homes amb una individualitat pròpia... Crec que és absolutament necessari que, per un cert temps, siguin dissolts tots els cartells alemanys, incloent-hi el sindicat de les hules d'Essen. La guerra ha portat tals daltabaixos, que per un quant temps han de desaparèixer les barreres que impedeixen la iniciativa. Sols així hom podrà adaptar-se a les noves condicions. Igualment, com feu França després de la revolució, cal abatre totes les barreres i inaugurar el règim de llibertat econòmica. Més endavant estic convençut que tornarem a tenir cartells i associacions, però ara cal donar a l'individu el mitjà de prosperar. Co que és esferidor és que a casa nostra les veritables personalitats manquen de tal manera que no saben sinó pensar en economistes. Si aquesta decadència de la individualitat, de la intel·ligència continua, no hi ha cap progrés possible. Cal donar pas lliure a les intel·ligències oprimides, per tal que arribin al cim i puguin actuar.»

Combatent l'exploació a compte de l'Estat, Stinnes afegeix: «Un funcionari considera com a passatger el lloc que ocupa. Ha d'avançar i vol avançar. Per això l'empresa no l'interessa. En canvi, en la indústria privada, l'home que ocupa un lloc important és gelós de la prosperitat del seu establiment, i aquesta prosperitat és l'obra de la seva vida. Demés, està en l'interès del funcionari no introduir nous procediments en la seva empresa, puix si aquestes innovacions no reben hom el considerarà un imbècil, que no sap practicar la seva carrera. I si reixen, hom s'oblidarà d'ell al cap d'un any.»

Seguint els arguments de Stinnes veurem la seva predilecció per les combinacions verticals, és a dir, l'associació de la mina i la fabrica. Sosté Stinnes que l'industrial que no veu més que el seu carbó no veu el conjunt dels fets econòmics, no recull pas la marxa dels negocis. Per a dirigir bé les mines, cal estar al mig de la indústria del ferro i de la indústria de transformació.

Només la unió estreta de la mina i de la fabrica permeten jutjar si cal intensificar o reduir l'extracció del combustible i mantenir, per tant, l'equilibri entre els elements essencials de la producció. Una mina de carbó, tant si pertany com no a l'Estat, no arriba mai a adaptar-se a les necessitats de la indústria de transformació, puix els seus directores no «fai-ren» el mercat general dels negocis. Sempre es troben avançats o endarrerits i quan creuen que ve la reanudació ja és imminent la depressió, o bé és al contrari.

Aquest ideari el practica perfectament Stinnes amb els seus tres aspectes de propietari de mines, metal·lúrgic i industrial elèctric.

Considera Stinnes que Alemanya,

per efecte de la desintegració de la Lorena, ha perdut per a sempre el seu lloc preponderant sobre el mercat internacional pel que es refereix a l'exportació de la metal·lúrgia. «En canvi, la indústria de transformació — afegeix — l'hem conservada quasi intacta. Són els productes acabats, de bona qualitat, els que Alemanya haurà d'exportar des d'ara, si vol viure.»

Ja vàrem dir com Stinnes no era partidari dels «trusts», als quals substitueix pels «Konzerns», o consorciis, lligats per un organisme de coordinació en l'aspecte financer, però cada un amb plena independència en tot el que sigui atribucions, dels caps d'establiments, així com per a llurs iniciatives. No fa fusions sinó participacions.

En el pensament de Stinnes s'hi movia la intenció d'agrupar un cert nombre d'empreses que es completen, que representen totes les fases de la producció — del carbó a la làmpara elèctrica — i que permeten reduir al mínim el preu de venda i portar al màxim la qualitat dels productes.

Encara que és l'ànima del seu grup, Stinnes no n'és el mestre, i això tant li fa.

En realitat, Stinnes és un oportunista. Els principis no l'interessen. L'essència per ell és mantenir la marxa de la producció. Contra els usos corrents a la conca del Rhur, s'oposa a la generalització del sistema de les primes. En les seves empreses l'obrer rep un salari fixe suficient, i les primes sobre el rendiment no fan sinó completar aquest mínim. Probablement, per aquesta pràctica, és molt popular entre el seu personal.

Accepta com un fet el sindicalisme obrer, sigui cristià o socialista. Prefereix tractar amb un sindicat que no pas amb els delegats de taller, car la força organitzada li inspira més confiança.

S'ha afanyat Stinnes a protestar contra aquells que el presenten com enemic del principi de les vuit hores. És partidari de les derogacions temporals, de les hores suplementàries, però remarca sempre que el principi li és simpàtic. Resumeix la seva concepció social en aquestes paraules:

«Deixeu al cap de l'empresa el que li pertany: la direcció. Veuieu perquè els obrers treguin de l'empresa guanys tan elevats com sigui possible; que augmenti llur benestar.»

Alvear

President de l'Argentina

Afegeix el senyor Alvear, en l'ementat document, que s'esforçarà per cooperar al foment de la producció de totes les fonts de riquesa del país, distribuint, demés, equitativament, els seus fruits.

Pel que es refereix a les relacions exteriors, promet el nou president tenir-ne cura amb el més gran esment possible, fent-les objecte de llurs estudis preferents.

Fa constar que la República Argentina gaudeix, des del punt de vista de la seva política exterior, de l'estimable privilegi que representa la gran simpatia que tots els països senten per aquest poble americà, de la qual simpatia — diu — en tinc rebudes inequívocament demostracions.

Declara després que compta, per a portar a cap el seu programa, amb la col·laboració de tots els partits que no dubta que l'ajudaran a la realització dels seus patriòtics propòsits.

El missatge presidencial és rebut amb grans aplaudiments. — Havas.

Buenos Aires, 13. — Després de la lectura del missatge presidencial, el senyor Alvear ha sortit del Palau del Congrés, essent acompanyat per tots els ministres, nombrosos diputats i una multitud immensa, en la qual figurava gran quantitat d'elements de les colònies estrangeres.

Durant el trajecte, les aclamacions al nou president no cessaren ni un instant, ni l'entusiasme va decaure mai.

Les dames de la bona societat argentina tiraven des dels balcons una veritable pluja de flors damunt la comitiva presidencial.

Realçant l'esplendor de la festa, un dirigible i diversos aeroplans van evolucionar.

S'organitzà una desfílada militar, que resultà lluidíssima. Les tropes argentines que hi prengueren part, anaven precedides per les tripulacions dels vaixells de guerra japonesos, uruguaies, brasilers i xilens, que es troben al port.

L'entusiasme es mantingué en tot moment, resultant una veritable festa de la pàtria. — Havas.

Discurs de Mr. Chamberlain

Birmingham, 13. — El senyor Chamberlain, en un discurs pronunciat durant un dinar celebrat en son honor al Club conservador, ha declarat que ignorava la data de les pròximes eleccions, però que és probable que la nova Cambra resulti molt distinta de l'actual.

Afegeix que, de constituir la majoria de la nova Cambra el partit laborista, la responsabilitat d'això recaurà damunt els que amb llur actitud hagin contribuït a aquest resultat.

Parlant de la qüestió del pròxim Orient, defensà amb molta energia la política del senyor Lloyd George, afegint:

Hem estat neutrals en el conflicte greco-turc; però resolt sempre a impedir que la guerra d'Àsia Menor es propagués a Europa, per a impedir que Constantinoble es convertís en una nova Esmirna i per a mantenir la llibertat dels Estats.

Això es podria fer d'acord amb els aliats, però estem resolt a defensar sols, si hagués calgut, la llibertat dels Estats, llibertat que quedà consagrada amb ang anglesa. — Havas.

A la Cambra francesa

París, 13. — Continua la discussió de les interpel·lacions formulades sobre política exterior.

Contestant el president del Consell, senyor Poincaré a un diputat socialista que li retreu haver dit en un article que si la Gran Bretanya hagués volgut, no hauria esclatat la guerra, declara:

Això ho he dit, però amb molta discreció, i són els diaris els que han escrit que si Anglaterra hagués participat a Alemanya que intervingués a la guerra, aquesta s'hauria evitat.

I afegeix que el Govern anglès des d'aleshores hauria adoptat aquesta actitud que desitjava ardorosament el ministre de Negocis Estrangers, senyor Grey, si no s'hi haguessin oposat, altres ministres. — Havas.

La depreciació del marc i les reparacions

París, 13. — Avui s'ha celebrat una conferència presidida pel senyor Poincaré, a la qual han assistit els senyors Barthou, De Lasteyrie, Raivet i Mauleire. S'ha examinat l'actitud que cal adoptar en vista de l'agreuement del marc, les seves conseqüències tocant al pagament de les Reparacions i la proposició del senyor Bradbury, que seran objecte d'un examen pregon en els departaments interessats.

La proposició del senyor Bradbury concedeix a Alemanya una moratòria de cinc anys per a tots els pagaments en espècie, però des d'ara sembla inadmissible al Govern francès, perquè perjudica l'esdevenidor de la prosperitat d'Alemanya durant un període massa llarg sense que els aliats puguin tenir cap base sèria d'apreciació.

La posició francesa no s'ha modificat, després de la Conferència celebrada a Londres, l'agost darrer.

Amb tot, com que la comissió de Reparacions no ha tingut sinó una decisió provisional, que s'aplica exclusivament als pagaments de 1922, i no s'ha estatut sobre la reforma financera exigible d'Alemanya, sembla lògic sobreseir tota decisió de la Comissió de Reparacions en aquest punt fins que els Govers hagin estudiat el problema en conjunt en la Conferència que s'ha de celebrar a Brussel·les a fins de novembre o començaments de desembre propvenients. — Havas.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

ENEIDA

VIRGILI

Traducció Mn. Llorenç Ribet

2 volums

Preu: 2'50 Ptes. volum

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dissabte, 14 d'octubre de 1922.

El problema del Marroc

II

ACABAVA el meu article anterior dient que l'opinió de la majoria de l'exèrcit, favorable a la prossecució de la campanya del Marroc, es fonamentava en una errada aplicació del nobilíssim sentiment de l'honor o en un fals concepte de la seva missió professional. Vaig a explicar-me.

Es un fet que amb ocasió del pànic a què donà lloc el desastre d'Annual, els moros van cometre tota mena d'actes de la major barbàrie, del més revoltant salvatgisme. Es també un fet que el nucli principal dels triomfadors d'Annual foren els moros de la cabila de Beni-Urriaguel.

I són a milers els militars que creuen que l'honor d'Espanya i especialment l'honor de l'exèrcit, no estaran vindicats fins que haguem envaït el territori dels beni-urriaguels i allí haguem fet un escarment memorable.

El que la venjança sigui el lleixiu de l'honor, no és cosa nova, ni és concepció que hagin inventat els espanyols: la veiem en tots els pobles i en totes les èpoques. Com més endarrerits els pobles i com més barbres les èpoques, més viva és aquesta convicció.

No queda avui a Europa un poble tan barbre i tan endarrerit com Albània. A Albània, on encara és viu el règim de tribu patriarcal, una tribu se sent deshonrada fins que ha rentat en sang l'ofensa en l'honor d'un dels seus membres que li hagi inferit un membre d'una altra tribu. I l'honor de la tribu ofesa exigeix l'assassinat d'un o alguns membres d'una altra tribu... i llavors aquesta està en deshonra fins que ha retornat l'assassinat. I així es passen els albanesos la vida assassinant-se, per l'honor, els uns als altres!

En canvi, Anglaterra, en ple període d'assassinats dels seus soldats pels sinn-feiners, pactà amb llurs capítosts i donà a Irlanda una quasi independència.

Es que Anglaterra no té honor? El que hi ha, és que els anglesos tenen de l'honor un concepte diferent del que en tenen els albanesos... I em sembla que no és dir cap heretgia afirmar que fóra desitjable que el concepte de l'honor que imperés a Espanya s'acostés més al dels anglesos que al dels albanesos!

Molt barbres foren els crims que cometeren els moros el juliol de l'any passat. Però, ha oblidat algú que guerra i barbàrie són una mateixa cosa? En la guerra europea, en la guerra sostinguda pels pobles més civilitzats de la terra, entre pobles que tots havien participat en les Conferències i en els acords internacionals per a atenuar les crueltats de la guerra, ignora algú que els actes de barbàrie, del més pur salvatgisme — valgui la paradoxa! — foren comesos per tots els bel-ligerants? Pot exigir-se als moros, en mig de la borratxera que dona la farum de la sang una serenitat i una continuïtat que no guardaren ni els alemanys, ni els francesos, ni els belgues?

En la guerra — en tota guerra — es cometen, per tots, actes que, mirats fredament, horripilen. I la fortalesa d'un poble, més que en voler-lo venjar implacablement, es demostra en saber-lo perdonar i en saber-lo oblidar. I això que veiem passa avui entre els pobles que resten separats, és molt més natural que passi entre pobles que es vol que conservin un lligam polític.

I, si és un fet evident, que l'esperit de revenja és més viu i més persistent en l'esperit simplista dels pobles més endarrerits, com no veuen tots que la revenja que ara prenguin serà el llevat fatal de la revenja que pendran demà, a la primera ocasió que se'ls presenti, els moros que Espanya vol mantenir sota el seu protectorat?

Podria explicar-se — sempre l'estimaria reprovable — una bàrbara revenja com a preludi de l'abandó del Marroc: Espanya s'hi acomiadaria deixant un record de què és implacable amb qui l'ha ultratjada. Però, com a base i preludi d'un protectorat, que vol dir convivència i afecte, el càstig implacable i retrassat és obra d'insensatesa.

No és entaulat una competència amb els moros de qui sent més viu i més durador el sentiment de revenja com demostrarà Espanya el major grau de civilització que es requereix perquè un poble pugui pretendre actuar de protector d'un altre poble. Es una competència en la qual, el qui la guanyi, sols demostrarà ser el més barbre... el que hauria d'ésser protegit.

Que no es parli més de l'honor d'Espanya i de l'honor de l'exèrcit per a mantenir la campanya del Marroc! Que no es cregui que l'honor exigeix una venjança implacable... que ens ha de costar a tots nosaltres rius de sang i centenars de milions!

Espanya, pel seu honor, necessitava demostrar que era capaç d'una reacció després del desastre de juliol... i això ha que-

dat demostrat ja fa molts mesos. L'exèrcit, pel seu honor, havia de demostrar que si, en un moment de pànic, havia fugit, passat el pànic, era capaç de batre's i de triomfar. I això ha quedat també establert ja fa molts mesos.

Avui, la campanya del Marroc podria justificar-la un gran interès espanyol, un d'aquells interessos que un poble ha de servir fins a preu dels majors sacrificis, però no hi ha dret a parlar — si no ens sentim albanesos — de què l'honor d'Espanya i de l'exèrcit exigeix la prossecució de la campanya.

Hi ha militars, i dels millors, que creuen que la missió de l'exèrcit és guerrear. I aquest és un concepte totalment equivocacat de la missió professional d'un exèrcit. Un exèrcit ha de servir perquè un poble pugui realitzar tots els seus ideals col·lectius... sense guerrear.

Anglaterra, des de Trafalgar fins a Jutland, no ha tingut, en més d'un segle, un sol combat naval. I l'armada anglesa, en aquest segle sense combatre, ha complert integralment, com mai cap exèrcit de cap país hagi complert, la seva missió militar: A l'ombra d'una armada sense combatre, Anglaterra ha estès la seva influència o la seva sobirania per tots els indrets de la terra.

Es precis que es convencin els militars espanyols — la selecció de militars espanyols que sent necessitat de guerrear — que al Marroc l'exèrcit complirà integralment la seva missió sols quan passin mesos i anys sense que a la zona espanyola del Marroc hi hagi d'haver una sola acció militar.

— Ah! — diuen molts; diu cada dia En Burguete. — L'ocupació de la badia d'Alhucemas: aquest és el final complet, gloriós, de la campanya! —

En el pròxim article en parlarem, d'aquesta aventura d'Alhucemas que es prepara.

F. CAMBÓ

Les Conferències de la Joventut Nacionalista

La Joventut Nacionalista de Barcelona, d'acord amb les entitats adherides a la Lliga, ha acordat donar un cicle de conferències en llurs estatsges, sobre el tema: «La protecció de les minories nacionals en els tractats de 1919-1920».

Dites conferències se celebraran a les deu del vespre, en les dades i en les entitats següents:

Dijous, dia 19. — Casino de Sans. — Carrer de Sans, 114.

Conferenciant: En Josep Mari i Carretero, advocat.

Dissabte, dia 21. — Lliga Regionalista de Gràcia. — Carrer de Salmeron, 73.

Conferenciant: En Frederic Roda i Ventura, advocat.

Dissabte, dia 21. — Centre Popular Catalanista de Sant Andreu. — Carrer de Sant Andreu, 146.

Conferenciant: En Lluís M. Arnau, advocat.

Dissabte, dia 21. — Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia. — Plaça Santes Creus, 2.

Conferenciant: En Lluís Valeri, advocat.

Dissabte, 21. — Lliga Regionalista de la Creu Coberta. — Corts Catalanes, 390.

Conferenciant: Alexandre Bulart, advocat.

Dia 21. — «Catalunya, carrer Nou de la Rambla, núm. 16».

Conferenciant: Armand Caraben.

A L'ATENEU AUTONOMISTA DEL DISTRICTE VI

El propassat dijous, al vespre, va inaugurar-se el cicle de Conferències sobre el tema «Les minories nacionals en els tractats 1919-1920», que a càrrec d'individus de la Joventut Nacionalista es donaran a diversos centres de Barcelona, adherits a la Lliga Regionalista.

Correspongué la primera a l'Ateneu Autonomista del Districte VI, i fou el conferenciant l'advocat En Manuel d'Oms, de la Joventut Nacionalista.

L'estatge de l'Ateneu es va veure ja molt aviat ple d'una nombrosa concurrència, essent una nota altament agraïdola la presència de l'Eshart Folk-Lore de Catalunya, amb el seu director En Joan Rigall.

Occuparen la Presidència els senyors Bulart, l'esmentat senyor Rigall, el senyor Malagelada, de l'Ateneu i de la Joventut Nacionalista del Districte VI, i el conferenciant.

Començà l'acte amb la presentació del conferenciant, que la féu el senyor Bulart amb eloqüent paraula, i tot seguit la donà al senyor Oms.

El senyor Oms començà amb una acurada exposició del tema que anava a desenvolupar; féu palesa la seva

importància, i dissertant amb molta eloqüència sobre els diversos drets reconeguts a les minories «nacionals» pels tractats que foren signats en l'espai 1919-1920, donant cabdal importància als drets de la pròpia llengua a les escoles, tribunals, etc., i al de cobrir els pressupostos en els fons públics.

Examinà després molt encertadament, les conseqüències jurídiques, especialment en l'assumpte referent a Espanya, entrant després en l'aspecte polític del problema, detallant els entrebancs que en el seu camí troba l'alliberació de Catalunya.

Fou la part principal de la conferència, destinada a combatre la U. M. N. Demostrà el perjudicial que resulta per a la causa catalana, exhortant a tots a combatre-la decididament, esperant que fent-ho així, no és llunyana la consecució dels nostres ideals. Féu un encertadíssim estudi de ço que és el nirvi del nostre programa i l'ideal dels nostres esforços, i acabà amb lluides paraules, expressant la seva confiança en la propera victòria.

En acabar el senyor Oms, fou objecte de forts aplaudiments, que es prolongaren llarga estona, per la nombrosa gentada que omplia la sala d'actes de l'Ateneu.

Acabà l'acte amb un bell parlament del senyor Bulart.

Per l'ensenyament català

Al darrer Consell directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, que tingué lloc el dia 5 del corrent, de conformitat amb la Comissió de Foment, es va preparar un pla de propaganda per a estendre el coneixement de l'obra de la Protectora, i aconseguir més socis a totes les comarques de Catalunya, mirant de fer forces actes de propaganda oral i començant a fer treballs preparatius per a realitzar-ne a Olot, Falses i Girona. Demés dirigir circulars a particulars, Ajuntaments i Corporacions que encara no són socis de la Protectora, i dirigir-se a les Comissions delegades per a estendre la propaganda pels pobles de la seva comarca i als socis isolats perquè mirin de constituir una comissió delegada. Demés passen al Consell directiu l'estat de comptes de les Colònies Escolars, el qual resulta que la Protectora no hi ha perdut res i proposa que es feliçiti a l'Ateneu Santjustenc per haver adquirit un terreny per a Escola Catalana, i als Casals Nacionalistes de Sant Martí, Sentmenat i Caldeses, per haver organitzat Escoles Catalanes.

Les Idees i les Imatges

L'AIGUA, EL VI

I L'AIXAROP DELS CLASSICS

Una cosa és posar aigua al vi, com féu Sòfocles — segons elogia just a frase de Nietzsche — i una altra és posar aixerop al vi, com Racine — completaria, potser, algun amic amb un ample somriure (a malgrat de tot, dit sigui de pas, per nosaltres no compartim).

JOSEP MARIA JUNOY

AL DIA

La «Fiesta de la Raza» (1)

S'ha celebrat oficialment, amb motiu de l'aniversari del descobriment d'Amèrica, la «Fiesta de la Raza». El concepte estampat en els periòdics i explicat en els dos o tres curts parlaments que s'han dedicat a l'acte, és el de «raça espanyola», que, científicament, no existeix. La «Fiesta de la Raza» celebrada és la de la «raça de Castella», que va tenir la glòria de descobrir Amèrica i ha tingut la culpa de perdre-la per Espanya.

Perquè tothom sap que a Espanya hi ha més d'una «raça» hi ha la castellana, la galaica, l'euskara i la catalana. Una festa espanyola s'hauria de dir «Fiesta de las razas».

Els catalans, si bé tinguérem bona part en el descobriment d'Amèrica, ja que hi posarem els cabals i la ciència nàutica, no intervinguérem per a res en la conquesta i la colonització d'Amèrica, ni, fins al segle XVII, en el comerç d'Espanya amb aquelles terres, que estava reservat als ports de Cadix i Sevilla, i del que estaven privats els vaixells catalans. Segons la llegenda

Por Castilla y por León
nuevo mundo halló Colón.

No el va trobar per Espanya, sinó per Castella. Si el fill del Rei Ferran i de la comtessa de Foix, sa segona muller, hagués viscut, Castella i només Castella hauria fruit i patit del descobriment d'Amèrica. Però deixem-ho d'història i de filosofia de la història.

La celebració de la «Fiesta de la Raza» ha volgut ésser com una mena de crida a afirmar les relacions hispano-americanes. Aquí i allí s'han pronunciat centenars de discursos, plens d'imatges poètiques, d'efusió «consanguínea» i de records de tota mena. Amb això s'ha erigit que els braços d'espanyols i americans s'allargarien fins a trobar-se les mans sobre la immensitat de l'Atlàntic... Quimeres i falòrnies: buidor i somnis de poeta cursi, res més.

Mentre llegia les descripcions dels actes oficials de la «Fiesta de la Raza» em recordava que no fa gaires dies els diaris de Madrid posaven el crit al cel perquè un fabricant de farines havia comprat unes tones de blat a l'Argentina i que un diari de Buenos Aires cantava les exuberàncies de les vinyes de Mendoza a punt de florir, la qual cosa els permetria prescindir de la compra de vins espanyols...

Mentre els blats castellans tanquin la porta als argentins; els vins argentins als vins espanyols, el cacau de Fernando Pó al cacau d'Amèrica, etc., etc., els discursos altisonants i sexquipedals, no faran gaire forat en el món que separa Espanya d'Amèrica. Parlaran molt de la sang, de la «madre patria» i de la «Hija» — que un dia va ésser «expurea» i va engreixar la hidra separatista... però res més.

No cal fer-se il·lusions: mentre l'Espanya sigui com és i no pensi en deixar de ser-ho, l'hispano-americanisme serà un motiu de fer una festa més cada any i de gastar uns milers de pessetes en cablegrams que fan molt bonic inserits en els diaris, però res més.

POL

(1) La tercera crònica de les dedecades a «El Llibre d'Or» s'ha perdut entre els milers de plects afectats per la vaga de Correus. He esperat, debades, que es rebés a la Redacció. I com que és cosa difícil, erudita, refer un article, ajorno el refer-lo, però no que darà sense escriure.

El Tractat amb Anglaterra

INTERPRETANT d'una manera capriciosa i abusiva la llei dita d'autoritzacions aranzelàries del 22 d'abril últim, el Govern està a punt de signar un Tractat amb Anglaterra, les condicions del qual, en ésser conegudes de l'opinió pública, provocaran sens dubte les més vives i generals protestes. Aleshores, però, aquestes seran ja completament inútils. Ja gairebé ho són ara, si la campanya no esclata tan ràpida com intensa.

Més que no pas per les concessions de caràcter purament aranzelari, per les rebaxes fetes a tantes o quantes partides de la tarifa duanera, el perjudici ocasionat per les quals a la nostra indústria, per bé que molt considerable, pot ésser amidat i previst més o menys exactament, el nou Tractat amb Anglaterra ha d'ésser principalment combatut per les clausules d'ordre fiscal i polític, l'efecte de les quals es reflectiria d'una faiso funestíssima, ruïnosa i tot, en diverses i importantíssimes branques de la nostra economia. No ens atrevirem a dir si les condicions imposades a un país sotmès al règim que, en termes diplomàtics, s'anomena de protectorat, serien molt semblants a algunes de les acceptades per Espanya en estipular aquest Tractat amb el poderós imperi britànic. Ens sembla evident, però, que, si el Tractat és aprovat sense retall ni esmena, l'economia espanyola no haurà estat mai tan fortament mediatitzada.

No anem a escatir ara si els productes de les mines d'Astúries o els de les hortes de Llevant resten suficientment protegits, ni si la indústria cotonera aguantarà a peu ferm la torrentada de teixits crus i estampats anglesos, ni si la indústria metallúrgica, ja prou aturada, corre perill de rebre el cop de gràcia. De tot això, creiem que, més o menys, ja hi ha algú que se'n preocupa. Però, i la Banca? No li interessa a aquesta el tracte de favor que, en l'ordre fiscal, pugui ser atorgat a sa rival estrangera? I la navegació? No la fan escruixir, a aquesta, sobretot ara que té amarrada als ports més de la meitat de son tonellatge, els privilegis que puguin ésser concedits a una marina que és la primera del món, és a dir, la més temible competidora?

Pobra resposta farà qui digui que tot això es compensa amb la reciprocitat. Ultra la dificultat que hi hauria de provar que, per a defensar sos drets en cas necessari, tindrà pràcticament la mateixa força un espanyol a Anglaterra que un anglès a Espanya, cal tan sols considerar la importància de la marina i de la Banca del país en relació amb les angleses, per a deduir de part de qui seran únicament els avantatges d'aquesta reciprocitat de tracte.

Això és tan clar, que no cal insistir-hi. Palesa és també la seva gravetat, més encara si tenim en compte que el Tractat és per tres anys. Pactar per un tan llarg termini i sobre punts de tan extrema importància, és evident que el Govern, constitucionalment, no pot fer-ho, sense el consentiment exprés de les Corts. Aquestes, que van votar la llei d'autoritzacions aranzelàries, són ara les qualificades per a definir si el Govern s'és excedit en interpretar-la.

L'actualitat social

LA COMISSIÓ MIXTA DEL TREBALL EN EL COMERÇ

En sessió extraordinària fou pres amb caràcter general i obligatori el següent acord referent a les Perfumeries.

Ateses les dificultats sorgides al tractar de fer complir a les Perfumeries les disposicions que respecte al tancament té dictada aquesta Corporació oficial, degudes principalment a que un bon nombre dels dits establiments venen altres articles estranys a l'esmentada especialitat amb evident perjudici dels restants industrials subjectes a un horari més restringit, s'acorda el següent:

«Les Perfumeries que, acollint-se a l'horari acordat per la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona en 12 de desembre de 1921, es creguin amb dret en tancar a les vuit de la nit, serà precís que sol·licitin una autorització especial que se'ls lliurará gratuïtament després d'haver-se comprovat que no venen altres articles que els compresos en l'esmentat ram.»

S'adverteix que a partir del dia 15 del vinent mes de novembre, els establiments de venda de perfumeries que no estiguin provistos de la corresponent autorització, hauran de tancar a les set de la nit, de conformitat a l'horari fixat als establiments de venda al detall.

«CATALUNYA SOCIAL»

El número 77, data del 14 d'octubre, publica el següent sumari:

L'agricultura oficial. Una derrota i una lliçó (Editorial). — El que passa, per J. — El Sant Rosari. El simbolisme de les roses, per Pere Ginebra, preveré. — L'elecció d'ofici (sobre l'Institut d'Orientació Professional). — El punt central de la qüestió sindicalista (la sindicació coaccionada), per R. Rucabado. — Els mals del joc. El bisbe de Barcelona als seus fidels diocesans. Text íntegre de la Pastoral (acabament). — Comentaris. Els amics de la fosca, per Maria Bonshoms. — Els que saben estimar la vida, per J. Clivera i Sornani. — Es guardant el món: Anglaterra. Obrers emigrants. Índia. La llei d'emigració. — Polònia. La llei de vacances. Dinamarca. La llei sobre pensions de vellesa. Anglaterra. L'encariment de la vida. Alemanya. Un cinematògraf popular. — D'ací i d'allà. — Noticiari. Gravet. — Abd-el-Krim, o les conseqüències dels nostres pecats, dibuix, per F. Badia.

OBRERS EN VAGA

A la fàbrica de filats dels senyors Edmond Bebié i Companyia, de Llores, s'han declarat en vaga 220 dones i 80 homes que allí treballen per negar-se a treballar amb més màquines que no pas dins ara.

Continuen treballant 134 homes i 169 dones.

UN ATEMPTAT?

Aquesta matinalada, al barri de la Prosperitat, de Sant Andreu, l'obrer forner Lluís Font Gaballé, de 25 anys, solter, fou agredit per tres subjectes que li feren set disparats d'arma de foc, fugint després.

L'agredit no va poder reconèixer a cap d'aquests subjectes, resultant del tiroteig amb una ferida profunda al dit índex de la mà dreta.

El Font viu a aquell barri i és natural de Santa Perpètua de la Moguda.

Polítiques

VIATGERS

Sortiren cap a Madrid el diputat senyor Girona i el marqués de Cabanes. Aquest últim va per a assistir a la reunió del Consell Superior Bancari.

JOVENTUT SOCIALISTA

Demà, a les cinc de la tarda, tindrà lloc la tercera de les conferències que, organitzades per la Joventut Socialista, se celebren al Centre Obrer del carrer Sant Simplicí, 6, principal.

En aquesta conferència el company Josep Hugué desenrotllarà el tema: «Que és el col·lectivisme i perquè ho són els socialistes».

El discurs de Mr. Chamberlain

El discurs pronunciat a Birmingham per Mr. Chamberlain assenya la un moment culminant de la política anglesa. Tothom sap que suara, amb ocasió dels conflictes d'Orient, una part considerable de l'opinió britànica havia insistit en els seus atacs contra Mr. Lloyd George. Però la realitat és que, baldament a París hagin cregut el contrari, el President del Consell de Ministres angles ha actuat sempre de comú acord amb els seus companys de Govern.

Els ministres unionistes (conservadors) del seu gabinet han estat constantment identificats amb la seva política oriental. Deixar recaure damunt el Primer Ministre tota la responsabilitat per l'actuació del Govern de Londres durant les darreres setmanes hauria estat una cosa injusta. Cal reconèixer que els conservadors anglesos, amb una lleialtat que els honora, han insistit en llur solidaritat amb la conducta i l'actitud del Govern. La carta de Mr. Bonar Law al Times i el discurs de Mr. Chamberlain a Birmingham en són una prova eloqüent.

Els conservadors anglesos creuen, contra una concepció menys èticament pura, que, en política, com en totes les manifestacions de l'activitat humana, la màxima honestat és la màxima habilitat.

El discurs de Mr. Chamberlain respon evidentment a l'actitud de l'Estat Major del partit. Pocs dies abans, s'havien reunit amb Mr. Chamberlain tots els ministres unionistes del Govern — Lord Balfour, Sir R. Horne, Lord Curzon, Sir L. Worthington-Evans, Lord Crawford, Lord Peel, Lord Lee, Mr. Stanley Baldwin i Sir A. Griffith — Boscawen — per a canviar impressions i pendre acords davant la situació política creada per la imminència de les eleccions generals.

Es evident que entre les masses unionistes s'ha anat estenent un disgust cada vegada més generalitzat. Tots els conservadors reconeixen que cal mantenir una coalició, car el resultat previst de les imminents eleccions generals no permetrà a cap partit formar un Govern homogeni. Però molts conservadors creuen que una coalició que depèn parlamentàriament dels vots unionistes ha d'ésser presidida per un cap unionista. N'hi ha molts, també, que han perdut llur confiança en Mr. Lloyd George com a cap del Govern. Aquests unionistes descontents no es pronuncien, doncs, contra una coalició, sinó contra la coalició presidida per Lloyd George.

La imminència de les eleccions — els darrers telegrams indiquen que se celebraran el dia 4 de novembre — obliga als cabdills conservadors a pendre aviat una decisió. Si mantenen la coalició i van a les eleccions d'acord amb els liberals de Lloyd George, hi ha el perill que molts unionistes deixin de votar. El discurs de Mr. Chamberlain, en proclamar la conveniència de mantenir la coalició, tendeix a superar aquest perill.

Mr. Chamberlain insisteix a defensar la política exterior del Govern i a proclamar la necessitat d'una estreta unió dels elements constitucionals i conservadors com a garantia del règim i de l'ordre social i econòmic. Els cabdills unionistes es mostren, doncs, absolutament partidaris de mantenir la coalició. Creuen que, si se'n retiresin ara, provocarien probablement la reunió de tot el partit liberal sota la direcció eventual de Mr. Lloyd George, el qual acabaria per entendre's amb els treballistes o almenys amb llur sector més moderat.

Segurament l'actitud de Mr. Chamberlain trobarà una correspondència agraïda per part de Mr. Lloyd George. I baldament qualsevol profecia pugui semblar encara prematura, si els conservadors i els liberals de Lloyd George mantenen la coalició per anar junts a les eleccions, no fóra difícil que entre els unionistes sorgissin divergències anàlogues a les que separen els liberals, augmentant així les probabilitats d'èxit dels treballistes.

Sigui com sigui, els resultats de les eleccions imminents a Anglaterra constituirà un dels fets polítics més interessants d'enguany.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Els actes d'afirmació catalana

Ens pregunem la publicació de les llistes següents:

Creix d'una manera extraordinària l'arreu de Catalunya, l'entusiasme patriòtic davant la imminència de la realització de l'acte d'Afirmació Nacionalista del dia 22. Una prova d'aquest entusiasme, és el gran nombre d'adhesions d'entitats de tots els matjos polítics que s'estant rebent a la Secció Permanent de Propaganda del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

Entre les moltes adhesions rebudes fins ara, hi figuren les següents: Centre Popular Catalanista de Sant Andreu de Palomar, Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria de Lleida i la seva comarca, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Vich, Joventut Catalanista (Secció del Centre Català) de Sabadell, Casal Nacionalista de la Barceloneta, Unió de Dependents de Figueras, «La Veu Gracienca» (revista setmanal), Agrupació Nacionalista Democràtica del Vendrell, Estart Nacionalista de Torelló, Centre Regionalista de Llagostera, periòdic «Sòria Nacionalista» del Poble Nou, i moltes d'altres, els noms de les quals n'anirem donant compte successivament.

S'ha rebut també el següent telegrama de Santander: «A l'acte d'afirmació del 22 d'octubre, m'adhèreixo amb tota l'ànima. El meu pensar i el meu sentir són per a la Nació Catalana lliure i mestressa dels seus destins, a la que ningú del món té dret a fixar-li límits, com a un poble que s'encamina envers el progrés i la llibertat. Us saluda, Rufi Pelayo.»

Es una tasca feixuga la que aquestes dies pesa damunt la Secció Permanent de Propaganda del Centre Auto-

nomista de Dependents del Comerç i de la Indústria. Les lletres i consultes que continuament es reben a la mateixa, sobre la organització del grandios acte d'afirmació Nacionalista del 22 del corrent es van multiplicant d'una faiso extraordinària, la qual cosa és el símptoma de l'arborament patriòtic que s'està produint arreu de Catalunya. Nosaltres prou voldríem donar compte detallat del gran nombre de lletres d'encoratjament que arriben a l'esmentada Secció, però seria una feina impròpia que en aquests moments vindria a complicar els treballs d'organització. Per aquest motiu només detallarem les entitats que han tramès llur adhesió. Ultra les publicades ahir hi podem afegir les següents:

Centre Nacionalista de Falsés i la seva comarca, Associació Nacionalista de Calella, Orfeó Vendrellenc del Vendrell, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Tarragona, Joventut Catalanista de Lleida, Centre Nacionalista de Mollet del Vallès, Joventut Nacionalista Republicana de Reus, setmanari «La Nova Conca» de Montblanch, Joventut Nacionalista de Montblanch, «Catalunya», Associació Autonomista del districte V, Foment Sardanista de Vilafranca del Penedès, Associació Nacionalista de Juneda i Joventut Republicana Autonomista de Borges Blanques.

S'ha rebut, també, el següent cablegrama dels nostres germans de Santiago de Cuba: «Constituida Federación entidades nacionalistas catalanas Cuba adherint-se acte afirmació 22 actual. — Carbonell, president.»

El Centre Català de l'Havana, per mitjà del seu delegat a Barcelona, «Uneix la seva veu a la de tots els catalans que en la diada del 22 d'octubre demanaran que sigui reconeguda la llibertat de Catalunya, fent així possible que pel seu dret, la seva cultura, el seu treball, pugui tornar a fer costat a les nacions lliures del món».

Els actes de La Bisbal

La Unió Jurídica Catalana prega a totes les entitats nacionalistes de la nostra terra que deleguin llur representació per assistir al grandios acte de protesta i desagrauge als ultratges inferits a la nostra gloriosa llengua, que tindrà lloc el vinent diumenge, a les quatre de la tarda, a La Bisbal.

Els comissionats sortiran de Barcelona en l'express de les 8 del matí del mateix diumenge, essent el lloc de reunió l'estació de França.

En la impossibilitat material de temps, la Unió Jurídica Catalana els prega que es donin totes per invitades.

Està despertant un entusiasme general a l'Alt i Baix Empordà l'anunci de l'acte de desagrauge a la llengua catalana, que ha de celebrar-se diumenge vinent a La Bisbal. Nombreuses entitats de la comarca han delegat llur representació en aquest acte, que promet revestir una importància inusitada.

La Unió Jurídica Catalana agraïx coralment totes les encoratjadores adhesions rebudes d'arreu de la nostra terra amb motiu de l'acte que organitza a La Bisbal, i al mateix temps es dol que raons de temps i d'espai no li permeti ocupar-se'n de la forma que són creditors.

«Nostra Parla» ha dirigit un ofici al

president de la Unió Jurídica Catalana fent constar la més sincera adhesió de l'entitat a l'acte de protesta que se celebrará demà, diumenge, ensems que felicitat coralment l'esmentat senyor per la patriòtica iniciativa d'organitzar l'acte de referència.

Generalitat

SERVEIS DE RAMADERIA

No podent-se celebrar el Concurs boví de Berga, per la suspensió dels Concursos de bestiar de la Mancomunitat, demà, diumenge, tindrà lloc a Berga, a les onze del matí, una conferència, que donarà el professor senyor Rossell i Vilà, explicant l'actió de la Mancomunitat pel millorament de les races i els profits que s'havien obtingut dels Concursos.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUATS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

DE LA PRESIDENCIA

Lisboa, 14. — S'ha publicat un Decret suprimint els ministeris del Treball, Agricultura i Colònies.

El ministre de Comerç sembla que en compte d'esser dissolt, serà reforçat amb personal dels tres ministeris, abans esmentats. — Havas.

Opoto, 14. — Comunicuen de Vilanova de Gata que, a conseqüència de l'explosió de dues bombes, hi ha hagut en aquella població importants danys materials. — Havas.

DE L'APRESIDENCIA

Madrid, 14, 2 tarda. La conversa mantinguda aquesta tarda pels periodistes amb el subsecretari de la Presidència, s'ha referit al viatge del Rei i del president del Consell de ministres a Sevilla.

Al donar compte el senyor Marfil d'haver-se efectuat el viatge, sense novetat, ha afegit que, a part d'aquest viatge, no passava res de particular. Aquest matí, no — ha observat un periodista, al·ludint a la suposada crisi —, però, i el pròxim?

— No crec que tampoc passi res la setmana pròxima — ha contestat el senyor Marfil.

— I aquestes conferències que celebrarà amb els senyors Cana, Domínguez Pascual i Burgos Mazo el president del Consell?

— Amb el senyor Cana hi va parlar ja a Madrid, i, trobant-se ara a Sevilla aquest i els senyors Domínguez Pascual i Burgos Mazo, és natural que el president parli amb aquests ex-ministres conservadors.

— També ha conferenciat amb el senador senyor Mestre — ha dit un altre periodista.

— Sí; però l'objecte d'aquesta visita ha estat l'advocar l'ex-ministre cierveta perquè no sigui reduïda la subvenció del port de Cartagena l'any anterior.

L'ELECTRICITAT

El ministre del Treball ha manifestat aquesta tarda que, a la passada, es reuní la ponència que enten en l'expedient relatiu al preu de la llum elèctrica a Madrid.

La ponència es proposa donar avui informe, per a sotmetre'l, a mitjan setmana pròxima, al ple del Comitè.

D'ESTAT

Avui han conferenciat amb el ministre d'Estat l'ambaixador d'Anglaterra, el ministre de Portugal i el comte de Jimeno, delegat d'Espanya a la Societat de les Nacions.

EL REI A BURDEUS

L'anunciat viatge a Burdeos el farà el Rei la mateixa nit del dia que torni de Sevilla.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació ha rebut aquesta tarda els periodistes, manifestant-los que, segons li telegrafava el governador de Sevilla, els Reis han arribat a les 9.50, sense novetat, obtenint una bona rebuda.

A les dotze han visitat la Casa Bressol i l'Hospital.

Un periodista ha preguntat al ministre sobre l'incident entre el director general de Seguretat, senyor Millan de Priego, i els jutges de Madrid.

— Crec que no hi ha tal incident — ha contestat el senyor Piniés — perquè, aclarides les coses, s'ha vist que no podia produir-se tal conflicte.

Hi ha una equivocació de fet en la informació de la premsa sobre la suposada imposició de multa als funcionaris judicials, perquè no hi ha hagut aquesta multa.

He llegit el text de la comunicació tramesa pel director general de Seguretat, i en els seus «Considerandos» a «Resultandos» es relaciona l'ocorregut amb la impossibilitat d'imposar multes; però en la part dispositiva es limita a recordar els preceptes del decret creant la Direcció, i en el qual es disposa que les citacions s'han de fer per conducte dels caps de cada funció, o sigui, en aquest cas, per mediació del ministre de la Governació, per a evitar precisament que pugui aparèixer el citat com negant-se a l'assistència que puguin necessitar els tribunals de justícia, quan les ocupacions del seu càrrec l'en privin, i el fet actual no pot ésser més clar, ja que la citació de què es tracta estava feta per al dia 10, a les onze del matí, hora en què arribava el Xe de Pèrsia.

En la qüestió hi ha encara un se-

gon aspecte: la qüestió de fur que es ventilarà i resoldrà entre els ministres de Gràcia i Justícia i el de Governació, puix la citació està dirigida al director general de Seguretat i cal determinar quins són els tribunals competents per a fer-ho.

NOTES D'ESTAT

Al ministeri d'Estat han facilitat les següents notes oficioses:

El ministre d'Espanya a Santiago de Xile telegrafia al ministre d'Estat donant compte de les sentides manifestacions del president d'aquella República, del Govern i del poble xilè vers Espanya i S. M. amb motiu de la «Fiesta de la Raza».

El ministre d'Espanya a l'Havana telegrafia al ministre d'Estat donant-li compte d'haver-se celebrat amb gran entusiasme les manifestacions organitzades per colònia espanyola amb motiu d'haver-se declarat nacional la «Fiesta de la Raza».

Joan Bances Conde, representant a Espanya del Comitè de les societats espanyoles de Cuba ha visitat el ministre d'Estat per a donar-li compte del cablegrama següent:

«Havana, 12. — Declarat Festa Nacional el dia d'avui per virtut del Congrés 6 actual sancionada per poder executiu. Comitè societats espanyoles acordà exterioritzar reconeixement gaudi improvisant manifestació hominatge Cuba als poders salutant ministre Espanya nom manifestants cap Estat President Senat Cambra representants contenta per gallard gest Rei en consagrar oficialment dia Raza li preguem exterioritzar formosa determinació poders públics donant compte Govern premsa unió Ibero-Americana».

Correu dades. — Canetra, president interí Casino Espanyol.

Una altra nota diu així: El ministre d'Espanya a Lima telegrafia al ministre d'Estat que el dia 12 del corrent el ministre de Relacions exteriors li feu donació oficial de l'edifici regalat pel Perú a Espanya per a establir-hi la Legació de S. M.

Una altra nota diu així: Telegrama dirigit pel ministre d'Estat al senyor Alvear president de la República Argentina.

«Amb motiu possessió presidència República em complau felicitar afectuosament a V. E. fent vots per prosperitat aquest gran poble. — Fernández Prada».

Contestació del senyor Alvear. «Molt agrait al seu afectuós telegrama i sincers auguris, el saluda amistosament recordant l'acollida tan cordial al meu pas per aquesta gran i gloriosa nació. — Alvear».

Una altra nota diu així: «Ministre Espanya al Paraguai telegrafia al ministre d'Estat que el dia 12 del corrent se celebrà amb gran solemnitat sota la seva presidència al Palau municipal, festa veïllada dia Raza amb assistència representants diplomàtics i consulars hispano americans».

Pronunciaren eloqüents discursos doctor Lenz, president cirole, consol general Argentina i consol Espanya, i en acabar el ministre d'Espanya donà les gràcies per justíssim homenatge tributat al Rei d'Espanya, executant-se Marxa Reial i Himne Nacional Argentí i Xilè.

Aquesta festa en la qual regnà veritable entusiasme, fou una sentida nota de confraternitat hispano-americana, confirmant-se una vegada més salvadora política d'afirmació panhispanisme tan encertadament desenvolupada per S. M. i el seu Govern.

Durant el dia ondejaren pavellons espanyols en legacions i consulsats hispano-americans i deixaren targeta en legació Espanya».

SOBRE ELS ARTICLES D'EN CAMBO

Madrid, 14, 4'15 tarda. «El Debate» no està conforme amb la primera part de l'article del senyor Cambó, perquè la considera injusta, inoportuna i poc política, en aquestes inoportunes i poc política, en aquestes es mala colonitzadora és un tòpic de la llegenda negra. Els Estats Units i la mateixa França, que tant ens regateja els mèrits, reconeixen que no més en els països per nosaltres colonitzats ha florit la civilització.

«Crec que el senyor Cambó, en aquestes moments en què vint nacions americanes proclamen Espanya per mare, no hauria d'enfonsar diferències i aportar arguments per als que temen l'odi a Catalunya, a la Lliga i fins a la pròpia persona del senyor Cambó».

En canvi, la part relativa al Marroc és una altra cosa. Escriviu En Cam-

bó gravíssimes veritats amargues i ho fa amb aquest estil incisiu, tallant, que és en ell característic, amb aquesta saludable cruïda tan necessària en aquestes temps d'amfibologies i eufemismes.

Per tot això mereix la gratitud de tots els espanyols.

Glossa i comenta alguns paràgrafs de l'article del senyor Cambó, i celebra que aquest, en parlar de l'exèrcit, deixi a part una minoria gangrenada.

Espera amb interès el pròxim article i acaba:

«Esperem. Però ens sembla que, per sortida que sigui l'exposició del senyor Cambó sobre l'estat de la concència militar i els seus possibles extraviaments, la llista dels culpables de a persistència de la campanya no està completa. Els Govers i l'exèrcit hauran contret, és cert (i il·luminosament ho provarà el polític regionalista), grans responsabilitats; però altres factors de la política espanyola tenen també la seva part de culpa. Qui no reconeixera que la premsa, en compte d'orientar l'opinió, il·lustrant-la sobre els diversos aspectes del problema del Marroc, ha contribuït a extraviar-la, portant també a aquest terreny neutral les turbulentes lluites partidistes? No sols la premsa: en l'etnologia de les nostres desventures africanes, ultra els Govers i els instituts armats, hi ha altres elements oficials, el Parlament, verbi gràcia, i algú més que el Parlament».

L'ARTICLE D'EN DURAN I VENTOSA

Diversos periòdics raprodeixen en grans extraccions telegràfics, l'article del senyor Duran i Ventosa, contestant a don Amós Salvador.

ELS CATOLICS ANGELOS

El cardenal anglès Bourne, ha dit a un redactor d'«El Debate», que ve a celebrar el tercer centenari del Col·legi anglès de Lisboa, i, de passada, anirà a Avila, on s'associarà a les festes en honor de Santa Teresa, per Salamanca i per Alba de Tormes.

Diu que els catòlics estan satisfets del Govern anglès, puix subvenciona les escoles segons el nombre d'alumnes que tenen.

Tampoc tenen motiu de queixa de la premsa, car informa amb imparcialitat.

Cada any es converteixen a Anglaterra 7.000 persones al catolicisme, i tenen els seminaris i noviciats plens d'alumnes.

EL FUTUR TRACTAT AMB PORTUGAL

Davant dels persistents rumors sobre la imminència de les negociacions per a un tractat de comerç amb Portugal, l'Agrupació forestal i de la indústria de la fusta d'Espanya, s'ha dirigit al Govern per a exposar els punts de vista d'aquest ram de la producció nacional, en relació amb les dites negociacions.

Sense negar la conveniència d'arribar a la màxima intensificació possible de les relacions comercials amb el veí país, l'esmentat organisme assenyalà els grans perills que per a la producció de la fusta espanyola suposaria una nova rebaixa dels drets de l'aranzel, donada la situació econòmica de Portugal, que per la depreciació de la seva moneda i altres circumstàncies relatives a la major productivitat del treball, podria fer a la nostra producció una ruïnosa competència.

Per tal motiu, l'Agrupació forestal es dirigeix al Govern recordant-li el precedent del tractat de 1893, que produí, sense cap compensació, greus perjudicis a la nostra producció forestal, i sol·licitant que en les pròximes negociacions es tinguin en compte els interessos d'aquesta indústria.

LES SUBVENCIONS ALS PORTS

Madrid, 14, 5'15 tarda. El director d'Obres públiques, parlant amb els periodistes de la subvenció als ports, ha manifestat que aquestes subvencions s'han de concepreu com interessos al capital que s'esmerça en l'execució d'obres.

Sobre les queixes pel port de Vigo, diu que se li ha destinat 1.200.000 de pessetes, quantitat corresponent als interessos del capital de prop de 20.000.000, amb el qual fins al nou presupost, poden realitzar-se les obres necessàries.

Els viguesos demanaven el doble de la subvenció.

Tocant a les desgracies causades al

port per les galernes, fou objecte d'altra disposició especial, que es troba en tramitació actualment, per a resoldre-la favorablement.

Reconeix que el port necessita reformes que es poden anar fent en els pròxims pressupostos.

La comissió de ferrolans que es troba a Madrid, en la visita que va fer al ministre, sortí molt complaïda.

ELS REIS A SEVILLA

Sevilla, 14. A les deu i deu ha arribat a l'estació el tren especial, en el qual vénen els Reis, el president del Consell i acompanyament.

A l'estació es trobaven totes les autoritats civils i militars, comissions de tots els cossos de la guarnició i representacions de diverses antitats, l'ex-ministre senyor Cana i comissions d'estudiants, el comandant dels submarins ancorats al port i dames de l'aristocràcia.

Una companyia del regiment de Granada ha fet els honors corresponents.

En baixar del tren els reis, don Alfons s'ha dirigit al comandant general de Larraix, general Sanjurjo i al tinent coronel dels Regulars, senyor González Carrasco, abraçant-los.

L'alcalde ha ofert a la reina donya Victòria un ram de flors.

S'ha pregat al rei, per encàrrec del tercer regiment de salpaders minadors que es troba a Sevilla, que ajornés el seu retorn a Madrid fins el dia 17, amb motiu d'esser repatriades les tropes del dit regiment.

El rei ha contestat que, sentint-ho molt, no podia accedir als desigs.

El regiment de Granada ha desfilat en columna d'honor davant dels reis.

EL CONFLICTE DEL RAM DE LA FUSTA

Els patrons del ram de la fusta han publicat una nota que diu així:

«L'Agrupació patronal del Ram de la Fusta, davant l'inqualificable atemptat sindicalista començant contra un obrer que no ha pertangut mai a les organitzacions proletàries i que en un del seu perfecte dret realitzava la seva feina en un taller d'ebenisteria, creient que amb el dit crim es veu que s'intenta iniciar el sistema de terror en una lluita característica de la qual, fins el moment actual, havia estat la sensatesa d'ambdós elements contendents, protesta enèrgica contra el crim perpetrat i fa públic que si en el curs de l'actual conflicte s'intenta per l'amenaça o pel terror cercar una solució favorable a determinats elements, no s'aconseguirà sinó que els elements patronals extingint el locaut, intensificant-lo força, arribant a una lluita fratricida per la qual és inútil l'obstinació de fer la por als patrons amb la realització d'actes que repugnen a tota consciència honrada, i cal advertir que per a nosaltres és tant o més sagrada la vida de qualsevol obrer que la vida dels patrons i que aquestes es negaran en absolut a entaular qualsevol gestió o diàleg amb els elements obrers del ram de la fusta, si no abandonen per complet i absolutament aquest sistema reproble, indigne d'un poble civilitzat».

CABALL DESBOCAT

Madrid, 14, 6'15 tarda. Quan el cotxe de punt núm. 191 es dirigia a la Cibeles pel carrer d'Alcalá, en arribar davant del Banc del Río de la Plata, s'ha desbocat el cavall, atropellant un noi que muntava una bicicleta, passant-li la roda pel cos i ferint-lo greument.

El cavall ha seguit la seva carrera desenfrenada, i travessant el carrer davant del Banc d'Espanya ha topat violentment contra una tartana, llançant el tartaner i ferint la mula.

Després ha topat amb un arbre, matant-se.

Ultra el noi esmentat, han resultat ferits el cotxer i un senyor que ocupava el carruatge.

SERVEIS DELS CARRABINERS

En l'últim trimestre, les forces del cos de carrabiners han aixecat 8.802 actas de multes per contraban i defraudació, agafant 1.225 reus.

Aquestes aprehensions i detencions consisteixen en 20.937 quilograms de tabac de contraban, 94.943 litres d'alcohol, 73.929 quilograms d'altres gèneres, 48 alambics per a la fabricació clandestina d'alcohol, i s'incutaren també de 812 caps de bestiar major i 6.242 caps de bestiar menor, 22 carruatges i 12 embarcacions.

LA SOCIETAT D'HISTORIA NATURAL

Ha celebrat la seva primera sessió del present curs la Reial Societat Espanyola d'Història Natural.

El Dr. Hernández i el senyor Cabré expressaren el sentiment produït per la mort del marquès de Cerralbo, llegint el primer una necrològica del difunt pròcer, elogiant la seva labor cultural i patriòtica.

El senyor Caballero dissertà sobre els seus experiments per a combatre el paludisme mitjançant les plantes del gènere Xara, per la seva propietat de destruir les larves del mosquit.

Els senyors García Maroet i Martínez de la Escalera presentaren treballs d'entomologia, el senyor Sánchez un estudi d'histologia botànica i el senyor Rojo exhibí algunes impressions de granotes prehistòriques.

BARCELONA

En defensa de la producció

L'il·lustre ex-ministre nacionalista En Francesc Cambó ha adreçat al senyor president del Consell de ministres el telegrama següent:

«Responent a la meua personal convicció i davant la justificadíssima alarma que ha causat entre els elements productors l'estudi del projecte de conveni amb Anglaterra, em dirigeixo a V. E. per a fer-li present, amb el major respecte, però amb la major energia, que el dit projecte de conveni excedeix a totes llums el camp de les autoritzacions que al Govern concedeix la llei de 22 d'abril i cas de pla entre aquells tractats que la Constitució exigeix de manera terminant se sotmetin a les Corts abans de llur ratificació. — Cambó».

Inauguració de les línies d'autòmnibus

Aquesta tarda s'han inaugurat els serveis dels nous autòmnibus en les línies que foren concedides per l'Ajuntament.

Hi han assistit regidors, representacions de les primeres autoritats i de diverses associacions econòmiques i molts altres invitats.

Al garatge del carrer de Nàpols, 372, hi havia els 12 autòmnibus que han de fer els serveis públics. Tenen la cabuda de 31 passatgers a l'interior i 12 a la plataforma. Els seients són molt còmodes i la suspensió d'una suavitat i lleugeresa perfectes.

Tots els invitats han pujat als autòmnibus i han fet el circuit de circumvalació Aribau, Plaça Universitat, Rondes, Reforma, Pla Palau, Passeig Indústria, Ronda, Lluïria, Mallorca, demostrant les seves excelents qualitats.

Els invitats han estat obsequiats amb un lunch.

De seguida els autòmnibus han començat a fer servei públic.

Caiguda d'una bastida — Cinc obrers ferits

Aquesta tarda alguns obrers muntaven una bastida a les obres que s'efectuen al carrer d'Aragó, encreuament al de Claris, per a engrandir el baixador de la Companyia de M. S. A., quan se'ls han després diversos taulons, que feren caure els obrers a l'acera de la via, resultant tots contusionats.

A la casa de socors de la Ronda de Sant Pere foren curats els següents:

Lluís Bretones Moreno, de 29 anys, casat, habitant al carrer Navas de Tolosa, 100, baixos, de contusions i magullament general, de pronòstic reservat.

Salvador Carrés Alcàntara, de 50 anys, casat, habitant al carrer d'Extremadura, 4, entresol, primera, de contusions i magullament general, de pronòstic reservat.

Joan Angelet Roque, de 53 anys, casat, habitant al carrer de Vila i Vila, núm. 95, quart primera, de contusions i magullament geeral, de pronòstic reservat.

Ramó Ferrer Ruiz, de 27 anys, casat, habitant al carrer d'Extremadura, 4, entresol, primera, d'erosions i contusions a la cama i el peu dret, de pronòstic reservat.

Cristòfol Soler Vilar, de 25 anys, solter, habitant al carrer Maganés, 26, tercer, segona, d'erosions i contusions al peu dret, de pronòstic lleu.

Els lesionats, després de curats, passen a llurs domicilis.

Els articles de N'Amós Salvador

Retallam de «La Libertad», de Madrid:

El problema catalán. — Tercera carta abierta.

Excmo. señor don Luis Durán y Ventosa.

Mi ilustre y estimado amigo y compañero. Lo que ayer prometí, hoy lo cumplo.

Como no puedo interponer en el Senado a los catalanes, tendría que anunciar la interposición al Gobierno o presentar una proposición de ley que sirviera de pretexto para que hablaran éste y aquéllos. Demostraría que España tiene gravísimas y urgentes cuestiones que resolver, como son el presupuesto anual, los Aranceles, las Haciendas municipales, Marruecos, la construcción y disciplina del ejército, las reformas sociales, en las que vamos atrasadísimos, y otras por el estilo, en las que deben intervenir las Cortes, y si las discutimos con la latitud que es costumbre, necesitaríamos tanto tiempo que llegaríamos al final, no ya moribundos, sino enterrados políticamente.

Pero de todos esos apuros podemos salir victoriosos los españoles y volver a nuestras antiguas grandezas, si queremos salvarnos, fortaleciéndonos con la unión de todos, porque si, lejos de eso, nos dividimos y debilitamos, el aniquilamiento de España sería inevitable, y no digamos de las porciones aisladas que del resto se separan, aunque ellas creyeran lo contrario. Es, pues, forzoso, inexorable, que, en vez de debilitar nuestra unión, la fortalezcamos y hagamos indisoluble, a la vez que debemos conceder, sin aplazamientos ya intolerables, aquellas reformas que, con razón, piden las regiones, y que es un dolor que las reclamen, porque el progreso de los tiempos obligaba a darlas, aunque no las pidieran.

Para todo esto es, ante todo, preciso que deshagamos muchos equívocos, y es el principal el de pensar que hay un solo problema catalán, cuando son varios, mantenidos por grupos diversos, que no se unen jamás, porque sus aspiraciones son distintas.

Los catalanes, en su gran mayoría, solo quieren ser españoles, llamarse españoles y reformarse por disposiciones de las Cortes con los demás españoles, sin privilegios de nadie. Nace después un grupo (y con él amenazan las amenazas, que en los demás grupos se van acentuando) que pide descentralización, pero contenida, porqueseaban que una descentralización exagerada es más nociva que la centralización rabiosa. Otro grupo, sin hablar aún de autonomías, pide cuantas descentralizaciones administrativas quepa imaginar. Viene

después el grupo de autonomistas tranquilos, y más tarde, el de autonomistas integrales, que son, en mi sentir, separatistas disfrazados, y que, si no lo son, ahora lo dilucidaremos. Luego vienen los separatistas declarados, que no quieren más unión con el resto de España que la de una federación. Y, por último, los que quieren independencia absoluta y separación de los españoles, aun uniéndose con otras naciones.

Salta a la vista que los separatistas, aun todos juntos, y con más razón, separados, son una insignificante minoría; pero algunos de ellos, ya porque tienen en su seno los más inteligentes y flexibles, ya porque han afinado en la manera de organizarse, manejando mejor los calificativos de nacionalistas, catalanistas, autonomistas, separatistas, descentralizadores u otros más generales, como los de problema catalán, aspiraciones catalanas, etc., y habiendo pactado con el odioso Estado español para ganar su apoyo y su gracia, y hasta participación en el Gobierno, cosa que exaspera a los más radicales, han sabido obtener influencias decisivas, ventajas electorales y de todo género, presentar minorías de importancia en las Cortes y hacer creer que son ellos solos, y además, mayoría. Por eso, a quien principalmente he combatido es a los gobiernos por el trato que les ha dado, y que, con los mejores propósitos y más sanas intenciones, han sido la causa principal de ese engaño, no prefiriendo, para apoyarse en ellos y gobernar, a los que quieren ser y llamarse españoles, sin distinguos de ninguna índole.

Hay, pues, que definir bien esos grupos que, además, se subdividen según los partidos políticos (monárquicos, republicanos, socialistas, integristas, etc.), a que pertenecen, dadas la denominación justa que les corresponde, decir quiénes militan en ellos y dar un programa concreto de las aspiraciones de cada cual; pero, entendiéndose bien, «un solo programa», no dos, como hasta aquí: a saber: uno para Cataluña y otro para el resto de España. El que sea, pero que ni se mitigue en Madrid ni se acentúe en Barcelona. Y entonces podrá decirse con igual claridad que es lo que inmediatamente debe darse, que aquello para lo que será forzoso buscar fórmulas y que no se quiere ni siquiera oír hablar de ello. Después vendrá la discusión para convencer los unos de que debe darse lo que piden, y los otros de la necesidad de no conceder lo que se niega.

Asimismo será preciso saber cuáles son las amenazas que ahora están en boga. Parece que las últimas son declarar la nacionalidad catalana, que se está en guerra con el Estado español y que ya no se tratará con él en son de paz, sino que se tomará por la fuerza lo que ahora se niega. Así podremos saber si hemos de someternos, amedrentados y miedosos, o nos hemos de erguir, invitando a cumplir unas amenazas que, por

lo exageradas y extemporáneas, se convierten en meras fanfarronadas. Tengo que terminar esta carta, que se va haciendo muy larga; pero no sin añadir un concepto. Los que piensan en esta materia como yo (porque también entre nosotros hay grupos), y que no temo equivocarme al pensar que somos enorme mayoría, creemos que ningún daño mayor podría hacerse a los separatistas que darles lo que piden, y que unos y otros deben hacer los mayores esfuerzos para llegar a una concordia duradera; pero si esto fuera imposible y creyeran que la separación les conviene, tengan en cuenta que lesionaría vitales intereses de las demás regiones, y ni puede pedirseles que se sacrifiquen por ventajas ajenas, en las que, además, no creen, ni habrá de extrañarse que los defendan en todo momento y de todas las formas imaginables.

No puedo pretender que usted defina todos esos grupos; pero espero que, por lo menos, definirá el suyo su afectuoso amigo y compañero, q. s. m. b.

AMOS SALVADOR

Logroño, 6 de octubre 1922.

D'espectacles

Teatre Novetats (Circu equestre)

Tres dels quatre debuts anunciats en els programes i que s'efectuaren el dijous passat, a la nit, foren molt ben rebuts pel públic.

Els barristes còmics Les 3 Júpilers, són ben notables i executaren els exercicis amb una novetat sorprenent. Els tres «toros braves» presentats per don Artur Manzano, cridaren molt l'atenció. Són tres magnífiques besties ensinistrades, les quals executen evolucions i es guenken i s'agenollen obedient al fuet del seu domesticador, d'una manera precisa i vistosa. També és vistós el cavall que munta el senyor Manzano, el qual s'encaixada i salta en superbes actituds. Va ésser molt aplaudit aquest número de la vetllada. El que el seguiu, Orientus... Misteriosol, avorrit al públic, i davant de les manifestacions de disgust que s'insinuaven, es retirà, suposant que per sempre.

La Troupe Arabe, consisteix en vuit artistes que amb molta lleugeresa, s'enfilen els uns damunt els altres, en boniques i arriscades combinacions. Són notabilíssims, com a saltadors. Cada un s'especialitza per la seva manera particular de saltar i tots junts són admirables per llur lleugeresa i agilitat pocs cops superada. En la batuda final causen un efecte sorprenent molt bonic, i ben mereixedor de l'ovació que arrabassen a la concurrència. L'empresa ha fet una bona adquisició amb aquests saltadors.

Al Teatre Principal de Sant Sebastià hi ha fet l'estrena d'una traducció del drama català «La Tosca», la companyia que dirigeix el notable primer actor don Joan Santacana.

L'obra ha assolit un fort èxit i el mateix la premsa que el públic, han aplaudit el treball exquisit que en la seva interpretació hi fa el popular artista català.

Al Turó Parc s'hi troba instal·lat, actualment, el sorprenent diorama «L'Escorial», obra de tretze metres d'altura, per deu d'amplada pintat a l'oli per Blanchard, en 1814, i que representa en admirable perspectiva l'interior del gran temple del monestir de Sant Llorenç d'El Escorial, en un pavelló expressament construït per a la seva exhibició.

Es pot visitar tot els diumenges a la tarda.

La secció recreativa del Centre Social de Bellm, ha organitzat per a demà, a dos quarts de cinc de la tarda, una festa en la qual s'hi representaran escollides funcions del teatre catòlic.

La setmana entrant es representarà al Teatre Nou la revista «Que és gran Barcelona», havent contractat l'empresa perquè s'encarregui del paper de «Nandu» En Pep Marqués.

A l'Ateneu de Sant Lluís Gonzaga, de Sant Andreu de Palomar, tindrà lloc demà, diumenge, a les cinc de la tarda, la solemne inauguració de la temporada teatral de tardor-hivern de 1922-23, estrenant l'elenc teatral de l'entitat l'atreu drama jurídico-social en tres actes, titulat «La força de la consciència», la qual obra serà

presentada amb un luxe veritablement excepcional.

Finalitzarà l'espectacle amb el ris-tós sànet en un acte «Les tragèdies d'un barber».

Reste obert a la consergeria de l'Ateneu l'abonament a la present temporada teatral.

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona, 13 d'octubre.	
4 per 100 interior, comptat	70'15
» » » a fins	00'00
» » » a fins pròxim	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)	95'00
Banc d'Espanya	565'00
Arrendatària de Tabacs	251'00
Stat. Gral. Sucr.-Obligacions	00'00
» » » Ac. preferides	00'00
» » » ordinàries	32'00
France	00'00
Lliures	00'00
Banc Espanyol Rio Plata	230'00
Cèdules Hipotecàries	99'25

PREMI DE L'ON (Preus de compra)

Alfons	125'50 per cent
Isabel	129'00 » »
Unces i mitges unces	124'50 » »
Quart d'unca	124'50 » »
1/16 d'unca	124'50 » »
Francs	125'00 » »
Dòlars	6'47 » »
Lliures	31'40 » »

Barcelona, 13 d'octubre.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
» 100 Exterior »	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	000'00
Renda francesa 3 per 100	59'60
Accions Rio Tinto	16'39

EDITORIAL CATALANA

— S. A. —
BARCELONA

LA MES IMPORTANT EMPRESA EDITORIAL DE LA NOSTRA TERRA

Dels seus tallers surten els més acurats treballs tipogràfics.

Editem importants revistes tècniques, d'esport, teatre, etc.

Surten continuament llibres dels més coneguts escriptors catalans i traduccions de les més valuoses firmes de la literatura mundial.

Comptem amb maquinària moderna per a la

Tipografia comercial

Mostruaris, factures, talonaris, cartells, circulars, fulls, programes, revistes, etc.

SECCIÓ ESPECIAL per a servir amb rapidesa els treballs de les ENTITATS BANCÀRIES i altres GRANS EMPRESES

Per a tota mena d'impressos demaneu pressupost a la

SECCIÓ D'IMPREMTA

de

Editorial Catalana, S. A.

MALLORCA, 257 i 259

Telefoneu al 58 G. i passarà el nostre representant

a rebre les vostres ordres.

Editorial Catalana, S. A.

Escudellers, 10 bis, entresol

NOVES PUBLICACIONS

Enciclopèdia Catalana:

Història de l'Art. «Mesopotàmia», profusament il·lustrat, per Joaquim Folch i Torres, director del Museu de Barcelona, enquadernat en rústega, 3 pessetes; en tela, 4 pessetes.
«Marina Medieval Catalana», per I. Bò i Singla, amb un proleg d'En Vicens Solà de Sojo, professor de Dret Marítim, enquadernat en rústega, 1'50 pessetes; en tela, 2 pessetes.

Biblioteques Catalana i Literària:

E. Sinkiewicz. «Endebades», traducció de Josep M.ª Girona. (Premiada al Concurs de Traduccions de EDITORIAL CATALANA). En rústega, 2'50 pessetes.
«Lleuers barcelonins», de Josep M.ª López Picó. En rústega, 2'50 pessetes.
«La Panolla», reedició de les cèlebres proses de Francesc P. Briz. En rústega, 2'50 pessetes.

De publicació imminent:

E. Sinkiewicz. «Bartek el vencedor», traducció de Carles Riba. (Premiat al Concurs de Traduccions de EDITORIAL CATALANA).
«Aplec de rondalles». Nova recopilació de rondalles populars catalanes, per Valeri Serra i Boldú.
Puixkin. «La Filla del Capità», traducció directa del rus per R. J. Slaby.

BIBLIOTECA CATALANA

Arran del Cingle

novel·la
per Josep Morató

Preu 2'50 pessetes

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SULER I TORRA GERMANS, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuïcos, 1.
PREUS DE COMPRA:

Billets:	Francescos, 49'50
»	Anglesos, 28'90
»	Italians, 27'75
»	Belgues, 46'00
»	Suïssos, 121'80
»	Portuguesos, 0'20
»	Alemanys, 0'30
»	Austriacs, 0'02
»	Holandesos, 2'35
»	Russos, 0'00
»	Grecs, 00'00
»	Suecs, 1'55
»	Noruecs, 1'00
»	Dinamarques, 1'20
»	Romania, 4'00
»	Turquia, 00'00
»	Estats Units, 6'49
»	Canadà, 6'00
»	Argentins, 2'30
»	Uruguais, 4'85
»	Xilens, 0'65
»	Brasilers, 0'60
»	Bolivians, 1'35
»	Peruans, 20'00
»	Paraguais, 0'10
»	Venezuela, 00'00
»	Japonesos, 2'80
»	Algerins, 48'50
»	Egipte, 28'85
»	Filipins, 2'70

Etapes d'un viatge

IV Viena

El límit de l'Occident, l'avançada de la civilització occidental, aquesta és la gran característica de Viena. Més cap a l'Est, ja s'entra en un altre ambient, en una altra vida, en una altra concepció de les coses. Europa, és com un gran arc-iris del món; ella és la concreció, el nucli, on convergeixen totes les facetes de la gran família humana. L'Occident, que domina i dirigeix el continent, i l'Orient, que és perpetua a través de l'Àsia, i arriba, per altra banda, fins a les portes de Viena. La gran missió providencial de la Marca de l'Est, de l'Imperi de l'Est (Ostereich), que de les dues maneres es pot anomenar l'Austria, fou la de portar a les terres d'Orient la flama de la civilització occidental. De Viena, colònia romana, no en queda més que el llevat de latinitat que porten els germans del Sud, i encara adquirint en posteriors èpoques històriques, de la Marca Vindobonum u Ostmark de Carlemany, en queda l'esperit, tan robust com el primer dia, de la ciutat de Viena i del seu petit imperi actual, que penetrats del paper que els hi correspon, esmercen totes les seves forces en el conreu de la cultura i de les arts, en les quals els pobles d'Occident han excel·lit des de llunyanes èpoques.

Té una altra cosa Viena, que la fa encara més digna representant d'Occident, un gran sentit de cristianitat i una ferma religiositat. Amb elles sintetitza tot el més grandios, tot el de més noble i enlairat de l'Europa occidental. En endevinar aquesta nota tan pròpia de Viena, que, per altra part, flueix de per tot arreu de la urbs, pensàvem que l'avançada d'Occident, que fundà, en temps remots Carlemany, per a detenir les invasions dels alarbs i d'altres pobles infidels, seguí obrant com a nucli creador i deturador al mateix temps, creador d'intel·lectualitat i de progrés, deturador de les forces enemigues a la nostra civilització, en forma de dispositari del més pur sentit cristià.

La clau de l'antiga grandesa de l'Austria, és aquesta missió històrica a què fem referència, i quan es diu Austria, es diu Viena, puix que és en torn d'una ciutat que es formen els imperis i es manifesta l'ànima dels pobles en tota la seva majestat. La petita Ostmark medieval — quasi coincident amb l'Austria de l'actualitat — fou primer, el mur on s'es-trellaren els esforços dels turcs en el seu afany d'envair Europa pel cantó de l'Est i després una espadant, irradiant, el seu tresor de cristianisme i de cultura, entre els pobles barbares que l'envoltaven, va adquirir el tron de Sant Esteve, la qual cosa la féu senyora d'Hongria i també el de Bohèmia. Tota la política d'Austria al XVII i al XVIII fou la d'expandir-se envers l'Orient, per a educar-lo en la vida civil i portar-lo al camí del progrés, però víctima dels corrents dominants, empanyà la puresa dels seus dissenys, entregant-se a un centralisme inflexible, i convertint-se en model d'Estat carcellers de nacionalitats.

Més, el que ovira solament aquest aspecte de la política austriaca, no tindrà mai una visió més que parcial i anecdòtica d'aquest poble. Fou potser Austria una excepció a Europa? S'ha de tenir en compte, no sols la història recent, sinó el per què de la història recent, i aquesta causa, superior als fets moderns, allibera a l'Austria de moltes de les seves faltes. Hem de considerar el caràcter dels pobles dominats per l'Austria, hem de sopesar tot els valors benefactors de la influència austriaca sobre els mateixos, i aquest examen, encara superficial, bastarà a convencen que no tots els pecats que a l'Austria s'imputen foren tals pecats i que molts dels seus pecats veritables, eren deguts a l'ambient que dominava per tot Europa.

Les faltes majors comeses per l'Austria són, en política interior, el pacte amb Hongria, i en política exterior, la seva oposició a la formació de la gran Alemanya. Ambdós errors són fills dels prejudicis dels seus sobirans. El pacte amb Hongria, que tenia com a base una major facilitat en l'opressió, en el sentit de repartir-se la tirania perquè un sol tirà hauria estat vençut, l'ha separat definitivament de Txeco-Eslavaquia i de Croàcia i Eslovàquia. Aquests dos últims pobles, encara que descontentes de la seva unió actual amb Sèrbia, i

constituïts en nuclis de rebeldia i de separatisme, no somien ni remotament en ajuntar-se de qualsevol forma, més o menys amplemment federativa, amb Austria. Txeco-Eslavaquia, que la podria salvar de la seva situació actual, tal volta formant un Estat compost amb ella, no ho fa perquè en compte de sentir-s'hi lligada per vincles d'afecte, s'hi sent, al contrari, separada per una muralla d'odi i d'avversió. A canvi d'aquests dos elements que l'hi resta definitivament el pacte amb Hongria, no compta tampoc amb la cordialitat d'aquesta. Les divideix la qüestió del Búlgari i un sens nombre d'altres factors. Més encara, comptant en que cap d'ells existís, hi ha la petita i la gran Entente, que impediria qualsevol unió entre elles.

La segona falta, l'oposició, unes vegades descarada, altres solapada, a la unitat alemanya, la va fer antipàtica als nacionalistes germànics, i la va impossibilitar d'ésser ella mateixa el cap del finalment Imperi alemany. I avui, que vol entrar-hi, perquè es troba impossibilitada de resoldre els més vitals problemes, topa amb la irreductible oposició dels seus vencedors.

Aquests són els elements d'on arrenca la difícil situació de l'Austria actual, i a aquests s'hi podria ajuntar la dominació del N. d'Itàlia, que havia d'haver sabut abandonar al seu temps, renunciant a drets de discutible legitimitat, o bé esmerçant-se en ésser ella l'eix de la unitat italiana i atreient-se el nou Estat. La dinastia, gelosa de conservar pàssos on la dominació austriaca no portava cap benefici, en trobar-se envoltada de plets nacionalistes, que per un costat tendien a la formació de grans unitats, i per altra, a la disgregació del seu propi Imperi, no aplicà cap més política que la inflexible oposició, i ara, que els oprimits han alçat el seu front, abans abatut, fan d'Austria la víctima del seu propi sistema.

Però, per damunt de les faltes d'uns o altres, hi ha el poble; i el poble austriac, mereix l'ajuda d'Europa. La seva història, que està plena de serveis benemèrits en favor d'aquesta, la dignitat dels seus fills, que tant analitzen la nostra cultura i tant han fet per al progrés, exigeix que desaparegui el damunt d'ella aquesta amenaça de repartiment entre els seus veïns, de que aquí tan es parla. És un deure de tots els pobles d'Occident el d'ajudar a l'Austria, garantint la seva seguretat i de donar-li mitjans per a viure una vida folgada i lliure, traient-la de la misèria en què avui està submergida. Ajudar a l'Austria, és treballar per molts altres mateixos, és apuntalar a les portes d'aquest Orient europeu, ple de misteris i de grans perills, la civilització occidental; és donar vida a una tan bella ciutat, com Viena, on hi flamen totes les virtuts del nostre esperit, ciutat d'artistes i de genials creadors de les ciències, que, avui, com un gran sol a la seva posta, llança resplandors de tragèdia en mig de l'Europa en ruïnes.

Eduard AUNÓS

Viena, 5 d'octubre de 1922.

Vida religiosa

Avui, Sants Calixte I, papa i Lupo, màrtirs, i Santa Fortunata, verge. — Demà, Diumenge XIX després de Pentecostès. Santa Teresa de Jesús, verge i fundadora; Aurelia, verge, i Sants Bruho, confessor, i Sever, màrtirs.

Quaranta hores: Demà, a l'Església de les Germanes de Nostra Senyora de l'Esperança (Eixample de Sant Pere, carrer del Consell de Cent). Hores d'exposició: de les vuit del matí a les sis de la tarda.

La missa de demà: Dominica XIX després de Pentecostès. Del dia, color morat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona del Trànsit, o d'Agost, a Santa Maria del Mar.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Torn de Sant Josep Oriol. — Demà, Torn de la Sagrada Família.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Sant Rafel Arcàngel, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Santa Teresa, a la mateixa capella.

Parroquia de Sant Jaume: — Demà, es diran misses cada mitja hora des de les sis a dos quarts d'una. A les set, el senyor Rector predicarà l'Homilia. A dos quarts de deu, la Comunitat cantarà les Hores Menors, i a les deu, Ofici conventual. A les dotze, Mes del Roser.

A les tres, ensenyament del Catecisme als minyons. A les sis, la solenne Novena a Nostra Dona del Pilar: Rosari cantat, exercicis de la Novena, cant de lletrilles litúrgiques, sèrmó pel Magistral, Himne al Pilar i besamanys.

Parroquia de Nostra Dona del Pi: — Les Filles de Maria Immaculada i Santa Teresa de Jesús, celebraran demà, amb tota solennitat, la festa del Tercer Centenari de la Canonització de la seva Seràfica Patrona, amb els cultes següents:

A dos quarts de vuit del matí, missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria. A les deu, Ofici solenne amb sèrmó, pel reverend doctor don Josep Portolés, canonge magistral d'aquesta Santa Església Catedral.

A les sis de la tarda, es posarà de manifest S. D. M., es farà el quart d'hora, es cantarà el Trisagi pel cor de l'Arxiconfrària, dirigit pel reverend don Josep Masvidal, vice-director de la mateixa, es resarà l'exercici del darrer dia de l'Octavari, i ocuparà la Sagrada Catedral el reverend P. Tildéons Roca, S. J., terminant amb la reserva solenne i imposició del Sant Escapulari i Medalla a les joves aspirants.

Parroquia de Sant Agustí: — Demà, es diran misses, com de costum. A dos quarts de vuit, exercicis del mes del Roser. A les vuit, missa de Comunió general de l'Apostolat de l'Oració. A les deu, missa cantada, en honor de Santa Teresa de Jesús. En les misses de les dotze i de dos quarts d'una, punt doctrinal i mes del Rosari.

A les tres de la tarda, Catecisme. A les sis, funció de l'Apostolat de l'Oració, i sèrmó pel reverend doctor Ramon Miré, prevere.

Església de Santa Clara: — Demà, tercer diumenge d'Octubre, l'Associació de filles de Maria, honrarà la seva mare, amb els actes següents:

A les vuit del matí, missa de Comunió, durant la qual es resarà el Sant Rosari, i a la tarda, a dos quarts de set, amb exposició del Santíssim, es resarà la darrera part, seguit després la funció mensual, com de costum. Dirigirà la paraula als fidels el reverend P. Aguado, I. L. M.

Església de Nostra Dona del Roser, Auzies March, 34. — Demà, tercer diumenge de mes, la V. O. T. de Sant Domènec celebrerà els següents cultes: Al matí, a les vuit, missa de Comunió general. A dos quarts de cinc de la tarda, Capítol per als Germans Terçarials. A les sis, exposició de S. D. M., Rosari amb intermedis cantats, exercici del Mes del Roser, i oració de Santa Catarina, sèrmó pel reverend P. Fra Josep Bellido, O. P., processó claustral, reserva i Golgs de Sant Domènec.

Cada dia del mes es practiquen els exercicis propis del Rosari al matí, durant la missa de dos quarts de vuit, i a la tarda, a les sis, amb exposició de S. D. M., Rosari amb intermedis cantats, sèrmó, reserva i Salve cantada.

Santuari de la Verge del Carme (P. Carmelites), Via Diagonal, xamfrà Lúria.

Demà, diumenge, dia 15. Festivitat de la Seràfica Mare i Doctora Mística, Santa Teresa de Jesús. A les vuit del matí, hi haurà missa de Comunió general amb plàtica de Comunió, pel reverend Pare Prior de la Comunitat. A les deu, Ofici solenne, cantat per la Reverenda Comunitat, oficiant el reverend Pare Provincial.

A les sis de la tarda s'exposarà a S. D. M. i es cantarà el Trisagi amb orquestra, practicant-se a continuació els exercicis del Tídu, amb sèrmó pel reverend P. Fra Rafel B. Prior de la Comunitat, acabant-se amb la reserva solenne i benedicció del Santíssim Sagrament. Els fidels, havent confessat i comegat, podran guanyar indulgència plenària, visitant el Santuari.

Obituari

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Casimir Ferrer i Soler. Ha mort als 54 anys. Enterrat aquest matí a Vilarrodonà.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA OUF ENS SIGUI CONEGUDA.

Municipi

LA PLAÇA DE LES GLORIES CATALANES

El senyor alcalde visità ahir els terrenys dels voltants de l'estació del Nord i els de la futura plaça de les nyors Matons i Escola, havent elogiat Glòries, acompanyat dels regidors seles mesures que per disposició dels dits senyors s'estan portant a terme per al sanejament dels dits terrenys.

CONFERENCIA SOBRE LES ESCOLES MUNICIPALS DE BILBAO

L'inspector municipal d'ensenyament primari de Bilbao, don Francesc de Basabé, donarà una conferència pública el pròxim dilluns, a les sis de la tarda, a la sala d'actes del Foment Nacional, desenvolupant el tema «Les Escoles municipals de Bilbao».

MOCIONS DE FOMENT

Davant la Comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Del senyor Degollada, perquè es suprimixi l'urinari que hi ha al carrer de Cort, prop del de Vilamari; perquè es col·loquin aceres al carrer Arc de Sant Martí, de la barriada del Guinardó, i perquè es concedixin 2.000 pessetes per a la pràctica de les acometides de la il·luminació dels urinaris instal·lats davant l'estació de França i extrem del carrer de la Princesa.

Del senyor Nonell, perquè es col·loqui un fanal a la font instal·lada a la plaça de Molina, i perquè es procedeixi a l'eixamplament de les aceres del carrer de Jerusalem en els tros immediat a la plaça de la Igualtat.

Del senyor Guarro, perquè es concedixin 2.000 pessetes destinades al fèrri i col·locació de voreres al carrer de Ganduxer, i altres 2.000 per a l'arranjament del paviment de l'esmentat carrer.

Dels senyors Massot, Navés, Cararach i Escola perquè es procedeixi a la col·locació de voreres als carrers del Vallès i al de la Indústria, entre els de Garróixa i Guinardó.

Del senyor Cararach, perquè es formuli el projecte de rasant del carrer de Colòmbia i el projecte i pressupost per a cobrir la Cagaia Comtal al carrer del Segre, entre el de Balari i la plaça de l'estació.

Del senyor Roure, perquè s'instal·li un urinari soterrani al Portal de la Pau, davant de les Drassanes, i altre al Pla de la Boqueria, aprofitant el rectangle de la rambla que hi hi ha entre aquell i el carrer de l'Hospital.

Del senyor Marial, perquè dels fanals que es van treure de la confluència de la Rambla de Catalunya, es destinin quatre per a la il·luminació de la plaça d'Osca de la barriada de Sans.

ALLARGAMENT DEL TRAMVIA DE SANT ANDREU

El tinent d'alcalde del Districte IX, senyor Tusell, dirigí recentment un ofici al director de la Companyia de Tramvies sotmetent a la seva consi-

deració la conveniència de prolongar les línies del tramvia per la part del carrer de Sant Andreu fins al davant del felat anomenat de Montcada.

La Direcció de l'esmentada Companyia ha contestat dient que percalada de la conveniència de la tal millora, la té en estudi per a portar-la a cap el més aviat possible.

L'ART CATALA I LA REINA D'HOLANDA

L'Exposició d'Art Català que se celebra actualment a Amsterdam continuarà oberta alguns dies més dels convinguts per haver mostrat interès en visitar aquesta exhibició la reina d'Holanda, la qual visitarà aviat la dita capital.

UN REGIDOR VALENCIA

Per acord de l'Ajuntament de València es troba a Barcelona el regidor del mateix don Josep Ballester, el qual ha vingut amb l'objecte d'estudiar les obres de cultura de la nostra ciutat.

Advertiment important

Els primers Jocs Florals del Poblet

Havent-se donat el cas de que a la mateixa barriada del Poblet s'hi ha organitzat una altra festa literària, el qual cartell anunciador va capçalat, més o menys, com els que organitza l'Ateneu Nacionalista Verdaguier, i com sigui que això ha donat motiu a múltiples confusions tals com la d'adreçar composicions amb el nom d'aquell altre certamen i dirigides a l'esmentada entitat i vice-versa, la Comissió organitzadora fa avinent, que, els primers Jocs Florals del Poblet, són els que ha organitzat l'Ateneu Nacionalista «Verdaguer», amb domicili al carrer de Nàpols, 215, en els quals hi figuren com a membres del Jurat els senyors En J. Isgró i Dalmau, president; En Lluís Bertran i Pijoan, vice-president; Mossèn Eugeni Flori, Pvre.; N. Alfons Fernandez Burgas, En Francesc Salells, En Josep Aleu Figuerola, vocals, i N. Artur J. Palau Ximenes secretari.

També cal fer avinent, que les composicions s'han de trametre a nom del president de l'entitat organitzadora, En Francesc Salells, carrer de Nàpols, 215, o bé al seu domicili particular, carrer de Cortes Catalanes, 644, botiga, per tot el dia 20 de l'actual, enloc del 15 com s'havia dit, i que la festa tindrà lloc a les deu de la nit del dia 29 del corrent, al teatre de l'entitat.

Es requereix indispensable que les notes que ens siguin tramesses per a la publicació vinguin redactades en català i amb consili periodística.

Editorial Catalana, S. A.

(Escudellers, 10 bis, entresol)

Llibres d'estudi

- «Aritmètica Mercantil» (volum VII de l'Enciclopèdia Catalana), per Emili Vallès.
- «Gramàtica Francesa» (volum IX de l'Enciclopèdia Catalana), per P. Fabra.
- «Prehistòria Catalana» (volum XVI de l'Enciclopèdia Catalana), per P. Bosch Gimpera.
- «Història de l'Art» (Egipte) i (Mesopotàmia), volums XXII i XXXI de l'Enciclopèdia Catalana, il·lustrats, per Joaquim Folch i Torres. Cadascun d'aquests volums: en rústega, 3 pessetes; en tela, 4 ptes.
- «Taquigrafia Catalana», per Elias Juvert. Ptes. 2'50.
- «Resum d'Ortografia Catalana». Ptes. 0'25.
- «Dibuix del noi». Nou quaderns repartits en tres cicles. Cada quadern, C'75 ptes.

Sèrie de llibres escolars (il·lustrats)

- «El meu llibre», pel R. P. Joan Profitós, Primera part (nova edició). Ptes. 0'90.
- «El meu llibre», pel R. P. Joan Profitós, Segona part (nova edició). Ptes. 0'90.
- «El llibre dels infants», pel R. P. Joan Profitós. Ptes. 2

LES TERRRES CATALANES

MANRESA

Identificació d'un mort

El jutjat de primera instància ha fet la identificació del subjecte mort de sobre al dispensari municipal. S'anomenava Pere Faura Eorich i tenia l'edat de 65 anys, i era natural d'Igualada.

Homenatge a Joan Amat

El vinent dijous, dia 19 del que som, és la data que s'ha fixat, per a celebrar l'homenatge que el Centre d'Esports Manresa F. C. dedicarà a Joan Amat, el seu president honorari, en mèrits dels seus sacrificis vers el mateix. Sabem que l'homenatge consistirà en un àpat i la donació d'un premi.

Decomis

El dia 10 del que som, un carro aranyent a la casa de comestibles, que porta per nom Anglada Germans, del carrer de Sant Miquel, aquesta ciutat, volia passar de frau de quilos de carn magra de tocino, es va decornar, per estar totalment prohibida l'entrada de tocino fresc en pous trossos.

Batalló de Capadors de Barcelona

A les onze del matí del dia 13 van passar per l'estació del Nord els soldats del Batalló de Capadors de Barcelona, en nombre de 524, per anar a Cervera, a fer escola de practiques de tactica militar.

Contesta del ministre de la Guerra

A l'alcaldia s'ha rebut una atenta

lletre del ministre de la Guerra, contestant al telegrama tramès pel nostre Ajuntament demanant el llicenciament de les tropes de l'Africa, dient el ministre que ja s'està repatriant als quites del 19, i que els altres no es repatrien per restar llurs respectius cossos a l'Africa.

L'Orfeo Manresa

Demà, diumenge, a la tarda, l'Orfeo Manresa celebrarà el tradicional Aplec de Tardor, el qual tindrà lloc enguany al bosc de Viladordis i a l'ermita de Nostra Dona de la Salut. Entre els actes que se celebraran figura un escollit concert per l'Orfeo Manresa, sota la direcció del mestre En Miquel Blanch, i una grandiosa audició de sardanes, a càrrec de la cobla La Principal de Bages, havent-hi posat la seva col·laboració el benemèrit Foment de la Sardana.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

UNA VILA ROMANA

A la propietat d'En Felip Veciana, terme de Móra, partida de La Coma, han estat descoberts els fonaments d'una vila romana, amb una gran varietat de ceràmica.

En opinió de persones enteses, aquesta vila és la que devia donar el nom de vila Emilià a l'actual poble de Móra.

ALTRES NOTES

Entre Vilaverd i La Riba es fan sondeigs per a la construcció d'un pantà al riu Francolí; obra importantíssima que, de dur-se a cap, donarà aigua per a regar tot el Camp de Tarragona.

Són a Constantí els esposos Feliu Coll i Maria Serahima, els quals fo-

ren guarits a l'Hospital Clínic de Barcelona, de les ferides rebudes el mes de març, en la carrera Trofeu Armangué. Sembla que aviat, tant l'un com l'altre podran deixar les croses.

Avui s'ha esdevingut un accident al transformador de la Electricitat, a conseqüència del qual, la Rambla ha estat a les fosques una bona estona.

Han començat els treballs per a sentar els fonaments de la fabrica de Tabacs.

Per a celebrar l'exit de l'Exposició de productes locals, diumenge vinent se celebraran un banquet al Centre Industrial.

La companyia d'En Lluís Calvo va debutar ahir al Coliseu Mundial, amb l'obra «Que és gran Barcelona».

El dimarts que ve, els autos de Tarragona-Reus faran viatges extraordinaris pels nombrosos aficionats que es proposen anar a Reus, per assistir al Concert que donarà al Teatre Fortuny, l'Orquestra Casals.

Treballant en un tinglado del moll, l'obrer Emili Pla Roig, fill de Barcelona, fou agafat per un camió que l'ha fet caure, podint-se ferir de profunditat reservat.

Ha estat portat a l'Hospital Civil.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

L'AJUNTAMENT

En la darrera sessió de l'Ajuntament el senyor Torres va defensar la proposició del Centre Autonomista del Comerç i de la Indústria, referent a la independència de Catalunya.

La proposició fou desestimada per 11 vots contra 10.

En la mateixa sessió de l'Ajuntament fou llegida una moció de l'alcaldia proposant el nomenament de dos regidors per a formar part del tribunal que ha d'examinar i jutjar l'opositor de carrera especial del magisteri a la província d'una beca. Els regidors senyors Estadella i Xammar foren els designats per a formar el dit Tribunal.

Pel mateix alcalde fou presentada una altra moció per al nomenament de dos regidors que han de presidir la subhasta per a l'atrandament de les cèdules personals.

ALTRES NOVES

Hi ha motius per creure que el miting de les Borges anunciat per el dia 15, i que ha de celebrar-se al Foment Borgerenc, serà un veritable esdeveniment nacionalista. Hi acudirà gent de tot el districte i de fora el districte.

Demà es reuneixen els nois i noies a la Joventut Catalanista per tractar de la fundació de grups patriòtics a aquesta ciutat. Hi serà el fundador dels grups esmentats, En Fermí Palau Casals.

Diumenge que ve, a l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana hi haurà el certamen anyal. S'assegura que ha guanyat la flor natural la poetessa Remei Moragas d'Andreu.

En una quadra del terme municipal de Comejant (partit de Viella), la guàrdia civil ha detingut a Francesc Artés, autor de les ferides rebudes pel conve Josep Boqueria, i de l'agressió a l'alcaldia de l'esmentat poble; fets esdevinguts el primer del mes que som.

El referit Artés ha estat posat a disposició del jutjat del districte.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

EN PUIG DE LA BELLACASA

Dimecres vinent, el senyor Puig de la Bellacasa visitarà la població de Banyolès, per tal de canviar impressions amb els nombrosos amics, que hi té.

ALTRES NOVES

Diumenge que ve, al poble de Sarrià de Ter, s'inaugurarà un camp de futbol de la societat esportiva Club Esportiu Sarrianenc, amb el següent programa de festes: benedicció del camp; un interessant partit entre el primer equip del Club Esportiu Sarrianenc i el reserva de la Unió Esportiva de Girona.

Abans i després del partit, es ballaran sardanes al mateix camp. A dos quarts de set del vespre, gran ball al local de la Societat Choral; a les deu, gran ball de vetlla a la Nova Amistat.

Aquesta festa ha despertat un gran entusiasme entre els veïns de Sarrià de Ter i el barri de Pont Major.

Ha dimittit el càrrec de fiscal municipal d'Olot En Daniel Danes.

L'Hospital d'Olot ha rebut un donatiu de 1.000 pessetes d'una persona que no ha volgut donar-se a conèixer de ningú.

L'automòbil núm. 7.908, de la matrícula de Barcelona, va agafar, en passar per la carretera de Barcelona, el nen Florent Soler Arbat, el qual estava jugant davant de casa seva.

El xofer, davant de tal desgracia, se'n tornà a Girona, d'on s'emportà un metge i un practicant. El metge apreca en el noi diferents contusions. El fet fou denunciat a l'alcaldia.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Orquestra Pau Casals

Esplèndida inauguració de la temporada musical d'enguany, aquest primer concert de tardor, que ens ha ofert el mestre Casals, amb la seva magnífica orquestra.

La tasca meritiíssima i exemplar de l'eminent mestre català, davant l'orquestra, no pot ésser ja discutida, i la valor musical i artística d'aquesta tasca, realitzada amb fe i sense defalliments, és ben justament reconeguda i lloada per tothom.

En Casals ha reeixit completament en la difícil empresa de dotar la ciutat nostra d'una orquestra digna en mèrits del nostre gran moviment cultural i artístic que va assolint, en tots els seus ordres, aspectes definitius de plenitud. L'orquestra catalana, l'orquestra barcelonina d'En Pau Casals és una orquestra europea. És ara ja de què ben llures de prejudicis, i amb un ben motivat i ben legítim orgull, diguem ben clar que és una de les bones orquestres d'Europa. Una orquestra de categoria entre les més famoses orquestres de què avui dia es parla.

L'Orquestra Pau Casals, a còpia de treball, de constància, d'abnegació i d'entusiasme, ha aconseguit un grau de perfecció verament remarcable, de sonoritat i la fusió de la corda és magnífica. El metall i la fusta són notables. L'equilibri dels timbres és sempre cuidat i exquisit. L'estil és elevat i seriós. La identificació dels professors amb el mestre, és absoluta. La interpretació de les obres pota més o menys plaure als uns o als altres (la unitat de parers és ben difícil d'obtenir en aquest punt), però és sempre digne d'aquell profund respecte que l'art exquisit i la subtilitat musicalitat del mestre Casals imposen en tota ocasió.

El programa d'aquest «primer concert de tardor», amb que comença la «Série V» i és la audició XXIX de la Orquestra Pau Casals, excel·lentment triat, resulta un model de programes.

L'admirable «Concert de Brandenburg», número 4, en sol, per a violí concertant, dues flautes, orquestra de corda i continu, de Joan Sebas-

tia Bach, obri la sessió, i fou tocat a meravella per l'orquestra, remarcant-se sobretot l'andante, dit amb molta emoció i justesa. Aquests concerts brandenbúrguesos, que constitueixen una sèrie de sis, són considerats entre les més importants i més exquisides obres simfòniques que el gran cantor d'Eisenach esgríu. Esmentem especialment la correcció amb que digueren les seves respectives parts de solistes els professors senyors E. Casals, J. Vila i F. Casanovas.

Aquella incomparable «Simfonia en si menor» (inacabada), de Schubert, que és una de les obres musicals de tots els temps, que més ens han emocionat i més plenament han deixat satisfet i transportat el nostre esperit, seguiu en ordre dins el programa, omplint la segona part de la sessió. Pòques vegades hem sentit una interpretació i una execució tan finament acabades d'aquesta obra, pura i perfecta, com les que amb la seva orquestra ens oferí el mestre Casals. Una ovació ben espontània i sorollosa fou tributada al mestre-director i als seus professors, en finir la simfonia, pel treball acuradíssim i d'alta volada artística que acabaven de realitzar.

Final la sessió amb «El caçaire magia», poema simfònic, de Cesar Franck, obra simpàtica i agradable, però damunt la qual s'hi sent ja el pas del temps, potser per no portar aquesta obra al gènere dins el qual l'eminent creador de la moderna escola francesa excel·lí, i amb aquella portentosa i superba «Bacanal de Venusberg», de l'òpera «Tannhäuser», de Wagner, que és una de les millors concepcions del gran músic alemany. Ambdues obres foren excel·lentment executades, però, al nostre entendre, la «Bacanal» fou potser d'entre totes les obres de la nit, la que assolí una major perfecció d'interpretació i d'execució. L'Orquestra Pau Casals en féu una veritable creació, plena de bon sentit wagnerià i admirablement treballada de coloració, d'expressió i de matisos. El mestre Casals rebé, del nombros i selecte públic aplegat al Palau, una efusiva i delirant demostració d'admiració i d'entusiasme.

Tothom sortí plenament satisfet del concert, amb aquella satisfacció plena i noble, que només ens proporciona les coses molt altes i definitives.

Cal que entre tots consolidem aquesta obra magna, que el mestre Casals, sobrepasant-se a tots els obstacles, i a tots els menyspreus, ve realitzant tan esplèndidament a Barcelona.

Els concerts de l'Orquestra Pau Casals són ja un esdeveniment prou important dins la nostra civilitat per a mereixer l'adhesió i la cooperació incondicional i completa de tots els catalans que segueixen una via ascensional en els ordres diversos de les seves activitats.

J. LL.

Records mundials d'aviació

Fa un parell de setmanes els nostres lectors pogueren llegir en la nostra secció telegràfica dues noves dels màxims records establerts per dos aviadors francesos, les quals noves, donades amb l'acostumat laconisme dels fills i atenent al mèrit francès, deixaven de consignar certs detalls del màxim interès, els quals constitueixen un just motiu d'orgull patriòtic pels catalans.

Prou és del domini públic que els motors d'aviació Hispano-Suissa donats als aliats durant la gran guerra foren el punt de partida de les infinites meravelles executades pels més ardits aviadors i que la superioritat absoluta dels aparells del grup de bel·ligerants d'aquesta banda fou exclusivament deguda a l'adopció dels nostres motors, el permís d'exploració dels quals fou, avuiament, sol·licitat per les nacions aliades, portant com a conseqüència la generalització del seu ús amb resultats que ara es reconeguen com a insuperables.

Però el que no sap tothom és que els prestigis adquirits durant els passats anys per la nostra famosa fabrica, la superioritat de la qual reconeixen en justícia els virtuoses de la navegació aèria de tot el món, no sols es consolidin, sinó que vagin en augment cada dia i que les darreres proves celebrades, per no parlar de coses ja un xic oblidades, hagin pogut elevar-se a èxits extraordinaris gràcies a l'empleu d'un nou motor Hispano-Suissa, el tipus 42 S, de 300 cavalls, considerat com una meravella

de construcció, i sobretot de concepció, el qual detenta actualment els principals records mundials de velocitat.

Es amb aquest motor que el famós «avi» francès En Sadi Lecoqte pogué el dia 22 del mes passat batre el record mundial de velocitat, que posseïa l'italià Brakpepa, elefant-lo a l'enorme velocitat de 342.041 per hora a l'aeròdrom de Villesauvage, prop d'Etampes, després d'efectuar la reglamentària prova de recórrer quatre cops un quilòmetre (anada i tornada) per equilibrar tot avantatge atmosfèric. La velocitat de 342 quilòmetres per hora és realment quelcom de sorprenent i no és d'estranyar que hagi produït un astorament mundial.

Vuit dies després l'aviador Lasne, considerant que sols amb els nostres motors es poden fer coses extraordinàries, prengué part al mateix aeròdrom a la gran prova de categoria mundial Copa Deutsch, assolint una esclatant victòria amb un altre motor del mateix tipus, 300 cavalls, amb el qual cobrí els 200 quilòmetres a raó de 389.480 metres per hora, i els 300 a 289.404 en fer-ho en 62" 11" 4/5, havent altres motors més potents, com el Napier 450 cavalls, i Fiat 700, els quals sucumbiren davant dels Hispano-Suissa de 300.

En Sadi Lecoqte també hi prengué part, però per ruptura de l'aislant de la bugia sols féu la primera volta de 100 quilòmetres a un promig de 325 per hora (record), velocitat ben remarcable i que prometta l'establiment de nous records extraordinaris.

Els tècnics d'arreu no tenen més remei que reconèixer que els motors Hispano-Suissa són els millors del món.

El nostre legítim orgull de catalans se sent justament afalagat per tals «performances» i per això tenim una íntima satisfacció en assabentar als nostres lectors dels anteriors detalls, tot remicant els directors de la gran fabrica pels recents triomfs obtinguts per la potent manufactura catalana.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta i sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas; d'avalar degudament els originals amb un segell o una firma s. r. i. r. s.

Govern civil

EL NOU SECRETARI

Aquest matí amb l'express, ha arribat de Madrid el nou secretari del Govern civil, don Lluís González Yunguito.

El dilluns es possessionarà del càrrec.

El servei de telèfons

La Junta Administrativa de l'Associació de Comerciants de Maquinària, Eines i Accessoris d'aquesta ciutat ha pres l'acord d'elevat una instància al ministre de la Governació demanant-li l'adopció de les mesures necessàries perquè acabi l'actual anormalitat en el servei de telèfons de Barcelona. Ha acordat també dirigir-se a les diferents entitats econòmiques de la nostra ciutat demanant llur cooperació.

Sardanes

PER A DEMA

Tarda, a les cinc. — A l'Ateneu de Sant Lluís Gonzaga s'hi celebrarà una audició de sardanes a càrrec de la cobla Cathalonia.

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32

Especialitat en camises a mida

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 13

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor alemany «Otto Leonart», de Bremen, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Lillo», de Gandia, i escales, amb càrrega general i 25 passatgers.
Vapor espanyol «Infanta Isabel», de Galveston, amb càrrega general i 43 passatgers.
Vapor italià «Albaro», de Genova, amb càrrega general i 2 passatgers.
Vapor espanyol «Mahon», de Mahón, amb càrrega general i 9 passatgers.
Vapor espanyol «Isleño», d'Elvissa, amb càrrega general i 7 passatgers.
Vapor anglès «Cortés», de Liverpool, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Tordera», de Las Palmas, amb càrrega general i 5 passatgers.
Vapor italià «Castore», d'Alexandria, amb càrrega general.
Vapor noruec «Rangvald Jarl», de Anvers, i escales, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Paco», de la mar, amb peix.

VAIXELLS DESPATXATS:

Llagut espanyol «Virgen del Carmen Pastora», en llit, cap a Vinaròs.
Vapor espanyol «Barcelona», amb càrrega general, cap a l'Havana i escales.
Pallebot espanyol «Teresa», amb càrrega general, cap a Palamós.
Llagut espanyol «Anita Martinez», amb càrrega general, cap a València.
Pallebot italià «San Silverio», en llit, cap a Alghero.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Cierito», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Isleño», amb càrrega general, cap a Elvissa.
Vapor italià «Albaro», amb càrrega general i de transit, cap a Colón i escales.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Colon, 9. — El vapor anglès «Cardigan», en viatge de Londres a Portland, té foc a les bodegues de la càrrega.

Boston, 9. — Ha arribat el vapor japonès «Hayo Maru», amb avaries.
Sagua la Grande, 10. — El vapor nord-americà «Santiago», amb càrrega de sucre, varà als esculls de Medano. El remolcador «Relief» hi acut. Ha calgut llançar a l'aigua 400 sacs de sucre.

Bridwater, 10. — El vapor «Mayrix», de Hull, ha varat al riu Parrett, quedant en situació perillosa.

Plymouth, 11. — El vapor anglès «Afor Dyfi», després de reparar avaries, ha continuat el seu viatge cap a Llanelly.

Sydney, 10. — Dijous naufragà un vapor inconegut.

Gibraltar, 11. — El vapor anglès «Silversand», topa amb un objecte submergit, a 25 milles N. O. de Cap V. Llano, tenint avaries.

Colon, 10. — Ha arribat avui el vapor anglès «Cardigan», amb foc a les bodegues.

Fayal, 10. — El veler Catvià «Kau-pu», en viatge de Trinidad a Falmouth, ha naufragat. La tripulació s'ha salvat i ha arribat aquí.

Port Said, 11. — El vapor anglès «Rhesus», en viatge de Tsingtau a Londres, en ésser als Grans Llacs Amargs, ha tingut foc a les bodegues carregades de coque.

Londres, 12. — Han desaparegut el vapor «Gandia» i la barca «Manurewa».

ZENC, PLOM, ALBAIALDE, MINI-ESTANY

Preus que regelen des del 7 d'octubre de 1922:

	Pessetes per 100 quilos
Zenc: En lingots, primera fosa.	150
En lingots refinats.	160
Xapes número 5.	195
Xapes número 6.	185
Xapes número 7.	175
Xapes, nòm. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 22 i 24.	160
Planxes ondulades, números 13 i 14.	160
Planxes per a satinar paper.	197
Planxes per a calderes de vapor.	168
Discos i tires per a girells.	232
Claus de zenc.	225
Zenc amb espectat per a piles.	245
Leclanché.	245
Piom: Tubs de piom pur de 6 a 8 m/m.	135

BORSA DE BARCELONA

14 octubre de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 68'90 a 68'75, Alacants a 65'70, Filipines de 201 a 201'50, i Interior a 70'65.
A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 68'90 a 68'75, Alacants a 68'65 i a 68'80, Andalusos a 58'95, Orenses de 17'50 a 17'70, Plats a 45'80, Colonials de 67'50 a 67'75, Filipines de 202 a 205'50 i a 205, i Docs a 18'50.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, a 98'00 i 100'00.
Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, a 105'50.
Barcelona de Navegació 6¹/₂%, a 52'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6¹/₂%, a 95'00.
Elèctrica del Cinca 6¹/₂%, a 54'00.
Grans Molins Bascos 6¹/₂%, a 89'75.
Acers Sant Martí 7¹/₂%, a 88'50.
Mines de Potassa «Súria» 7¹/₂%, a 100'00.
Teneria moderna 7 per 100, a 97'75.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 98'25 i 100'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tresor v. 5% gener 1924 E 101'00 febrer 1900-00 2102'50		Segovia 74'25 E. Alemanas 75'00		Bonos E. 32'00 Produ. Forces M. 33'00 Reg. Llevant 33'00 Hisp. Amer. d'E. 34'00 Bonos 100'00	
Paris, xec. publicat.	49'85	C. de Rm. 5% 83'50		Almansad. 63'25		Trasatlantico 57'50	
Londres, xec publicat.	23'13	Ajuntaments i Diputacions		nod. 46'00		Canal Urreil 67'25	
Berlin, xec.	0'35	Municipi 1908 73'25		San Joan. 65'25		T. Filipinas 100'50	
Viena, xec.	00'15	1909 78'25		Almansa 79'50		Alansa 96'00	
Roma, xec.	23'00	1906 A. 78'50		Ocesa F. 74'75		101'25	
Genova, xec.	00'00	1906 B. 78'00		alcan. l. hipot. 74'75		Varies	
Zurich, xec.	12'30	1906 C. 78'00		3 75'50		Francia 1876 55'65	
Nova York, xec.	8'57	1907 D. 77'75		D. 67'25		55'65	
Corones sueques, París.	203'50	1913 E. 77'65		3 73'75		Unio Viderra 90'00	
Corones sueques, Londr.	183'15	1913 F. 73'25		France 1876 55'65		Cardina Berge 54'00	
Dones Estats:		1913 G. 77'00		1876 53'50		Requens Bora 83'00	
Amort. 4% A.	70'40	1914 H. 77'50		Directes 47'08		Const. Naval 99'00	
B.	70'40	1915 I. 77'50		Orenas A. B. C. 33'75		Const. i Pav. 69'00	
C.	70'40	1916 J. 77'50		Gi. E. prior. 59'50		Asi. Cardons 33'00	
D.	70'40	1917 K. 77'50		M. Cap. i Portugal 84'00		G. Recaudis 82'00	
E.	70'40	1918 L. 77'50		Olor a Girona 81'00		Mechanica Veilutera 53'50	
F.	70'40	1919 M. 77'50		R. R. hipot. 88'00		A. Forne Andalus 85'50	
G. i H.	69'50	Enxarce 1904 90'50		Andalusos 55'00		Accions Bancs	
I.	85'85	1907 88'50		3 53'55		Banc Barcelona, pts. 45'00	
J.	85'75	1913 86'00		Aut. F. C. Rodas 97'50		Banc d'Espanya 517'00	
K.	85'70	Boncs Reforma 81'25		Grat. Franques 75'00		Banc de Tetuana 8'50	
L.	85'45	Diputació A. 78'00		3 83'50		Crédit Docks 181'50	
M.	84'30	B. 77'00		Tranv. S. Andree 74'50		Banc Hisp. Colonial 334'25	
N.	84'30	C. 77'25		F. C. Serris 6 103'50		Varies	
O.	84'80	Memcomunitat C. 73'00		F. C. Catal. 88'15		F. C. Nord ptes. 345'00	
P.	84'80	1920 72'00		3 85'15		Alcant ptes. 331'50	
Amort. 5% A.	85'50	Caixa Crédit Com. 72'35		F. C. Catalans 6 95'50		Andalusos 58'85	
B.	85'00	Obligacions		Aigua, Gas i Electricitat		Hull. Espanyola 165'00	
C.	85'15	Poste de Baro 1905 89'50		E. Elect. 1900. 89'00		A. Arag. ord. 208'00	
D.	85'00	1906 89'00		1907. 76'50		3 99'00	
E.	84'75	de Melilla 99'00		1913. 89'50		C. Hisp. A. Elect. 3 A. 185'50	
F.	84'00	Poste de Sevilla 99'00		1914. 82'75		3 B. 177'00	
G.	84'00	Forç Glorià 94'02		Algues Barna 81'00		Espanya Industrial 133'00	
H.	83'00	Ferrocarrils i tramvies		Catalana Gas 8 72'00		General Telefona 90'00	
I.	83'00	Nord Esp. 1 81'25		Catalans Gas F. 73'00		Peninsular Telefona 83'85	
J.	83'00	2 88'50		3 84'00		Anonima Cros 130'00	
K.	83'00	Pamplona nac. 89'15		Mallorquina 101'25		Estrangers	
L.	83'00	Prioritat Ut. nac. 81'50		Nergis Elect. 3 85'50		Banc E. Rio Plata 227'50	
M.	83'00	Andree 3 89'15		6 93'50			
N.	83'00	Loida Rep. 82'00					

ADORS

Dià 14 d'octubre de 1922.
Informació de la casa J. Espinàs,
de Barcelona)

Superfosfat d'os de mig a 1 per
30 azot i 18/20 d'acid fosfòric, a 13
pesetes els 100 quilos, a la fàbrica.
Superfosfat de calç mineral 18/20
per 100 d'acid fosfòric soluble, a 13
pesetes els 100 quilos, sense envàs.
Superfosfat de calç mineral 16/18
per 100 d'acid fosfòric soluble, a 12
pesetes els 100 quilos, mínimum deu
pesetes sense envàs.
Superfosfat de calç mineral 13/15
per 100 d'acid fosfòric soluble, a 10
pesetes els 100 quilos, mínimum deu
pesetes sense envàs.

Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 azot,
a 32 pesetes els 100 quilos.
Nitrat de sosa 13/16 per 100 azot,
a 44 pesetes els 100 quilos.
Sulfat de potassa 90/92 per 100,
equivalent a 49/50 per 100 de potassa
pura, a 42 pesetes els 100 quilos.
Clorur de potassa 90/95 per 100,
equivalent a 50/51 per 100 de potassa
pura, a 32 pesetes els 100 quilos.
Materia orgànica còrnia natural
11 per 100 azot i 2/3 per 100 acid
fosfòric, a 40 pesetes els 100 quilos.
Nitrogina Sant Jordi 8/10 per 100
azot, a 20 pesetes el sac de 70 quilos.
Farina fosfatada d'ossos per aliment
de bestiar, a 50 pesetes els 50
quilos.

Sofre en pols, a 14 pesetes el sac
de 40 quilos.

Sofre «Extra fin», a 15 pesetes el
sac de 40 quilos.

Sofre sublimat (flor), a 25 pesetes
el sac de 50 quilos.

Sofre precipitat (gris), a 9 pesetes
el sac de 40 quilos.

Sofre en terros, a 33 pesetes els 100
quilos.

Sofre en canó, a 60 pesetes els 100
quilos.

MERCAT DE MOLLERUSA

Mollerusa, 11 d'octubre de 1922
Blats blancs, de 44 a 44/50 pesetes
els 100 quilos; idem roigs, de 45 a 46.
Ordis, de 29/50 a 30 pesetes els 100
quilos.

Moroso, de 32/50 a 33 pesetes els 100
quilos.

Favons, de 44 a 44/50 pesetes els
100 quilos.

Palla, de 7 a 7/50 pesetes els 100
quilos.

Alfals de primera, de 24 a 24/50
pesetes els 100 quilos; alfals de se-
gona, de 23 a 24.

Vins del país, de 30 a 35 pesetes els
100 litres.

Alcohol, de 170 a 220 pesetes els
100 litres.

Mistelles, de 70 a 90 pesetes els
100 litres.

Amessats, de 125 a 175 pesetes els
100 litres.

Oli, de 9 a 9/50 pesetes la quarta.
Ous, a 2/60 pesetes la dotzena.

Publicacions rebudes

«Boletín Mensual de la Sociedad
de las Naciones».

«Butlletí de la Cambra Mercan-
til», núm. 7.

«Butlletí de l'Observatori de l'E-
bre».

«Nuevo Mundo». Revista ilus-
trada.

«Mercurio». Revista Comercial
Ibero-Americana, Núm. 420.

«La Actualidad Financiera». Nú-
mero 1.039.

«Regeneración». Revista Asiatra.

«Revista de Economía y Hacienda».
Núm. 39.

«La Semana Financiera». Núm.
463.

«Acción», portavoz del Centre A.
de D. del C. i de la I. Núm. 161.

«Comercio y Navegación». Núm.
Núm. 333.

«Revista de los Tribunales». Nú-
mero 40.

«La Universitat

L'inspector cap d'Ensenyament pri-
mari ha notificat al Rector des vacants
de les escoles de nois d'Olivet i Olesa
de Bonavalls (Barcelona) que s'han
de proveir entre opositors en expecta-
ció de destí.

Per R. O. ha estat nomenat pro-
fessor de Caligrafia de l'Institut de
Lleida don Felix Galian González i
auxiliar de la primera secció d'idiò-
mes de l'Institut de Balears don Ma-
nuel Méndez Marín.

S'ha possessionat de l'escola de
noies de Sant Joan d'Horta (Tarragona)
dona Andreu Pascual.

El Rector presidi ahir a la tarda
la junta general del Col·legi de Be-
caris, fent donació dels diplomes als
que han pres possessió de les beques
atorgades d'aquest any.

Després es procedí a la renovació
de part de la Junta, resultant elegits:
degà En Fidel Savalls i Savalls, alum-
ne de Medicina; bibliotecària, Ma-
ria del Pilar Gil Montaner, alumna
de Farmàcia; i secretari, Ramon Faust
i Esteve, alumne de Dret.

Musicals

Demà, diumenge, a dos quarts de
sis de la tarda, l'Associació Intima
de Concerts inaugurarà les tasques
amb un selecte programa confiat a
l'orquestra que dirigeix N'Enric Al-
land: «Kigera» (obertura), Gluck;
Concert brandenburgués de J. S. Bach
per a trompeta, flauta, oboe, violí i
orquestra de «ripleto»; Nocturn, Bo-
rodin; Concert, piano i orquestra,
Rimsky-Korsakov; Idil·li, Josef Bar-
bera; Dolly, Suite, Fauré (primera
audició).

La part de piano del concert de
Rimsky s'ha confiat al mestre N'Alex-
andre Ribó, qui donà la primera au-
dició a Espanya de la dita obra l'any
1899 a la Societat de Concerts de Ma-
drid. També en donà una notable au-
dició d'aquesta composició en els Con-
certs Lamoureux de París, obtenint
hi un gran èxit.

Per a l'audició del concert de Bach,
el professor senyor Rovira estrenarà
una trompeta especial per a executar
aquella composició; l'instrument és
el «piccolo cornet», que s'usava en
temps del cantor de Leipzig i que
ha estat construït expressament a Ale-
manya per a l'Associació Intima de
Concerts.

LLIBRES NOUS

El doctor Gualberto Cardús Huerta,
notable polític paraguai, acaba de pu-
blicar en un volum la seva recent cam-
panya parlamentària de la Cambra
del Senat del seu país.

Fea algun temps que no hagiem
produccions del doctor Cardús, val-
dir des de la seva obra «Arado, Pluma
y Espada», on tracta de transcen-
dents qüestions que no solament at-
nyen al Paraguai, sinó a tota l'Amè-
rica del Sud.

Aquest publicista s'ha assenyalat en
distints ocasions de la vida paraguai-
a com a celebrat d'atrevit vol per la
creació rotunda dels homes, de les co-
ses i dels esdeveniments: ha sabut
col·locar-se a alt nivell en moments
crítics que les responsabilitats histò-
riques cobrien els directors de po-
bles.

Serà i ferm, ha marcat sempre el
derroter avançadíssim entre les turbu-
lentes democràcies contemporànies
que a les Amèriques llatines comen-
cen a agitar d'una manera persistent
totes les modalitats de la vida social.

En el seu discurs condemna les solu-
cions de la força i especialment la
guerra civil com a producte ancestral
de la barbàrie, i aconsella la disciplina
cívica com a generadora de perfecció.

Pompa en l'estil, majestat en la fra-
se, idees rotundes, consciència eleva-
da de causes: tals són les caracterís-
tiques d'aquesta obra parlamentària
de l'estadista paraguai.

Els esports

MATCH CICLISTA AL VELODROM DE BADALONA

Seguint la campanya iniciada per
l'Esport Ciclista Badaloní amb la ce-
lebració de «partits» de ciclisme entre
equips representatius dels Clubs ciclis-
tes de Catalunya ha organitzat aque-
ta entitat per a demà, diumenge, a
un quart de quatre de la tarda, un
gran partit entre el seu notable primer
equip i un equip del Club Velocípede
de Sabadell.

Excursionisme

Per a demà, dia 15, l'Atletic Club
«La Veu de Catalunya» té preparada
la següent excursió al Montseny:
Gualba, Fàbrica de l'Aram, Gorg Ne-
gre, Santa Fe, Pla de l'Espinal, Font
de Briensó, Collet de Les Agudes, Les
Agudes, Santa Fe, Campins i Sant Ce-
loni.

Punt de reunió: Estació de Fran-
ca a les 5/30.
Es tornarà el mateix dia amb el
tren de les 10/24.

Demà, diumenge, es farà l'excursió
mensual dirigida pel Rnd. P. Joaquim
Maria de Barnola, S. J., al bosch Ubach,
de Terrassa.

Sortida en el tren elèctric (Plaça
de Catalunya) de les vuit del matí.

El Club Muntanyenc realitzarà de-
mà una excursió a Balenya, Seva, El
Brull, Coll Formic, La Castanya, Mont-
seny i Palautordera, sortint a les sis
per l'estació del Nord i tornant a les
22/30 per l'estació de M. S. A.

Demà, diumenge, els Naturistes de
Catalunya realitzaran la cinquena ex-
cursió-viatge col·lectiva, la qual es farà
amb els companys de Terrassa.

Els de Barcelona sortiran a les sis
per l'estació del Fentocarril de Ca-
talunya.

Espectacles

Teatre Català ROMBA

Vespre, a dos quarts de deu. BU-
TACA, 2 pesetes. Els dos grans èxits

PALMES I LLORERS

d'En Crehuet, i el sainet d'En Bur-
gas.

PER TU PLORO, MERCENETA

cuplets, sardanes, còpia en escena.
— Demà, tres magnífics programes,
a les tres: LA XINEL·LA PRECIOSA
O GALTRO I GUOMAR, d'En Folch

i Torres; a dos quarts de sis i a la
nit: PALMES I LLORERS I PER TU
PLORO, MERCENETA.
Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI LIRIC CATALA

Nit, a les deu: La grandiosa obra del
mestre Morera.

DON JOAN DE SERRALLONGA

pel senyor Sagi-Barba, senyora Bu-
gaito i senyor Vendrell.

Demà, diumenge, tarda, a les qua-
tre: L'entreteniment LA CAPA TOT
HO TAPA I DON JOAN DE SERRA-
LLONGA, pels mateixos d'avui, nit.
— Demà, nit: DON JOAN DE SERRA-
LLONGA. — Es despatxa a Compta-
duria.

Nota. — En aquest teatre no hi ha
reventadors.

Teatre de Novetats Circ Equestre

Grandiosa Companyia de M. Veni-
ura Gannau. — Avui, dissabte, dia 14
d'octubre de 1922. Nit, a tres quarts de
deu. Grandios èxit dels tres debuts de
la setmana, 3. — TRIO JUPITER, ba-
rrietes còmics; 8 SALTADORS ARA-
BES, 8. ELS 3 TOROS BRAUS, pre-
sentats per don ARTUR MANZANO.

Continuen els èxits per als aplau-
dits artistes MISS EMMY, TOGO HA-
TA, LES 4 ASTHONS, MALVY BROS,
TRIO KORUNAS, FRERES CHOLOT,
els divertits pallassos POMPOFF,
THEDY I EMIL. — Demà, diumenge,
tarda, a les quatre, i nit, a tres
quarts de deu. — El diumenge, a
dos quarts de cinc, matinée extraor-
dinària, i nit, a tres quarts de deu. —
El dijous propinent: 5 importants de-
buts, 5.

ELDORADO

Companyia de sarsuela

ORTAS : : LEONIS : : GALLEGO

Avui, a les deu de la nit. Extraor-
dinari programa. La popular sar-
suela de Sánchez Pastor, i del mestre
Marqués, EL MONAGUILLO, i la
magnífica sarsuela en dos actes,
que ha assolit grans èxits, original
dels senyors Serafin i Joaquim Alva-
rez Quintero, música del mestre Ama-
deu Vives, ANITA LA RISUEÑA. —
Demà, diumenge, tarda, a les quatre:
El caprichito, El monaguillo i Anita
la Risueña. — Nit, a les deu: La Ma-
dalena te guie i El conde de Lavapiés.
— La setmana propinent: REESTRE-
NA de la preciosa sarsuela en un acte
de González del Castillo, SANGRE Y
ARENA, basada en la famosa novel·la
del mateix títol, original de l'insigne
literat Vicens Blasco Ibáñez.

TEATRE NOU

Companyia d'opereita

VICTORIA PINEDO

LLUIS BALLESTER

Avui, dissabte. Nit a tres quarts
de deu. LA ALSACIANA I LAS GO-
LONDRINAS. Èxits estupendos de Ro-
send Franco i Ortiz de Zarate. — De-
mà, diumenge, tarda, a dos quarts de
quatre, i nit, a tres quarts de deu.
Enormes programes. LA ALSACIA-
NA I LAS GOLONDRINAS. — La set-
mana que ve, QUE ES GRAN BARCE-
LONA. «NANDU», PEP MARQUES.

TEATRE COMIC

Nit, a dos quarts de deu. El drama
castellà en cinc actes, DON JOAN DE
SERRALLONGA, i la llegenda drama-
tica en quatre actes, LA BANDERA
DE LA MUERTE (segona part de «Don
Juan de Serrallonga»).

Teatre Victòria

Avui, dissabte, a les deu de la nit.
LA CONDESA DE MONTMARTRE.
Cada dia agrada més.

APOLO PALACE (Teatre Apolo)

Gran companyia de sarsuela

VALLEJO - VIDAL - ESPEITIA

Avui, dissabte, nit, a tres quarts de
deu. Primer: l'èxit més definitiu,

LA GATA MAULA

segon: LA ALSACIANA, per l'excel·lent

barlton García Soler. — Demà, diu-
menge, tarda,

LA GATA MAULA I EL TUNEL

Nit, a tres quarts de deu. 4 actes, 4

LA GATA MAULA I LA ALSACIANA

Gran Teatre Espanyol

Telèfon 1242 A. — Companyia de
VODEVIL I GRANS ESPECTACLES
dirigida pel popular primer actor
PEP SANTPERE, de la qual forma
part la primera actriu ASSUMPCIO
CASALS.

Nit, a les deu, estupend cartell.

UN GALL QUE NO CANTA

ESTRENA de la humorada en un acte
i tres quadros, de J. M.

PINYAK contra MAX-THEGOHT

Demà, diumenge, tarda i nit, UN
GALL QUE NO CANTA I PINYAK con-
tra MAX-THEGOHT.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

Güell - Tudela - Asquerino - Cortès

Nit, a les deu. POPULAR BUTACA
PLATEA AMB ENTRADA, DUES PES-
SETES. La comèdia en tres actes, d'E-
mili Mario (fill).

El Libre Cambio

Demà, diumenge, tarda, a dos quarts
de quatre. Primera secció, LOS BA-
ROS DE SOL. A les sis. Secció espe-
cial, i nit, a les deu. GRAN MODA.
EL LIBRE CAMBIO.

Es despatxa a Comptaduria. — Telè-
fon 4134 A.

TEATRE GOYA

Companyia MORANO

Avui, nit, i demà, diumenge, tarda i
nit. EL NEGOCIÓ ES EL NEGOCIÓ.
El millor cartell de Barcelona. Im-
mensa creació d'En Morano.

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. — Telèfon 272 G.

Demà, tarda, a un quart de cinc, i
nit, a dos quarts de deu, A CAL NO-
TARI O UNS CAPITOLS MATRIMO-
NIALS DESFETS (un acte), i EL CA-
SAMENT DE LA NENA (tres actes).

Teatre de la Comedia

Companyia catalana

CLARAMUNT - ADRIA

Avui, nit, a tres quarts de deu: 4 actes.

MAL PARE

Exposició de pintures a la sala de
descans.

PALACE CINE

Gran saló de moda

Aristocràtiques sessions. Últims dies
de la monumental novel·la cinemato-
gràfica,

ELS QUATRE GENETS

DE L'APOCALIPSI

Adaptació de l'obra cim del geni es-
panyol VICENS BLASCO IBÁÑEZ.
Avui, dissabte. Penúltimes projeccions
de tan magistral producció. A la ses-
sió de la tarda es presentarà, demés,
l'últim gran èxit, LA NENA PRODI-
GI, creació de Gladys Walton. — Demà,
diumenge. Últim dia. Grans sessions
extraordinàries de ELS QUATRE GE-
NETS DE L'APOCALIPSI. Matí, d'on-
ze a una. Tarda, a les quatre i a les
sis. Nit, a les deu. — Aviat, estrena
del formós film editat per la
FIRS NACIONAL CIRCUIT, MULLER
DIVORCIADA, gran interpretació
de MILDRED HARRIS, l'esposa di-
vorciada del famós CHARLOT.

Diorama

Programa per a avui: «Els tres mos-
queters», capítol setè; «El soldat inte-
ri», «Vacances», «La masia del corb»,
«Pecadora sense culpa», super-produc-
ció de la marca Vitagraph, per Alice
Joyce. — Demà, diumenge, grans ses-
sions a la tarda. Nit, augment de pro-
grama i estrena del capítol vuitè, de
l'extraordinari èxit, «Els tres mosque-
ters». — La vinent setmana, «S. M. l'a-
mericà», per Douglas Fairbanks.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Notable sextet JORDA-MOLTO. — Avui,
dissabte, tarda, el grandios èxit del
Programa Ajuria, «No sempre triomfa
l'amor», per la genial artista Dorothy
Dalton, «Mantegulla», represa, a peti-
ció de nombrosos admiradors de
Charles Ray. Nit, grandios esde-
veniment, estrena de la primera
jornada, «El noi», per Charlot, l'èxit
mundial que ha batut el record
de la cinematografia, l'exclusiva, l'art
de la qual ha estat el més elevat a
tots els països del món. — Dissabte vi-
nent, estrena de la segona i última
jornada. — Aviat, l'obra mestra de
Douglas Fairbanks, «Els tres mosque-
ters». — Avis: Durant la projecció de
la gran pel·lícula «El noi», per Char-
lot, i pel seu cost extraordinari, re-
giran els preus següents: Preferència,
1/50. General, 0/75. — Important: Avui,
tarda i nit, i demà, durant la matí-
nal, es despatxaran butaques nume-
rades per a la sessió de dos quarts
de set de diumenge a la tarda.

Editorial Catalana, S. A.

(Escudellers, 10 bis, entresol)

Lectures per a infants

Dickens: «Una cançó nadalenca», traducció de Josep Carner.
Mark Twain: «L'Elefant blanc robat», trad. de Josep Carner.
Andersen: «Contes», trad. de J. d'Albafior; nombroses il·lustra-
cions.

Mark Twain: «Les aventures de Tom Sawyer», trad. de Josep
Carner.

Grimm: «Contes d'infants i de la llar», traducció de Carles Riba
(2 volums).

Joaquim Ruyra: «La Parada».

Rudyard Kipling: «El llibre de la Jungla», traducció de Marian
Manent

La Fontaine: «Fables», traducció en vers de Josep Carner.

J. Ruyra: «Pinya de rosa» (2 volums).

«Legendari català en vers», triat per Carles Riba.

Francesc P. Briz: «La Panolla».

«Rondalles populars», recopilació de Valeri Serra i Boldu.

Preu d'aquests volums: 2/50 ptes. cadascun. En tela: 4/50 ptes.

Llibres d'estrenes (il·lustrats)

«Contes del Paradís», per Lola Ang'ada. Ptes. 2/50.

«Llibre d'estrenes», per J. Masó Ventós. Ptes. 2/50.

«El cavall volador i la Història d'Ali-Baba i els quaranta llad-
res», amb nombroses il·lustracions i tricomies. Ptes. 6.

AVUI, NIT,
veritable esdeveni-
ment cinematogràfic

Grandiosa estrena

EL NOI

PER

CHARLOT

Primera jornada

SALONS

Catalunya-Kursaal

Teatre Circ Barcelonès

Companyia de Grans Espectacles i Vo-
devil.—Primer actor: JAUME BORRAS
—Primera actriu: ELVIRA TORRENS
SORIANO.—Avui, dissabte, Nit, a les
deu. Col·losof exit de la tragicomèdia
en un pròleg, dos actes i un resum,
de Victòria Benedicte.

LA MONYOS

Grandiosa i estupenda presentació.
Demà, diumenge, tarda, a dos quarts
de quatre. LAS VÍCTIMAS DE LAN-
DRU.—A dos quarts de sis. LA MO-
NYOS.—A les deu, LA MONYOS.
Dilluns, tarda, a les cinc. Estrena
del grandios vòdell en dos actes, de
gran èxit.

A LA CLAROR DE LA LLUNA
i la preciosa comèdia en un acte.

SI MANESSIN LES DONES
creació de la primera actriu Elvira
Torrens i del senyor Benedicte.

Nit, LA MONYOS
Obra discutidíssima per la premsa i
que cada dia obté major èxit.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA
Quintet Suñé.—Avui, dissabte, gran-
diós i extraordinari programa. Exit
sorollós de la interessant pel·lícula EN-
TRE DOS MONS (exclusiva), drama
sentimental de la selecta marca «Cir-
cuia», interpretat magistralment per
la bellíssima artista americana Norma
Talmadge, completant el programa la

preciosa comèdia NO T CASIS MAL,
per l'artista Wiley Barry; CONSUL-
TORI GALANT, i les interessants AC-
TUALITATS GAUMONT.—Nit verita-
ble esdeveniment. Estrena de la pri-
mera jornada de l'obra cin EL NOI,
sublim creació de l'imitable CHAR-
LES CHAPLIN.—«Charlot» —assump-
te del més alt realisme; el dit film és
considerat com el més gran i resson-
ant èxit mundial i de més cost per a
exclusiva. Durant els dies que es pro-
jectarà la dita pel·lícula s'afundirà l'aug-
ment sobre els preus corrents. Prefe-
rència 0'50 i General 0'25.

NOTA: Avui, dissabte, de 6 a 8, i
de 11 a 1, es despacharan butaques
numerades per a la sessió especial
demà, diumenge, en la sessió matinal
de les sis de demà, diumenge.

Palau de la Música Catalana

ORQUESTRA PAU CASALS
Segon concert. Dijous, 19 d'octubre,
a tres quarts de deu del vespre, amb
la cooperació del violoncel·lista GAS-
PAR CASSADO.

Programa: WEBER, obertura d'«Obe-
ron»; BRAHMS, «IV simfonia» amb m;
BEETHOVEN, obertura d'«Egmont»;
STRAUSS, «Don Quixot».

Despatx de localitats a la Unió Mu-
sical Espanyola. Portal de l'Angel, 1
i 3. De tres a set de la tarda.

AVIS: Des d'avui es obert l'abona-
ment als dos concerts de tarda, pels
dies 29 d'octubre i 5 de novembre.

ASSOCIACIÓ ÍNTIMA DE CONCERTS

Maragda, 27 i 29 — Orfeó Gracienc

Demà, diumenge, dia 15, a dos
quarts de cinc de la tarda, concert
inaugural. ORQUESTRA DE L'ASSO-
CIACIÓ. ALEXANDRE RIBO, pianis-
ta. Direcció: ENRIC AINAUD. Dium-
enge, 29 d'octubre, presentació de
la cèlebre violoncel·lista JUDIT BO-
KOR. Pianista, Alexandre Vilalta.
Aviat: reparació de la gran cantu-
riu VERA JANACOPULOS.

Exclusivament per als socis.

Frontó Principal Palace

Avui, dissabte, tarda, a dos quarts
de cinc, dos interessants partits. Nit,
a un quart d'onze, dos escollits par-
tits a cistella. JAIME i GASTANAGA
contra QONARRES i MARTIN.

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Unió Esportiva de Sans-Barcelona.
camp Unió Esportiva; Avenç de l'Es-
port-Espanyol, camp Avenç Europa.
Sabadell camp Europa; Espanya-Atlè-
tic Sabadell camp Espanya; Marti-
nenc-Terrassa, camp Martinec; Jupi-
ter-Badalon, camp Júpiter. Per en-
trades i localitats per aquests partits,
el camp de joc el dia del partit, des
de les nou del matí.

Putxinel·lis

AL TALLER «MIRIA». Rossello, 20

Demà, diumenge, tarda, a les cinc.
La comèdia TULA, el sàinet EL SOR-
i el passatemp NO VAL A BADAR
finalitzant amb ball Urbano Dimoni
i Tururut.—Entrada i seient, i pesseta

Festa Major de Les Corts

ENVELAT «JOVENTUT»

Aixecat a la Plaça de l'Església
Grans balls de Societat pel dissabte,
dia 14, a les deu de la nit, i diumenge,
dia 15, a les onze del matí, a les
cinc de la tarda i a les deu de la nit,
a càrrec de la tan coneguda orquestra

Els Nois d'Olesa

En aquests balls hi queden invitats
totes les Societats.
Línia del tramvia, número 15.

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes an-
tiques i modernes, d'ocasió, que res-
ponen a preus sumament econòmics.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Colossal èxit de les GER-
MANES MARY-CHELO PRIMEVERE,
GERMANES GARAY, i altres im-
ponents números.
Aviat. INAUGURACIÓ de TABARRO
AMERICA.

Renmatismes
Gota - Dolors

ARTRITISME

Aquesta categoria de malalties,
tan difosa, té per origen el retard
i la falta d'equilibri de l'assimila-
ció nutritiva, que deixa acumu-
lar-se en la sang residus nocius,
tals com l'àcid úric, i certs fer-
ments o tòxines, que determinen
en els múscles, articulacions i
visceres, les més doloroses ma-
nifestacions. És fàcil, de vegades,
atenuar i suprimir els dolors, pe-
rò, generalment, no s'aconsegueix
sinó fer-los canviar de lloc o va-
riar-ne els símptomes. El verita-
ble tractament consisteix en de-
purar completament la sang.
Aquesta medicació es troba rea-
litzada amb el tractament pel

DEPURATIU RICHELET

que fa desaparèixer tota clas-
se de dolors sense cap recidiva
possible. (Nudositats, articulars,
ciàtica, hemicrànies rebels, man-
ifestacions artrítiques dels ronyons,
del fetge o dels centres nerviosos
i medul·la espinal. El DEPU-
RATIU RICHELET s'aplica sempre
amb èxit en tots els casos de tras-
torns circulatoris i congestius. (Va-
rices, flegmes, enfisema, conges-
tions i embòlies) i més especial-
ment en les malalties de la pell,
qualsevulla que sigui llur forma,
llur gravetat o llur cronicitat.

Cada flascó va acompanyat
d'un fascicle il·lustrat. Es ven
en totes les bones farmàcies i
adrogues. Laboratori L. RI-
CHELET, de Sedan, 6, Rue de
Belfort, Bayona (França).

DOLORS DE CAMES
MALALTIES de la PELL

Callicida ESERIVÀ

Unie remel d'èxit segur

per a
Ulls de Poll i Durícies

De venda en les principals farmàcies
DEPOSITARIS: J. URIACH I C. BRUCH, 49

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

El vapor MONTERRAT
sortirà el dia 25 d'octubre de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix,
cap a Nova York, Havana i Veracruz.

El vapor ALFONSO XII
sortirà el dia 17 d'octubre de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Cornuà, cap a
Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge cap a Costaferme i Pacífic amb trasbord a Havana.

El vapor BUENOS AIRES
sortirà el dia 10 d'octubre de Barcelona, el dia 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix
cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Co-
lón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet càrrega i passatge amb tras-
bord cap a Veracruz.

El vapor LINIA DE BUENOS AIRES
REINA VICTORIA EUGENIA
sortirà el dia 4 de novembre de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de
Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

El vapor LINIA DE FILIPINES
ISLA DE PANAY
sortirà de Cadix el dia 16 d'octubre, de Cartagena el 17, de València el 18 i el 21 de Barcelona cap a
Port-Saïd, Colombo, Singapur i Manila, admetent passatge i càrrega per als dits ports i per a al-
tres punts per als quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escala abans indicats.

El vapor LINIA DE FERNANDO POO
SAN CARLOS
sortirà el dia 15 d'octubre de Barcelona, el 16 de València, el 17 d'Alacant i Cartagena, i el 20 de
Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, altres escales inter-
mèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels
ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York i la Línia de Barcelona
i Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals
la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els
vapors tenen Telegrafia sense fils.

EXPEDICIÓ COMERCIAL

El vapor «REINA MARIA CRISTINA» sortirà el dia 15 d'octubre de Bilbao; el 16 de San-
tander; el 17 de Gijón; el 18 de Cornuà i el 19 de Vigo, cap a l'Havana i Nova York, admetent
càrrega i passatgers.

FUMADORS

VEGETAL I SENSE COLA

CARBONS-LIGNITS

Mines propietat de
Don Antoni Achón
Maquinzenza (Aragó).
Exclusivitat per a la venda
Joan Figuerola Romeu
116, Borrell, 1.ª Barcelona
Es sol·liciten Corredors
per a Barcelona, i Repre-
sentants en poblacions fa-
brils de Catalunya.

MÉS DE 8.000 PERSONES

podent justificar avui la perfecció amb que aquesta ca-
ta examens visuals per a l'aplicació de lentes o ulleres. I
vosté té algun defecte de refracció, no dubti: vagi tot seguit

«LA OPTICA MEDICAL»

on, amb aparells matemàtics, li diran els cristalls que vol-
la necessita. Com aquesta operació es per a vosté de molt in-
rés, no esperi a demà, vingui avui i quedarem molt honrats
servir-lo.

Carles Tutusaus Optic-Fabricant

Boqueria, 22 : : : Raurich, 2
BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral

Salut : Força : Vigor : Joventut HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilitades de les
primeres dosis els organismes agotats per la
TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i
demés afeccions CONSUNTIVES
Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés In-
ternacional de la Tuberculosi de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

Comandes

Practicant fa falta

amb títol i pràctica, coneixent
bé anatomia. Escribiu amb
detalls, referències i jo que's
vulgui guanyar, a N. R. Agen-
cia Granen. Zurbarán, núm. 3.
Anunciis.

Anuncis

S'ADMETEN

fins a les vuit de la nit
quantitats per a imposar
en el

GIR POSTAL

en l'Administració prin-
cipal de Correus
Certificació de
cartes, Valors
declarats, So-
bres moneders
i gestionem la tramita-
ció de tota classe d'as-
sumptes en les Oficines
de Correus

EMPRESA IDEAL
D'INFORMACIÓ
Rbla. Flors, 16, baixos.
Telèfon 4963 A.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata,
pes. Compror or, plata,
brillants i perles.

Joaquín de J. Nolas

Rambla de les Flors, 8 A

1 Cardenal Casañas, 8

Vendes

XINXES

Un flascó patentat d'AKAN-
TROL, les extirpa per se-
pre. Únic producte que es ven
a prova. — Dr. Dou, 14, ent.
De venda: Bandis i Soler, V.
Forrer, Monegal, Dalmat,
Olivares, Vidal i Ribas, Uriach
Villadot, El Siglo i principals
drogueries. Diploma d'Honor
l'Exposició d'Hygiene.

Medicaments

químics i naturals, especials
farmacèutics, algunes min-
rals, es reben directament
dels punts d'origen, Farmà-
cia de Botai Balta, Rambla
de Catalunya núm. 10, Llan-
çada Rodadella i J. Verdaguer

Lloguers

Pianos de lloguer de re-
ris preus. Bruch,
n.º 78, entresol. C. RIEGEL